

μηνιαίο βήμα ανάλυσης, κριτικής και διαλόγου

εξ υπαρχής

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2003 ■ τεύχος 400 ■ τιμή: €3,00



Κυπριακό:
πλήρης
ρευσιτότητα

Εκλογές:
ώρα μηδέν



Σταματήστε
τον πόλεμο
στο Ιράκ



Πίνακας Ανακοινώσεων

* Τρίτη 11 Φεβρουαρίου στις 7.00 το βράδυ.

Μηνιαία συνεδρία της συντακτικής επιτροπής του
περιοδικού στο οικημα του, Αρχ Μακαρίου Γ 127
Καϊμακλι Λευκωσία.

Καλούμε ιδιαίτερα τους φοιτητές και φοιτήτριες
που θεωρούν ότι το περιοδικό είναι κοντά στα
ενδιαφέροντα τους να πάρουν το θάρρος να έρθουν.

Για επικοινωνία: Κωστής Αχνιώτης τηλ. 99-517413
μετά τις 15.00μμ

* Μη ξεχνάτε ότι το περιοδικό στηρίζεται στις
συνδρομές σας. Ανανεώστε τις υφιστάμενες, βρέστε
καινούργιες.

εξ υπαρχής ■ Δελτίο εγγραφής συνδρομητών

Όνοματεπώνυμο: Χητζημηνίκου Κωνσταντίνη
Διεύθυνση: Αδαματσός 58 Ν.Αμ 302 Σερραλλοξ
Πόλη: Λευκωσία Τ.Τ.:
Επαρχία: Λευκωσία
Τηλ. Οικίας: 99426600 Φαξ Οικίας:
Τηλ. Οικίας: Φαξ Εργασίας:
Επάγγελμα: Φυσικοθεραπεύτρια

Τιμή συνδρομής: εσωτερικού ετήσια £25.00. Υπόλοιπες χώρες Ευρώπης £30.00. ΗΠΑ £32.00. Αυστραλία £41.00.

Επιταγές στο όνομα: Επικοινωνία Πολιτών Γέφυρα Λτδ

Οι συνδρομητές μπορούν να αποπληρώνουν τις συνδρομές τους μέσω οποιασδήποτε τράπεζας
στον αριθμό λογαριασμού 100404000752-6, Συνεργατικό Ταμειυτήριο Καταστηματαρχών

ΕΚΔΟΤΙΚΟ

Η εξαφάνιση του "όχι"

Π

αρά το ότι σ' αυτές τις εκλογές αναπαράγονται οι συνήθεις πολιτικές συμπεριφορές του κυπριακού χωριού και οι ανάλογες ποδοσφαιρικές θάλεγα πρακτικές, εν τούτοις υπάρχει μια συνολική μετατόπιση του πολιτικού πλαισίου. Το κύριο χαρακτηριστικό είναι η εξαφάνιση σχεδόν του ανοικτού «κλασσικού» απορριπτικού λόγου. Στις περασμένες εκλογές έπρεπε η αντιπολίτευση να αποδείξει ότι μπορούσε κι' αυ-

τή να φέρει τους πυραύλους εκείνους με το μεγάλο βεληνεκές, ενώ στις φετινές εκλογές αγωνίζεται να πείσει ότι κι' αυτή μπορεί να υπογράψει εξ ίσου γρήγορα λύση. Παρ' όλ' αυτά οι πολιτικοί ηγέτες είναι βασικά οι ίδιοι και οι ιεραρχίες των κομμάτων παραμένουν εκεί ως οι πολιτικές ηγεσίες να μην έχουν σχέση με την πολιτική. Να θυμηθούμε εδώ ότι είναι επίσης συνήθης πρακτική να μην έχει σχέση ο προεκλογικός λόγος με τον μετεκλογικό κι' ότι οι όποιες μετατοπίσεις πολιτικής πραγματοποιούνται χωρίς να χρειάζονται και πολλές επεξηγήσεις.

Στη ριζική αλλαγή του πολιτικού πλαισίου στο οποίο αναφερθήκαμε συμμετέχει θεαματικά ο διεθνής παράγοντας κυρίως δια του κυρίου Ντε Σόττο ο οποίος φαίνεται να αποκτά και μια άνεση πέραν του κυνισμού στο παιχνίδι, διαψεύδοντάς μεν και τραβώντας δε νέους άσσους από το μανίκι κάθε φορά ενώ συνεχίζει να επιμένει και στη συσκότιση των συνομιλιών από πάνω. Ας ελπίσουμε ότι θα δούμε και μεις την τουρκική θέση να μετατοπίζεται, όπως ήδη τη βλέπουν οι διεθνείς μεσολαβητές, έτσι ώστε το Ναι να έχει και νόημα.

ΚΑ

Περιοδικό "εξ υπαρχής"

Μηνιαίο βήμα ανάλυσης
κριτικής και διαλόγου

Φεβρουάριος 2003
Τεύχος 40ο

Διεύθυνση:

Αρχ. Μακαρίου Γ' 127,
Καίμακλι, Λευκωσία 1021
Τηλ. 22346061 - 22346160

E-mail:

yparhis@spidernet.com.cy

Υπεύθυνος για τον Νόμο:

Δώρος Κακουλλής

Εκδίδεται από

την Επικοινωνία Πολιτών
Γέφυρα Λτδ

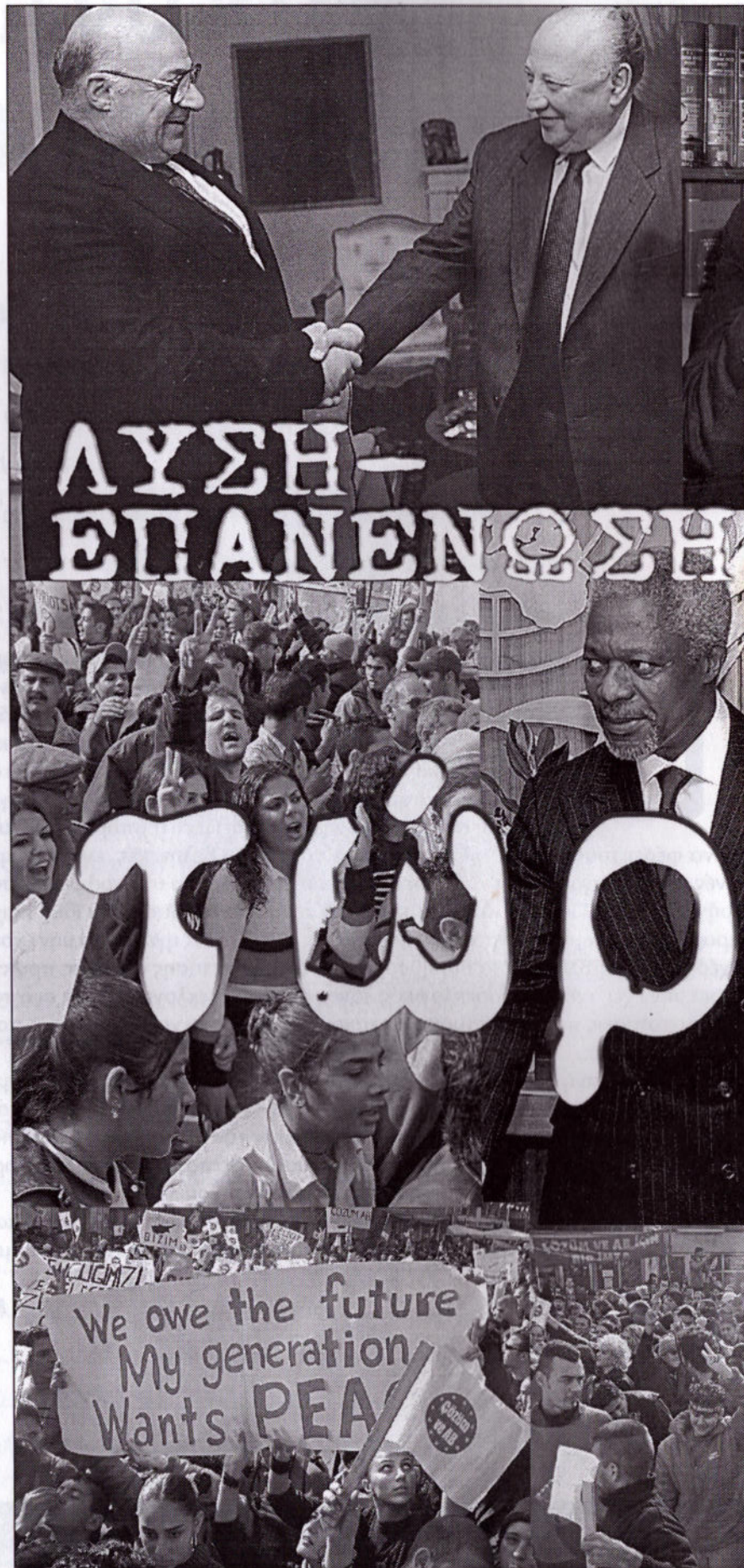
Υπεύθυνος Ύλης
Κωστής Αχνιώτης
τηλ 99 517 413
μετά τις 15.00μμ

Για τα υπογραμμένα κείμενα
ευθύνονται οι συγγραφείς τους

Οι συνδρομητές μπορούν να
αποπληρώνουν τις συνδρομές
τους μέσω
οποιασδήποτε τράπεζας
στον αριθμό λογαριασμού
100404000752-6, Συνεργατικό
Ταμειυτήριο Καταστηματαρχών

Εκτύπωση:

Τυπογραφεία ΕΡΜΗΣ
τηλ. 22482361



Περιεχόμενα

- 4 Να βρούμε τις σωστές προτεραιότητες Του Τ.Π.

- 5 Επί της ουσίας...συνέχεια Του Χριχρί

- 6 Κυπριακό: Όλα παίζονται Του Πέτρου Ζαρούνα

- 10 Ο Κληριδομαρκιδιασμός και ο Συνταγματικός πολιτισμός της Αριστεράς Του Μάριου Κωνσταντίνου

- 12 Σχέδιο Αναν: Μέρος των ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών στην περιοχή Οργάνωση Εργατική Δημοκρατία

- 15 Από την χρεοκοπία στην αυτοαναίρεση: Η διανόηση και οι «αριστερές» πατερίτσες του Κληριδισμού Του Νίκου Τριμικλιγιώτη

- 19 Αδιέξοδο η επιλογή του κατεστημένου Του Παντελή Σοφοκλέους

- 21 ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΛΥΣΗ-ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ τώρα Η Συντονιστική Επιτροπή της Πλατφόρμας

- 22 Μια άλλη Κύπρος είναι εφικτή Για το Κογκρέσο της Κυπριακής Αριστεράς Του Κωστή Αχνιώτη

- 25 Να γίνουμε μέρος ενός παγκόσμιου κινήματος ενάντια στον πόλεμο του Μπους Συμμαχία «Σταματήστε τον Πόλεμο» Του Φαίδωνα Βασιλειάδη

- 29 Το Δράμα των δραματικών εξελίξεων Του John Donne

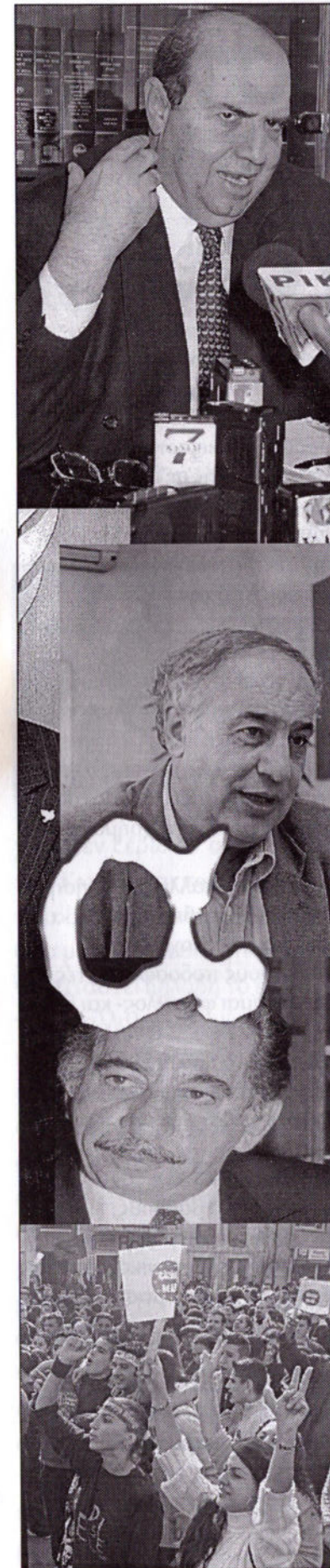
- 30 ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ Φωνές κατά της βαρβαρότητας

- 32 Αυτό που χρειαζόταν η Αμερική ήταν ένα καινούργιο: Περλ Χάρμπορ Του John Pilger

- 36 Τα τύμπανα του πολέμου χτυπούν στο Ιράκ Του Michael Dobbs

- 42 ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ Η πολιτική κοινωνιολογία του συντάγματος της Ζυρίχης στα πλαίσια της δυτικοευρωπαϊκής σκέψης Του Μάριου Κωνσταντίνου

- 46 Το ύφος του Μανιφέστου Του Ουμπέρτο Εκο



Να βρούμε τις σωστές προτεραιότητες

Δεν είναι πολύς καιρός, που ύστερα από τις επανειλημμένες διαμαρτυρίες τους, το κλείσιμο των αυτοκινητοδρόμων και το πρωτάκουστο κλείσιμο του διαύλου στο αεροδρόμιο της Λάρνακας, κατάφεραν οι πατατοπαραγωγοί να εξασφαλίσουν από την Κυβέρνηση 5 εκ. λίρες. Βέβαια τρώγοντας έρχεται η όρεξη... Αφού ικανοποιήθηκε το βασικότερο αίτημα τους, συνεχίζουν τώρα -εκλογές γαρ- και με το επόμενο: τη μη πληρωμή Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους μη Κύπριους εργάτες (δεν διανοείται κανείς αυτό το όφελος να καρπωθούν οι ίδιοι οι εργάτες) και το επιχορηγημένο πετρέλαιο. Λίγες μέρες αργότερα ξεκίνησαν τον επίσης περί χρημάτων «αγώνα τους» οι παραγωγοί παντζιριών. Προηγουμένως ήταν οι σταφυλοπαραγωγοί, οι αγελαδοτρόφοι, οι χοιροτρόφοι κ.ο.κ. Διερωτώμαι γιατί δεν αρχίζουν να ζητούν αποζημιώσεις τα εργοστάσια ένδυσης, που το ένα μετά το άλλο έχουν κλείσει λόγω των υψηλών κόστων και της επακόλουθης μειωμένης ζήτησης, οι ταβέρνες που δεν παν καλά οι δουλειές τους, τα ανθοπωλεία ή τα μπακάλικα, που δεν φαίνεται σε προοπτική να μπορούν να ανταγωνισθούν τις υπεραγορές. Πρόσφατα, εν όψει της απόφασης της UEFA που προνοεί ότι σε λίγους μήνες τα ποδοσφαιρικά σωματεία θα πρέπει να έχουν ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς, το Κράτος καλείται να τείνει ευήκοον ους και προς αυτήν την κατεύθυνση. Μάλιστα, έγιναν κρούσεις για ένα ποσό γύρω στα 20εκ. λίρες, ώστε να μπορέσουν τα σωματεία μας να πληρώσουν τα χρέη

που δημιούργησαν πληρώνοντας ηγεμονικούς για τα δεδομένα της Κύπρου μισθούς, σε προπονητές και ποδοσφαιριστές. Και θα μπορούσε να διερωτηθεί κανείς, τι άλλο θα κληθεί στο εξής μέλλον να πληρώσει το Κράτος... Από τη μια δεν έχουν τα κόμματα τη δύναμη να λεν όχι εκεί που πρέπει, γιατί δεν πρέπει να χάνονται ψήφοι. Από την άλλη δεν αντιδρούμε σωστά οι πολίτες, γιατί δεν θέλουμε να μας ταλαιπωρούν οι απεργίες, η αποκοπή της κυκλοφορίας, ή η καθυστέρηση των πτήσεων μας. Ταυτόχρονα, δεν συνειδητοποιούμε ότι τα χρήματα που σκορπίζει το Κράτος εδώ κι εκεί είναι τα δικά μας χρήματα, που θα μπορούσαν να βρουν καλλίτερη χρήση από φαγοπότια στις ταβέρνες, σπίτια με δύο κουζίνες στα Κοκκινοχώρια, ακριβοπληρωμένους ποδοσφαιριστές - και ομολογώ ότι είμαι φιλαθλος- και δεν ξέρω τι άλλο. Πότε θα διανοηθεί το Κράτος να βοηθήσει να έχουν οι οίκοι ευγηρίας εκείνες τις ανέσεις, ώστε να μην πεθαίνουν οι ηλικιωμένοι όταν ανεβαίνει η θερμοκρασία στους 40 βαθμούς; Πότε θα βρει το Κράτος τα χρήματα για να αποκτήσουμε ένα αρχαιολογικό μουσείο για το οποίο να μην ντρεπόμαστε; Πότε θα βρεθούν τα χρήματα για ένα μεγάλο Μουσική; Έχοντας φτάσει στο κατά κεφαλήν εισόδημα των \$18,000, δεν θα 'πρεπε να μπορούμε να καθορίσουμε τες σωστές προτεραιότητες ανάμεσα στη μάππα, τις πατάτες, τα παντζιάρια και τον πολιτισμό;

Τ.Π

Επί της ουσίας... συνέχεια

Του Χρι.Χρ.



Χωρίς ακόμα να γνωρίζω ποιος ή ποια είναι ο/η ΣΜ, φαίνεται ότι πάμε να ανπτύξουμε κάποιου είδους αλληλογραφία μέσω του εξ υπαρ-

χής. Δεν ξέρω αν στους στόχους του Κωστή και των άλλων φίλων που ξεκίνησαν αυτή την προσπάθεια με το περιοδικό ήταν κι αυτός, να καταστεί δηλαδή το εξ υπαρχής πόλος αλληλογνωριμίας, ούτε αν θα καταλήξουμε με τον/την ΣΜ να δώσουμε κάπου ραντεβού, κρατώντας ο καθένας από ένα κόκκινο γαρύφαλο -ας πούμε- για να γνωριστούμε κι από κοντά.

Οπως και να 'χουν όμως τα πράγματα, απαντώντας στις απόψεις μου για το τι έγγραφα, ο/η ΣΜ λέει στην αρχή ότι την ουσία του κάθε σχολίου την αποφασίζει ο συγγραφέας. Σωστό αυτό, αλλά άλλο τόσο σωστό είναι ότι και ο κάθε αναγνώστης, του όποιου σχολίου, επικεντώνεται σε ό,τι ο ίδιος κρίνει σημαντικό ή ουσιαστικό.

Στη συνέχεια, αναφορικά με τις επικρίσεις μου για τον Τάσσο Παπαδόπουλο, αν δηλαδή δήλωσε στο παρελθόν ότι είναι αντικομμουνιστής; αν αντιπροσωπεύει τον γιωρκατζίτισμό, αν ανήκει στη μεγαλοαστική τάξη, και κυρίως αν είναι ένας από τους σημαντικότερους εκφραστές του απορριπτικού μετώπου, ο/η ΣΜ συγκρίνει τον Παπαδόπουλο με άλλους δεξιούς και ειδικά με τον Κληρίδη, για να καταλήξει ότι δεν είναι κάτι νέο η συμμαχία Αριστεράς-Κέντρου, και ότι ο Τάσος Παπαδόπουλος, την περασμένη δεκαετία, έκφρασε την Κεντροαριστερά του ΔΗΚΟ.

Τώρα πώς γίνεται με τόσες... περιγαμηνές που ανάφερα πιο πάνω ο Τάσος Παπαδόπουλος να εκφράζει την Κεντροαριστερά, δεν το κατάλαβα, αφού ο/η ΣΜ δεν μπήκε στον κόπο να μου το εξηγήσει. Εκτός βέβαια κι αν εννοεί ότι επειδή το ΑΚΕΛ, ψάχνοντας τα δεφτέρια του βρήκε ότι μίλησε σ' ένα μνημόσυνο των Μισιαούλη και Καβάζογλου (κι αυτό όχι γιατί το ήθελε αλλά γιατί τον έστειλε ο Μακάριος,

όταν ήταν υπουργός), αν λόγω προεκλογικής εκστρατείας τον πήραν σε μια πορεία Ειρήνης, και αν τέλος, για να μη μακρυγορώ, τον πήγαν και στο σωματείο της Ομόνοιας (και μετά χρειάστηκε να περάσουν τρεις βδομάδες για να νικήσει ξανά η ομάδα), τότε δικαιούται ο Τάσος Παπαδόπουλος να αποκαλείται όχι απλά κεντρώος αλλά κεντροαριστερός. Μα με τέτοια φόρα ακόμα λίγο και θα τον συγκρίνουμε με τον Λούλα στη Βραζιλία. Και γιατί όχι δηλαδή!. Από τον ίδιο χώρο ξεκίνησαν. Ο ένας ως συνδικαλιστής και ο άλλος ως υπουργός Εργασίας... Το δίλημμα λοιπόν δεν είναι «πώς θα φύγουν αυτοί από την εξουσία και πώς θα λυθεί το Κυπριακό», αλλά να λυθεί το Κυπριακό. Και κατά τη γνώμη μου «αυτοί» θέλουν και μπορούν να λύσουν το Κυπριακό, ενώ «αυτός» ούτε θέλει ούτε μπορεί. Όσο για τα υπόλοιπα, «αυτοί» και «αυτός» τα ίδια πρεσβεύουν και τα ίδια θα κάνουν. Και σίγουρα κανείς τους δεν είναι κεντροαριστερός, ούτε καν κεντρώος.

Κυπριακό: Όλα παίζονται

Του Πέτρου Ζαρούνα *



Θα έχει ή όχι εξελίξεις; Θα λυθεί σύντομα το Κυπριακό ή θα αργήσει; Αυτό αποτελεί και το κεντρικό ζήτημα της εν εξελίξει προεκλογικής εκστρατείας. Το παρόν άρθρο

θα αποπειραθεί να δώσει κάποιες απαντήσεις. Οι απαντήσεις αυτές για να εξευρεθούν απαιτούν την προηγούμενη ανάλυση της σημερινής γεωπολιτικής συγκυρίας (ευρωπαϊκή διεύρυνση & κρίση στο Ιράκ) καθώς και των εσωτερικών ισορροπιών στις άμεσα ενδιαφερόμενες χώρες (Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος)

Ας πάρουμε τα πράγματα με την σειρά:

Ευρωπαϊκή Διεύρυνση: Η πρόθεση της ΕΕ να συμπεριλάβει την Κύπρο ανάμεσα στις 10 υπό ένταξη χώρες αποτελεί και την κινητήρια δύναμη πίσω από τις κυπριακές εξελίξεις. Στην ουσία η απόφαση της ΕΕ έρχεται και ανατρέπει τις γεωπολιτικές ισορροπίες κατά τρόπο δραματικό στην Ανατολική Μεσόγειο και υποχρεώνει την Τουρκία να αντιδράσει έτσι ώστε να περιορίσει τις αρνητικές επιπτώσεις στα συμφέροντα της..

Την ίδια στιγμή η ενίσχυση της ευρωπαϊκής προοπτική της ίδιας της Τουρκίας με ελληνική μάλιστα στήριξη δημιουργεί και σε αυτή κίνητρα για μία θετικότερη στάση στο κυπριακό. Παράλληλα επιτρέπει στην Ελλάδα και τους ε/κ να κάνουν κινήσεις και να αποδεχθούν πράγματα που διαφορετικά δεν ήταν διατεθειμένοι να δεχθούν.

Η ΕΕ από την πλευρά της παρουσιάζει

ζεται να δείχνει αυξημένο ενδιαφέρον για την ευρύτερη περιοχή εξ αιτίας των υπαρχουσών ενεργειακών πηγών, και του υποτροπιάσαντος Παλαιστινιακού προβλήματος και της εμφάνισης του φαινομένου της τρομοκρατίας. Η συμμετοχή της ΕΕ στο κουαρτέτο για το Παλαιστινιακό και η αργή αλλά σταθερή οικοδόμηση της ευρωπαϊκής πολιτικής και αμυντικής ταυτότητας δείχνουν το πόσο αυξημένο είναι το ευρωπαϊκό ενδιαφέρον και η ευρωπαϊκή εμπλοκή στο κυπριακό. Στόχος της ΕΕ η συνολική επιλυση του κυπριακού ώστε να ολοκληρωθεί η διεύρυνση χωρίς τριβές και αναταράξεις. Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής η ΕΕ παρεμβαίνει με την συγκρότηση διάσκεψης των συνεισφερόντων έτσι ώστε το κόστος της όποιας λύσης να επιμεριστεί σε πολλούς ώμους.

Ιρακινή κρίση: Η σαφής και μη αποκρυβόμενη πρόθεση των ΗΠΑ να επιβάλουν την *raha americana* στην ευρύτερη περιοχή αποτελεί την κύρια αιτία πίσω από την ιρακινή κρίση. Τα περί όπλων μαζικής καταστροφής αποτελούν απλά την αφορμή για την ανάληψη δράσης και την τελική ανατροπή του ομολογουμένως δικτατορικού καθεστώτος του Σ.Χουσεΐν. Το ιρακινό καθεστώς επελέγηκε όχι γιατί είναι ισχυρό αλλά γιατί είναι και ανίσχυρο και απομονωμένο από τις υπόλοιπες χώρες της περιοχής. Ο δεύτερος λόγος του γιατί έχει επιλεγεί δεν είναι άλλος από το γεγονός ότι διαθέτει τα δεύτερα μεγαλύτερα αποθέματα πετρελαίου στην περιοχή. Η κατοχή τους κρίνεται απαραίτητη ώστε στην συνέχεια να μπορεί να πιεστεί αποφασιστικά και το σαουδαραβικό καθεστώς και να υιοθετήσει μία ηπιό-

τερη μορφή ισλαμισμού διακόπτοντας την στήριξη που παρέχει στους διάφορους φανατικούς ισλαμικούς κύκλους ανά τον κόσμο.

Η επιχείρηση αυτή υποχρεώνει τις ΗΠΑ να αναζητήσουν στήριγματα ανάμεσα στις χώρες της περιοχής και ειδικότερα την Τουρκία.

Η ίδια η Τουρκία ευρίσκεται ομολογουμένως σε πολύ άβολη θέση. Η επιχείρηση, αν τελικά γίνει, απειλεί να επιδεινώσει την ήδη δύσκολη θέση της τουρκικής οικονομίας. Ταυτόχρονα αναμένεται να οδηγήσει και σε αναβάθμιση της θέσης των ιρακινών κούρδων κάτι που ξυπνάει τους τουρκικούς φόβους για αναζωπύρωση του κουρδικού αυτονομιστικού κινήματος στην ίδια την Τουρκία. Η κατ' αρχήν απόφαση της τουρκικής πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας είναι ότι θα πρέπει να συνταχθεί με τις ΗΠΑ έτσι ώστε να μετριάσει τις αρνητικές επιπτώσεις από την όλη επιχείρηση αλλά και να εξασφαλίσει σημαντικά πολιτικά, οικονομικά και αμυντικά ανταλλάγματα. Παρ όλα αυτά η ικανοποίηση των αμερικανικών απαιτήσεων για δημιουργία βόρειου μετώπου με την μεταφορά 80.000 αμερικανών στρατιωτών δια του τουρκικού εδάφους έχει φέρει την τουρκική κυβέρνηση σε κατάσταση αμηχανίας. Η κατάσταση αυτή ωφείλεται εν πολλοίς στην αρνητική διάθεση που τόσο ο τουρκικός λαός όσο και τα στελέχη του κυβερνώντος κόμματος παρουσιάζουν έναντι του πολεμικού ενδεχομένου. Αυτό έχει οδηγήσει στην υιοθέτηση της πολιτικής της περιορισμένης συμπαράταξης. Η πολιτική αυτή εστιάζεται στην παραχώρηση άδειας μόνο σε περιορισμένο αριθμό αμερικανικών στρα-

“Την ίδια στιγμή η ενίσχυση της ευρωπαϊκής προοπτική της ίδιας της Τουρκίας με ελληνική μάλιστα στήριξη δημιουργεί και σε αυτή κίνητρα για μία θετικότερη στάση στο κυπριακό.”

“Ως σανίδα σωτηρίας θεωρείται πλέον το κυπριακό γιατί τυχόν επίλυση του θα επιτρέψει την δραστική μείωση των αμυντικών δαπανών”

τευμάτων (λιγότερους από 20.000). Ταυτόχρονα έχουν αναληφθεί διπλωματικές πρωτοβουλίες σε περιφερειακό επίπεδο με στόχο από την μία την εξάντληση, στα μάτια του τουρκικού λαού, όλων των ειρηνικών μεθόδων για επίλυση της κρίσης και από την άλλη την διερεύνηση των γειτονικών χωρών σε ότι αφορά το ενδεχόμενο εισόδου τουρκικών στρατευμάτων στο Ιράκ.

Η κατάσταση αυτή περιορίζει τις δυνατότητες άσκησης πιέσεων προς την Τουρκία από τον αμερικανικό παράγοντα για επίλυση του κυπριακού. Το αντίθετο. Σπρώχνει στην ικανοποίηση μεγάλου μέρους από τις τουρκικές απαιτήσεις. Παράλληλα όμως εξουδετερώνει και τους φόβους για μία θερμή κρίση ή εντάσεις στην Κύπρο αφού κάτι τέτοιο δεν είναι πλέον επιθυμητό ούτε από την Τουρκία αλλά και προπαντός από τις ΗΠΑ. Πάντως η κατάσταση της μη λύσης μη κρίσης που επικρατεί σήμερα είναι η τρίτη κατά σειρά επιθυμητή από τις ΗΠΑ, η πρώτη είναι η συνολική λύση και η δεύτερη η μερική λύση, η οποία και επιτρέπει την απρόσκοπτη υλοποίηση της μεζονος πολιτικής τους που είναι η ανατροπή του σανταμικού καθεστώτος.

Τουρκία-Εσωτερική πολιτική σκηνή: Για πρώτη φορά γινόμαστε μάρτυρες μίας σοβαρής και ιστορικής αντιπαράθεσης ανάμεσα στα διάφορα κέντρα ισχύος. Από την μία είναι το μετακε-

μαλικό κατεστημένο το οποίο εκφράζουν ο Πρόεδρος, η γραφειοκρατία του Υπουργείου Εξωτερικών και οι στρατιωτικοί μέσα από το περίφημο Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας. Στο πλευρό τους συμπαρατάσσονται η κοινοβουλευτική, (ρεπουβλικανικό του Μπαϊκάλ), αλλά και η μη κοινοβουλευτική αντιπολίτευση (Κόμματα της Μητέρας Πατρίδας, Εθνικιστικό, Ορθού Δρόμου, Ισλαμικό του Κουτάν κ.λ.π.) Από την άλλη είναι οι μετριοπαθείς ισλαμιστές του κυβερνώντος κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης του Τ.Ερντογάν και στο πλάι τους το φιλοευρωπαϊκό λόμπι της νέας αστικής τάξης. Οι τελευταίοι καταβάλλουν σημαντικές προσπάθειες προώθησης της ευρωπαϊκής πορείας της χώρας τους επειδή πιστεύουν ότι κάτι τέτοιο θα διασφαλίσει μακροπρόθεσμα και τον ρόλο τους στην τουρκική πολιτική ζωή αποτρέποντας την επανάληψη «βελούδινων» ανατροπών από το στρατό. (περίπτωση Ερμπακάν του 1997). Στα πλαίσια αυτά η νέα κυβέρνηση του κ.Γκιουλ έχει υιοθετήσει και μία περισσότερο ευέλικτη πολιτική στο κυπριακό επειδή εκτιμά ότι χωρίς την επίλυση του θα είναι δύσκολη αν όχι αδύνατη η πορεία αυτή. Η πρώτη σημαντική αντιπαράθεση στο κυπριακό έγινε τον Δεκέμβριο με αφορμή την σύνοδο κορυφής στην Κοπεγχάγη και έληξε με την επικράτηση των απόψεων του μετακεμαλικού κατε-

στηκε και ο Ρ. Ντενκτάς. Το πως θα εξελιχθεί αυτή η αντιπαλότητα τις επόμενες εβδομάδες δεν είναι σαφές.

Ελλάδα-Εσωτερική πολιτική σκηνή: Η σημερινή κυβέρνηση Σημίτη ευρίσκεται σε πολύ δυσχερή θέση και παρά τις κάποιες διεθνείς επιτυχίες της δείχνει να χάνει τις επόμενες εκλογές. Κύρια αιτία η λαϊκή δυσαρέσκεια για την συντηρητική πολιτική της στα θέματα της ανεργείας της ακρίβειας της υγείας και γενικά της καθημερινότητας. Στην προσπάθεια της για άσκηση μίας κοινωνικότερης και φιλολαϊκής πολιτικής έχει ανάγκη κεφαλαίων τα οποία όμως είναι αδύνατον να εξευρεθούν εξ αιτίας των ειλημμένων υποχρεώσεων σε έργα και την Ολυμπιάδα αλλά και την ήδη αρνητική εικόνα στα δημοσιοοικονομικά με το μεγάλο χρέος. Ως σανίδα σωτηρίας θεωρείται πλέον το κυπριακό γιατί τυχόν επίλυση του θα οδηγήσει στην δημιουργία εκείνου του κλίματος και των εντυπώσεων γύρω από τα ελληνοτουρκικά που θα επιτρέψει την δραστική μείωση των αμυντικών δαπανών και την αξιοποίηση των κεφαλαίων αυτών προς την προαναφερθείσα κατεύθυνση. Έτσι η κυβέρνηση Σημίτη σπρώχνει για μία λύση παραπλήσια στο σχέδιο Ανάν θεωρώντας ότι οι όποιες δυσλειτουργίες του θα είναι ελεγχόμενες στα πλαίσια της ΕΕ.

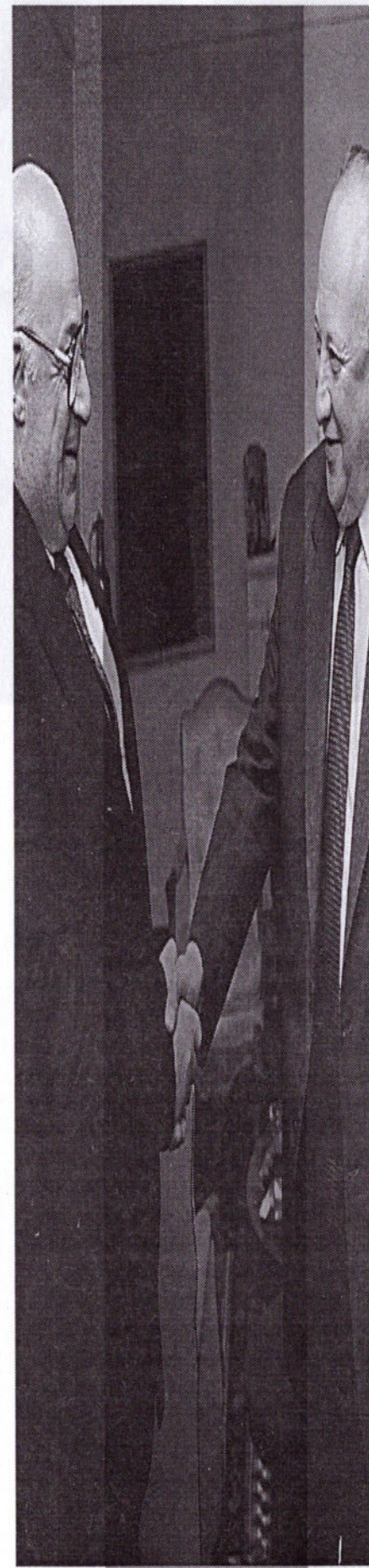
Κύπρος-Εσωτερική πολιτική σκηνή: Στην βόρεια Κύπρο οι τ/κ θεωρώντας την ένταξη στην ΕΕ που πέτυχε η Κυ-

πριακή Δημοκρατία ως την σανίδα σωτηρίας τους διαδηλώνουν υπέρ του σχεδίου Ανάν. Ο Ντενκτάς προσπαθεί να αποπυροδοτήσει τις κατά του ιδίου πιέσεις και κριτικές με πολιτικούς ελιγμούς όπως η συλλογική ενημέρωση των τ/κ κομμάτων, η διοργάνωση αντισυλλαλητηρίων, η οργάνωση επισκέψεων συμπαραστάσης από τους μετακεμαλιστές της Τουρκίας και τέλος μέσα από την ίδια την συμμετοχή του στην διαπραγματευτική διαδικασία.

Στις ελεύθερες περιοχές οι διάφορες πολιτικές δυνάμεις έχουν αρχίσει να στοιχίζονται πίσω από τους δύο βασικούς διεκδικητές της προεδρίας τον νυν πρόεδρο Γλ.Κληρίδη και τον Τ.Παπαδόπουλο. Οι υποστηρικτές του πρώτου μιλούν για το πως εκείνοι θα επιτύχουν την λύση που έρχεται οι δε δεύτεροι δεσμεύονται να διαπραγματευτούν επικοδομητικά για να καταλήξουν και αυτοί σε μία βιώσιμη και λειτουργική λύση.

Συμπέρασμα: Οι ευρωπαίοι και οι αμερικανοί για λόγους εξυπηρέτησης των δικών τους στρατηγικών προτεραιοτήτων θα εντείνουν τις προσπάθειες τους για συνολική επίλυση στην βάση του σχεδίου Ανάν. Στόχος τους η λύση αυτή να επιτευχθεί προ της 16ης Απριλίου ημερομηνίας κατά την οποία θα υπογραφούν οι συνθήκες προσχώρησης των 10 στην ΕΕ. Κάτι τέτοιο επιτρέπει την αξιοποίηση της συγκυρίας για άσκηση πιέσεων και προς τις δύο πλευρές. Ηδη με μία σειρά περιφερειακών κινήσεων (διάσκεψη συνεισφερόντων, διαγωνισμός για σημαία κ.λ.π.) δείχνουν να σπρώχνουν προς εκεί τα πράγματα.

Νομίζω ότι το κλειδί των εξελίξεων ευρίσκεται στην στάση που η τουρκική πλευρά θα τηρήσει. Αυτή με την σειρά της θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο η κυβέρνηση του κ.Γκιουλ θα μπορέσει να επιβάλει την δική της άποψη. Κάτι τέτοιο είναι πολύ δύσκολο. Η ιρακινή συγκυρία ισχυροποιεί τους στρατηγούς που εν ονόματι της ασφάλειας της Τουρκίας στηρίζουν τις απόψεις Ντενκτάς. Εξ άλλου η μη διαφοροποίηση των δεδομένων που έσπρωξαν



στην υιοθέτηση της πολιτικής της μη λύσης στην Κοπεγχάγη εξακολουθούν να ισχύουν. Ο μη καθορισμός ημερομηνίας έναρξης των τουρκικών διαπραγματεύσεων εμποδίζει την Τουρκία να δεχθεί μία λύση στην Κύπρο που θα εντάσσει ολόκληρο το νησί στην ΕΕ. Οι μετακεμαλιστές θεωρούν πως κάτι τέτοιο θα οδηγούσε μακροπρόθεσμα στην απώλεια της όποιας επιρροής και ελέγχου που σήμερα διαθέτουν στην Κύπρο. Ο μόνος τρόπος σύμφωνα με αυτούς για να γίνει δυνατή η λύση προ του Δεκεμβρίου του 2004 είναι να δοθεί στους τ/κ χωριστή κυριαρχία με την μορφή της μη συνέχειας του κράτους ή η χρονική σύνδεση της ένταξης των τ/κ με εκείνη της Τουρκίας. Τα παραπάνω θα ήταν η εγγύηση ότι αν η ΕΕ δεν τηρήσει τις υποσχέσεις της προς την Τουρκία η Τουρκία θα ξαναέθετε την βόρεια Κύπρο υπό την άμεση επιρροή της.

Ο Ντενκτάς από την πλευρά του προβάλλει τόσες και τέτοιες ενστάσεις στο σχέδιο Ανάν που καθιστούν στην ουσία ανέφικτη μία συμφωνία. Το δημοψήφισμα μάλιστα που μεθοδεύει έχει ως στόχο την ενίσχυση της πολιτικής του θέσης έναντι της τουρκικής κυβέρνησης και της εσωτερικής αμφισβήτησης.

Τι θα γίνει τελικά είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθεί. Το τοπίο είναι ρευστό. Θα πρέπει ως ε/κ να ετοιμαζόμαστε για όλα τα σενάρια. Η ετοιμασία αυτή απαιτεί συνεχή παρακολούθηση και κατανόηση των κινήσεων όλων των ενδιαφερομένων μερών. Η γνώση αυτή θα μας προστατεύσει από παγίδες μπλόφες και εκβιασμούς. Ο όποιος πρόεδρος αναδειχθεί θα πρέπει να είναι έτοιμος να πάρει αποφάσεις θετικές ή αρνητικές συνεπικουρούμενος και από τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις και οι οποίες θα είναι δυνατόν να αποβούν καθοριστικές για το μέλλον της χώρας μας. ☐

* Ο Π. Ζαρούνας είναι ερευνητής συνεργαζόμενος με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ερευνών Jean Monnet στην Αθήνα.

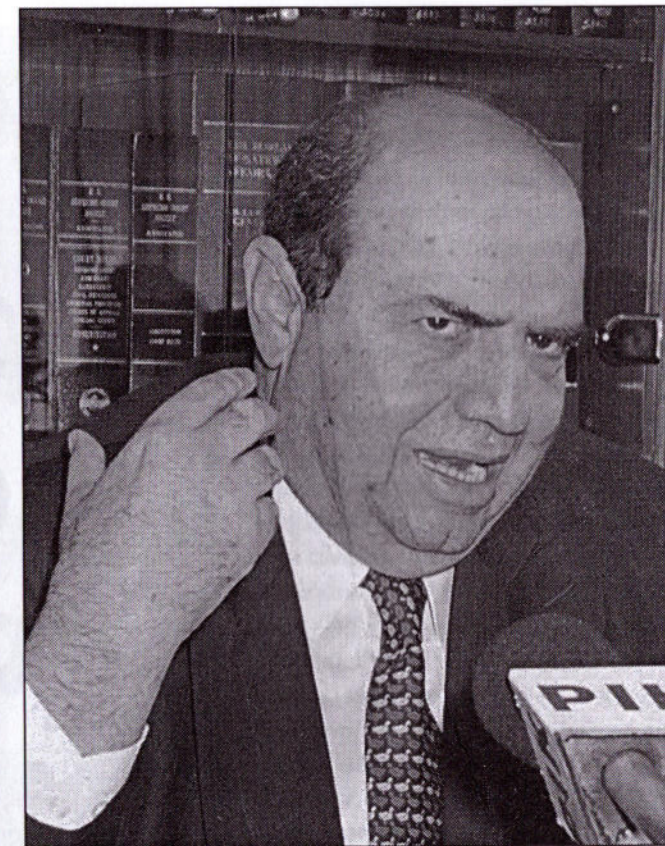
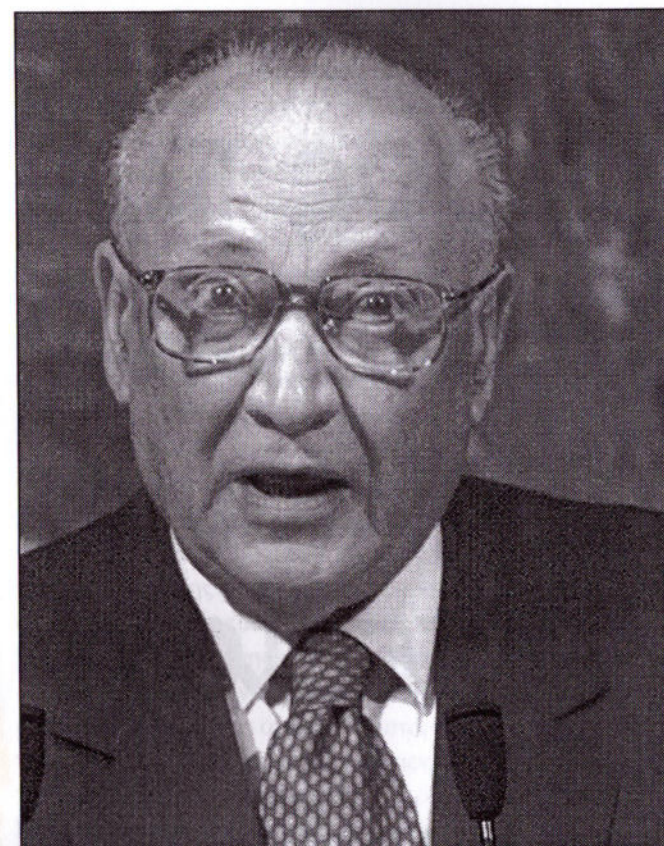
Ο Κληριδομαρκιδισμός και ο Συνταγματικός Πολιτισμός της Αριστεράς

Του Μάριου Κωνσταντίνου

Η απουσία μιας επεξεργασμένης κριτικής θεωρίας του κράτους και μιας στοιχειοθετημένης πολιτικής κοινωνιολογίας κληρονόμησε στις ριζοσπαστικές αριστερές μειονότητες ένα τεράστιο συνταγματικό έλλειμμα με αποτέλεσμα ουσιαστικά είτε να μην υφίσταται αριστερή συνταγματική σκέψη είτε να υπολειπεται αμύχανα στην σκιά της αστικής δημοσιολογίας του κληριδομαρκιδισμού. Απουσιάζει επικίνδυνα η αριστερή προβληματική της πολιτικής κοινωνιολογίας του κράτους αφήνοντας να επικρατούν αφελείς αντιλήψεις όπως: «η κοινωνία δεν κτίζεται με συντάγματα. Τα συντάγματα είναι οργανωτικά περιγράμματα και ... ανοίγματα για το μέλλον» - προφανώς ένα μέλλον μη - συνταγματικό - ή ότι «το σύνταγμα είναι τα οστά ... και ο λαός η σάρκα». Αυτή η επικίνδυνη βολонταριστική αφέλεια έχει ιστορικά καταδικάσει την αριστερά στον μόνιμο πειρασμό είτε της ουτοπικής αντι-εξουσιαστικής αυτορύθμισης χωρίς κράτος η οποία δεν

μπορεί ν' αντιμετωπίσει την συνταγματική πρόκληση της ιστορικής συγκυρίας. Είτε δηλαδή η αριστερά ταυτίζεται πλήρως με την έννοια της κρατικής κυριαρχίας είτε την καταργεί με την μέθοδο της φαντασίωσης. Αυτή η συνταγματική πτώχευση της αριστερής σκέψης αντανάκλαται επίσης στο γεγονός ότι έννοιες όπως δημοκρατία, δικαιώματα, κοινωνία των πολιτών κ.λ.π. γίνονται αντικείμενα μονοπωλιακής διαχείρισης και νεοφιλελεύθερου εκφυλισμού που εξουδετερώνει την ριζοσπαστικότητα τους με ξενέρωτες ερμηνείες και απονευρωμένες χρήσεις προσαρμοσμένες στις έκτακτες ανάγκες του κληριδομαρκιδισμού. Το ίδιο συνέβηκε την τελευταία δεκαετία με την αριστερή εμπειρία της επαναπροσέγγισης. Ο συνασπισμός εξουσίας του κληριδομαρκιδισμού κατάφερε να ρυμουλκήσει και να ενσωματώσει τμήματα της κεντρο-αριστερής διάνοησης μέσα από την δημιουργία μιας βιομηχανίας επαναπροσέγγισης από τα πάνω με στόχο να εξουδετερώσει την αριστερή ηγεμονία και τα ερείσματα του ΑΚΕΛ μέσα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα και να το οδηγήσει στην πολιτι-

κή απομόνωση αφού πρώτα απότυχε να το διασπάσει. Αποτέλεσμα αυτής της ιδεολογικής ανατροπής και άλωσης συνειδήσεων στον πληρεξούσιο χώρο της κεντροαριστερής διάνοησης ήταν να αφαιρεθεί η δυνατότητα του ΑΚΕΛ να ανανεώνει το ηγεμονικό του προφίλ στο κρίσιμο επικοινωνιακό πεδίο της επαναπροσέγγισης και να παρουσιάζεται ο κληριδομαρκιδισμός στην παρούσα συγκυρία ως ο ηθικός αυτουργός της εξέγερσης των Τουρκοκυπρίων. Έτσι η μετατόπιση της κεντροαριστερής διάνοησης προς τα δεξιά εξασφάλισε στο κληριδομαρκιδικό κράτος ένα διευρυμένο πεδίο ιδεολογικής αναπαραγωγής μετατρέποντας την Επαναπροσέγγιση σε νέο μέσο ηθικο-πολιτικής χειραγώγησης συνυφασμένης με τον ευρω-εθνικισμό και τον οικονομικό αυταρχισμό των Βρυξελλών. Η αριστερή σκέψη επομένως φαίνεται να υποτιμά τον εκσυγχρονισμό των μηχανισμών νομιμοποίησης του κράτους το οποίο προσεταιρίζεται την επαναπροσέγγιση για να εξουδετερώσει τον υγιή ευρωσκεπτικισμό της ευρύτερης αριστεράς (πως μπορείτε ν' ασκείτε κριτική στην Ευρώπη όταν οι Τουρκοκύπρι-



οι διαδηλώνουν υπέρ της;). Ο συνασπισμός εξουσίας όπως εκφράστηκε τα τελευταία 10 χρόνια μέσα από τον κληριδομαρκιδισμό κατάφερε να ιδιοποιηθεί το αστικό-δημοκρατικό περιεχόμενο της Επαναπροσέγγισης και να το χρησιμοποιήσει ως ιδεολογικό εκβιασμό για να απονομιμοποιήσει την αντίσταση της αριστεράς στην ισοπεδωτική οικονομική ορθολογικότητα της νεο-Φιλελεύθερης Ευρώπης. Υποτιμώντας την πολιτική και κοινωνιολογική αξία των συνταγμάτων ως απλώς οργανωτικών περιγραμμάτων των οποίων οι αντιφάσεις μπορούν να παραμεριστούν από την λαϊκή θέληση και δράση, αυτός ο ισχυρισμός παραπέμπει σε μια βολонταριστική αντίληψη του κράτους. Εξιδανικεύει την λαϊκή βούληση των μαζών οι οποίες θεωρούνται ότι θα δρουν υπο συνθήκες απερίορισης και αλύθμιστης ελευθερίας κινήσεων και πρωτοβουλιών χωρίς να συνυπολογίζονται οι θεσμικές διαμεσολαβήσεις του κράτους, η κατασταλτική δυνατότητα των κρατιδίων (και σε σχέση μ' αυτό ο μέσος όρος πολιτικής απάθειας) καθώς και οι ιδεολογικοί όροι αναπαραγωγής και κοινωνικής συνοχής των δύο κοινοτήτων όπως και η δυ-

νατότητα άσκησης συμβολικής βίας που καθιστά αναγκαία την συνταγματική προστασία των κοινωνικών μειοψηφιών, της δυνατότητας οριζόντιας διασύνδεσης και αυτοκαθορισμού τους καθώς και του δικαιώματος πολιτικής ανυπακοής. Η αντίληψη που λέει «ας δεχτούμε το συνταγματικό σχέδιο για να τελειώσουμε με τον εθνικισμό» αναπαράγει την παραδοσιακή αδιαφορία έως και εχθρότητα ειδικά της άκρας αριστεράς για την συνταγματική συγκρότηση του κράτους και εξυπακούει ότι «όλα τα κράτη είναι ίδια» αφού δεν μας εξοπλίζει με μια θεωρητική μέθοδο ανάλυσης των θεσμικών διαφορών τους ούτε μας ορίζει κριτήρια αξιολόγησης της νομιμότητας και νομιμοποίησης τους. Θεωρείται επίσης αυτονόητο ότι η λύση του κυπριακού προβλήματος ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα της συνταγματικής θεμελίωσης του κράτους θα αποδυναμώσει τον εθνικισμό, υποτιμώντας την μετεξέλιξη του, την αναστοχαστική του προσαρμογή και την παραγωγή των όρων κυριαρχίας του στα πλαίσια του ανασυγκροτημένου κράτους. Ήδη άρχισε να μετεξελίσσεται σε ευρωφυλετισμό και ταύτιση με την «Ευρώπη-Φρούριο». Δεν διερωτάται η αριστερή διάνοηση για τα όρια της ανεκτικότητας του

επανιδρυμένου κράτους και ούτε φαίνεται να την απασχολεί η δυνατότητα να απονομιμοποιεί ριζοσπαστικές αντιπολιτεύσεις. Γιατί οι εξωκοινοβουλευτικές ομάδες και συσπειρώσεις της αριστεράς δεν παρεμβαίνουν στην συνταγματική συζήτηση επιμένοντας σε εγγυήσεις δικαιωμάτων - και ειδικά του δικαιώματος πολιτικής ανυπακοής - τα οποία αποτελούν μια πολυτέλεια που ο κυρίαρχος δικαιονοτισμός δεν μπορεί να επιτρέψει στον εαυτό του; Για τέτοιες ακριβώς πολυτέλειες είναι που υπάρχει αναγκαιότητα ύπαρξης του συνταγματικού πολιτισμού της αριστεράς. Οι θεωρητικές και στρατηγικές ελλείψεις της αριστερής διάνοησης στο επίπεδο της κριτικής πολιτειολογίας τη καθλώνουν σ' ένα παθητικό και συμπληρωματικό ρόλο ο οποίος δεν βρίσκεται σε ανταγωνιστική σχέση με τον συνασπισμό εξουσίας του κληριδομαρκιδισμού. Στα πλαίσια μιας αριστερής συνταγματικής προβληματικής η συγκυρία είναι υπερώριμη για να προωθήσει και να αφομοιώσει το αίτημα για μια «ομοσπονδία μέσα στην ομοσπονδία» με στοιχεία άμεσης δημοκρατίας ως σχολείων ευρύτερης συμμετοχής και κοινωνικοποίησης της ιδιότητας του πολίτη. E

Σχέδιο Ανάν: Μέρος των ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών στην περιοχή

Η απόφαση της Κοπεγχάγης για ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. χωρίς προϋποθέσεις και όρους που να συνδέονται με το κυπριακό πανηγυρίστηκε στη Λευκωσία και Αθήνα σαν η «μεγαλύτερη επιτυχία μετά την ανεξαρτησία το 1960».

Οι πανηγυρισμοί και ιδιαίτερα οι δηλώσεις που έγιναν από τις κυβερνήσεις Κύπρου και Ελλάδας ότι η απόφαση της Κοπεγχάγης «αποτελεί μεγάλη νίκη των ελληνικών θέσεων και μεγάλη ήττα των τουρκικών θέσεων και του Ντεκτάς» αποκαλύπτουν με τον πιο καθαρό τρόπο ότι η ένταξη ήταν από την αρχή ένα όπλο για να κτυπήσουν την άλλη πλευρά. Ήταν ένας εκβιασμός για να εξασφαλίσουν μια διευθέτηση του κυπριακού όσο γίνεται πιο κοντά στις ελληνοκυπριακές επιδιώξεις.

Ήταν ένας εκβιασμός που τελικά έπιασε τόπο αφού το σχέδιο λύσης που πρότεινε ο Ανάν «υιοθετεί το μεγαλύτερο μέρος από τις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου του 1989», όπως ομολόγησε ο Σημίτης στη Βουλή. Η απόφαση της Κοπεγχάγης αποκάλυψε ακόμη πόσο ψεύτικες ήταν οι διακη-

ρύξεις και οι δηλώσεις των ελληνοκυπρίων πολιτικών ηγετών και της κυβέρνησης ότι ενδιαφέρονταν πράγματι για μια συνολική διευθέτηση και ένα συμβιβασμό με βάση το σχέδιο Ανάν. Αμέσως μετά την απόφαση της Κοπεγχάγης στελέχη όλων των κομμάτων δήλωναν ότι η «απόφαση μας δίνει τώρα τη δυνατότητα να διεκδικήσουμε περισσότερες αλλαγές στο σχέδιο με βάση το ευρωπαϊκό κεκτημένο».

Το πόσο ήταν έτοιμοι να υπογράψουν σχέδια ή προσχέδια στη Κοπεγχάγη φαίνεται και από τον πανικό που έχει κυριεύσει την κυβέρνηση αλλά και τις πολιτικές ηγεσίες από την προοπτική οι Τουρκοκύπριοι να αποφασίσουν ότι αποδέχονται το σχέδιο Ανάν στο δημοψήφισμα που ετοιμάζεται να κάνει ο Ντεκτάς.

Το καρότο της Ε.Ε.

Η ένταξη εκτός από εκβιασμός λειτουργήσε βέβαια και σαν το καρότο προς τους Τουρκοκύπριους που βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. Το οικονομικό και πολιτικό εμπόριο που τους επιβάλλει εδώ και 29 χρόνια η ελληνοκυπριακή και ελληνική πλευρά τους έχει αναγκάσει να δεθούν με την τουρκική οικονομία και το τουρκικό κράτος. Μόνο δια μέσου της Τουρκίας μπορούν να έχουν οικονομικές δραστηριότητες με άλλες χώρες ενώ δεν μπορούν να έχουν επίσημη εκπροσώπηση

σε κανένα διεθνή οργανισμό ή φόρουμ έστω και αν πρόκειται για πολιτιστικές δραστηριότητες ή ακόμη και αθλητικές. Αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ελεύθερη διακίνησή τους στον υπόλοιπο κόσμο και δεν έχουν καμιά διεθνή υπόσταση. Η προοπτική μιας διευθέτησης στο Κυπριακό σημαίνει για τους Τουρκοκύπριους ότι θα σταματούσε αυτός ο αποκλεισμός και η άμεση εξάρτηση από την Τουρκία και η άθλια οικονομική και πολιτική κατάσταση στην οποία βρίσκονται.

Αντίθετα, η ένταξη στην Ε.Ε. της Κυπριακής Δημοκρατίας χωρίς τους Τουρκοκύπριους θα έκανε τη θέση τους ακόμη πιο δύσκολη. Ο Αλί Ερέλ, πρόεδρος του τουρκοκυπριακού εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου που είναι από τους βασικούς διοργανωτές των συλλαλητηρίων ενάντια στον Ντεκτάς, δήλωσε χαρακτηριστικά: «Εκείνο που φοβόμαστε είναι ότι αν μπει η ελληνοκυπριακή πλευρά στην Ε.Ε. και εμείς δεν έχουμε ακόμη δώσει καν απάντηση για τις προθέσεις μας όσον αφορά το σχέδιο, τότε τα πράγματα από εκεί και ύστερα θα είναι πάρα πολύ δύσκολα, γιατί οι ελληνοκύπριοι θα έχουν πια ισχυρότερη διαπραγματευτική θέση».

Είναι υποκρισία η ελληνοκυπριακή κυβέρνηση και οι πολιτικοί που στηρίζουν

το εμπόριο που είναι μια από τις βασικές αιτίες που έχουν οδηγήσει χιλιάδες Τουρκοκύπριους στη μετανάστευση να επικαλούνται την μετανάστευση των τουρκοκυπρίων για να δείξουν ότι βιάζονται τάχα για μια κοινά αποδεκτή διευθέτηση στο κυπριακό.

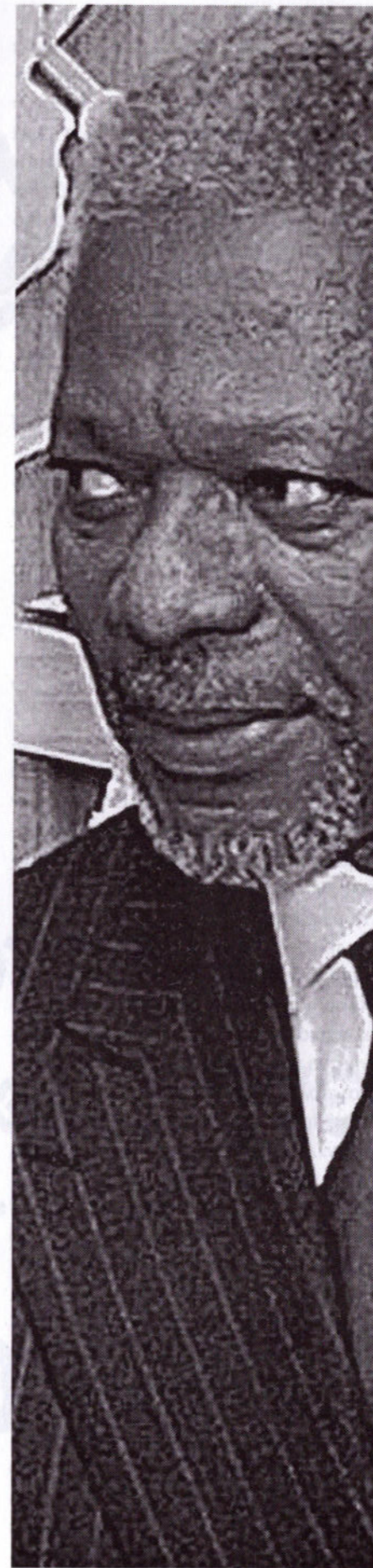
Είναι αίσχος να χρησιμοποιούν τις αντιδράσεις των Τουρκοκυπρίων ενάντια στον Ντεκτάς για να τους παρουσιάζουν ότι συμφωνούν με τις ελληνοκυπριακές θέσεις και να προσπαθούν να τους δελεάσουν με «οικονομικά κίνητρα». Γι αυτό και όλα τα τουρκοκυπριακά κόμματα, απέρριψαν τα «μέτρα στήριξης των Τουρκοκυπρίων» που αποφάσισαν μετά την Κοπεγχάγη, Κληρίδης και Σημίτης, σαν προσπάθεια εξαγοράς τους. Αντίθετα πρότείναν ότι αν η κυβέρνηση θελει να πάρει «μέτρα στήριξης των Τουρκοκυπρίων» μπορεί να σταματήσει άμεσα το εμπόριο και να τους αντιμετωπίσει σαν ισότιμους συνεταίρους στο κράτος.

Είναι φανερό πως αυτό που απασχολεί τον Κληρίδη και την ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη δεν είναι η ειρήνη και η ευημερία των Τουρκοκυπρίων αλλά πως θα εξασφαλίσουν τις θέσεις τους στο κυπριακό

Η «νέα τάξη πραγμάτων»

Το σχέδιο Ανάν είναι ένας συμβιβασμός που αντανάκλα τους σημερινούς συσχετισμούς και τα ισοζύγια δυνάμεων που υπάρχουν ανάμεσα στις δύο πλευρές. Η ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη έχασε τον πόλεμο του '74 και την κυριαρχία πάνω στους Τουρκοκύπριους και ένα σημαντικό κομμάτι του νησιού. Οι Τουρκοκύπριοι και η τουρκική άρχουσα τάξη έχασαν τον οικονομικό και πολιτικό πόλεμο που συνεχίζεται από το '74 μέχρι σήμερα.

Το σχέδιο Ανάν αντανάκλα αυτές τις πραγματικότητες. Οι Ελληνοκύπριοι παίρνουν πίσω ένα μέρος από τα χαμένα εδάφη και αποκτούν ξανά κάποιον έλεγχο στο βόρειο μέρος της Κύπρου μέσα από την κεντρική κυβέρνηση. Αποκτούν ακόμη φτηνά εργατικά χέρια αφού όλοι βλέπουν τους Τουρκοκύπριους να αντικαθιστούν τους ξένους εργάτες. Ο Σημίτης καθιερώνεται σαν σημαντική δύναμη στην Ευρώπη με σημαντικό ρόλο



στις εξελίξεις και εδραιώνει τον ρόλο της Ελλάδας σαν περιφερειακή δύναμη. Οι Τουρκοκύπριοι μπαίνουν στην Ε.Ε. και ελπίζουν να ξεφύγουν από τη μιζέρια. Η Τουρκία παίρνει ημερομηνία έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων και ελπίζει να ξεπεράσει την οικονομική και πολιτική κρίση στην οποία βρίσκεται.

Το σχέδιο Ανάν έχει ένα δωράκι για τον κάθε εμπλεκόμενο στο κυπριακό. Το μόνο που ζητά είναι να δεχτούν όλοι αυτή τη «νέα τάξη πραγμάτων» στην Κύπρο όπως την αποκαλεί και να συνεργαστούν με τους ιμπεριαλιστές και να στηρίξουν τον επερχόμενο πόλεμο στο Ιράκ αλλά και τους άλλους που θα ακολουθήσουν.

Το σχέδιο που θα μπει σε δημοψήφισμα δεν αφορά μόνο τα συντάγματα του κεντρικού κράτους και των «συστατικών κρατών», τις εδαφικές αναπροσαρμογές και άλλα παρόμοια που αφορούν άμεσα τις δύο κοινότητες αλλά και την αποδοχή των βρετανικών βάσεων και των άλλων σταθμών που υπάρχουν στην Κύπρο και την υιοθέτηση όλων των συνθηκών που έχουν κάνει μέχρι σήμερα τα δύο μέρη καθώς και τον σεβασμό των ζωτικών συμφερόντων του Ισραήλ.

Δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι το σχέδιο Ανάν έγινε πρώτα και κύρια για να εξυπηρετήσει τα σχέδια των Αγγλοαμερικανών και τους στρατηγικούς σχεδιασμούς τους στη Μέση Ανατολή και μετά για οτιδήποτε άλλο. Γι αυτό και το μόνο που ουσιαστικά κάνει είναι να ανακυκλώνει και να εντείνει τους ανταγωνισμούς στην περιοχή ενώ οι περισσότερες από τις πρόνοιες του συντάγματος και των νέων διευθετήσεων έχουν το στοιχείο της δυσπιστίας και της σύγκρουσης σε κάθε παράγραφο τους.

Είναι ένα «ειρηνευτικό» σχέδιο που έχει σαν φόντο έναν από τους πιο άγριους και βάρβαρους πολέμους όπως αυτόν που ετοιμάζουν οι Μπους και Μπλερ στο Ιράκ.

Είναι γι αυτό που δεν μπορούμε να έχουμε καμιά εμπιστοσύνη σ' αυτά που σχεδιάζονται «από πάνω» και ειδικότερα για το σχέδιο Ανάν. Η Ε.Ε. προς την οποία Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπρι-

οι κοιτάζουν δεν προσφέρει καμιά εγγύηση για κάτι καλύτερο αφού είναι αυτή που συμπρωταγωνίστησε μαζί με τις ΗΠΑ και τα Ηνωμένα Έθνη σε όλους τους πόλεμους τα τελευταία χρόνια – Ιράκ '91, Γιουγκοσλαβία, Αφγανιστάν, ενώ κάνει τα στραβά μάτια για τις συνεχιζόμενες σφαγές του Σαρόν στην Παλαιστίνη.

Κοινή δράση από τα κάτω

Η ελπίδα για ειρήνη, δημοκρατία και ευημερία στο νησί δεν βρίσκονται στην ένταξη της Κύπρου, της μισής ή όλης στην Ε.Ε. και στα «ειρηνευτικά» σχέδια των ιμπεριαλιστών, αλλά στην ενότητα και την κοινή δράση των απλών ανθρώπων σε Κύπρο, Ελλάδα και Τουρκία. Πολλοί έχουν υποστηρίξει το σχέδιο Ανάν γιατί πιστεύουν ότι θα εξασφαλίσει τη συνύπαρξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και την κοινή δράση. Κατ' αρχήν το σχέδιο δεν εξασφαλίζει τη γεωγραφική συνύπαρξη ή ελεύθερη διακίνηση γενικά. Αλλά ακόμη και εκεί που θα υπάρξει η γεωγραφική συνύπαρξη αυτό δεν σημαίνει και συνεργασία και κοινούς αγώνες. Και στο παρελθόν υπήρξε συνύπαρξη αλλά αυτό δεν εμπόδισε τις σφαγές και τους πολέμους. Εκείνο που χρειάζεται είναι η πολιτική ενότητα.

Μια τέτοια ενότητα χτίζεται στη βάση μια πολιτικής που κοντράρει στην κάθε πλευρά τις επιλογές της άρχουσας τάξης αλλά και τις συνολικότερες επιλογές και σχεδιασμούς των ιμπεριαλιστών στην περιοχή. Αυτών δηλαδή που δημιούργησαν το κυπριακό. Γι' αυτό χρειάζεται πρώτα και κύρια να κοντράρουμε τον εθνικισμό ο καθένας στην πλευρά του. Όχι μόνο τον ακραίο απορριπτικό εθνικισμό όσων ζητούν «καθαρές εθνικές λύσεις», αλλά και τον συγκαλυμμένο εθνικισμό αυτών που εμφανίζονται σαν «ενδοτικοί». Αυτών που ενώ δηλώνουν «θαυμασμό» και «συγκίνηση» για τους αγώνες των Τουρκοκυπρίων ενάντια στον Ντεκτάς, την ίδια στιγμή δεν έχουν κανένα πρόβλημα να τους επιβάλλουν οικονομικό και πολιτικό αποκλεισμό. Αυτών που τους εκβιάζουν ότι θα μείνουν έξω από την Ε.Ε. αν δεν υποχωρήσουν στις αξιώσεις τους, και την ίδια στιγμή μιλούν για συλλαλητήρια

συμπαράστασης στον αγώνα τους. Αυτοί οι υποκριτές που μας καλούν να ακούσουμε τάχα «τη φωνή των Τουρκοκυπρίων» είναι οι πρώτοι που δεν την ακούνε, όπως τις φωνές του Μουσταφά Ακιντζί και του τουρκοκύπριου δημοσιογράφου Σουλεϊμάν Ερκουτζού που μίλησαν μπροστά σε ελληνοκυπριακό ακροατήριο σε εκδήλωση στο Χόλιντεϊ Ινστιτούτο στις 20 Γενάρη. Ο Ερκουτζού τόνισε με έμφαση ότι «τα χειροκροτήματα και η έκφραση συμπαράστασης των Ελληνοκυπρίων όχι μόνο δεν μας βοηθούν αλλά μας βλάπτουν»... «Οι Τουρκοκύπριοι αποδέχονται στο σχέδιο Ανάν όχι γιατί ξαφνικά αγάπησαν τους Ελληνοκύπριους. Εκείνο που θέλουμε, εκείνο για το οποίο διαδηλώνουμε», τόνισαν και οι δύο «είναι μια καλύτερη ζωή, καλύτερη ποιότητα ζωής, να αυτοδιοικούμαστε, να ορίζουμε εμείς οι ίδιοι τη ζωή μας, να είμαστε περήφανοι για αυτό που είμαστε και να ανήκουμε στη διεθνή κοινότητα». Οι ελληνοκύπριοι κάνουν πως δεν ακούν τέτοιες τοποθετήσεις.

Πραγματική συμπαράσταση στους αγώνες των Τουρκοκυπρίων θα ήταν αν οι δικές μας κινητοποιήσεις στρέφονταν ενάντια στη δική μας κυβέρνηση, με αίτημα να σταματήσει αμέσως το εμπόργκο, να παγώσει η διαδικασία ένταξης που λειτουργεί σαν εκβιασμός στην άλλη πλευρά, να σταματήσουν οι εξοπλισμοί, ν' ανοίξουν τα σύνορα. Αν ο κύριος Κληρίδης θέλει ένα πραγματικά δημοκρατικό σχέδιο, που να φέρει την ειρήνη στο νησί, τότε υπάρχει ένα που είναι πολύ απλό. Ας αφήσει τους Τουρκοκύπριους να έχουν όση αυτονομία θέλουν. Δεν υπάρχει ειρηνική συνύπαρξη με το ζόρι, με εκβιασμούς και απειλές. Όσοι ενδιαφέρονται ειλικρινά για ενότητα με τους απλούς ανθρώπους της άλλης πλευράς θα πρέπει να στραφούν προς αυτή την κατεύθυνση και όχι να ζητωκραυγάζουν μαζί τους Τουρκοκύπριους που στρέφονται ενάντια στον Ντεκτάς. Όσοι ενδιαφέρονται για κοινή δράση μαζί τους δεν χρειάζεται να ψάχνουν για τρόπους συνεργασίας των πολιτικών ηγετών των δύο πλευρών ή έστω και των αριστερών κομμάτων. Αυτό είναι εξίσου δύσκολο με το να βρουν μια κοινά αποδεχτή διευθέτηση του κυ-

πριακού αφού οι πολιτικές ηγεσίες συμπεριλαμβανομένων και των αριστερών κομμάτων των δύο πλευρών έχουν σαν βασικό στόχο την υπεράσπιση και προώθηση των εθνικών επιδιώξεων της πλευράς τους.

Υπάρχει όμως αυτή τη στιγμή ένα πραγματικό πεδίο άμεσης και κοινής δράσης για Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους. Είναι ο πόλεμος στο Ιράκ. Η συντριπτική πλειοψηφία των απλών ανθρώπων σε Ελλάδα, Τουρκία και Κύπρο είναι αντίθετοι με αυτό τον πόλεμο. Αυτό δίνει τη δυνατότητα για τη συγκρότηση για πρώτη φορά μιας πολιτικής συμμαχίας Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, που να έχει παράλληλη αλλά και κοινή δράση ενάντια στο πόλεμο, ενάντια στη παραχώρηση διευκολύνσεων στους Αγγλοαμερικάνους.

Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ που συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία διαφόρων οργανώσεων, κινήσεων και ακτιβιστών, δίνει μια τέτοια προοπτική. Μπορούμε να κτίσουμε μια πραγματική ενότητα, ένα μέτωπο που να ξεκινά από κάτω και να φτάνει μέχρι τις ηγεσίες των συνδικάτων και των αριστερών κομμάτων και στις δύο πλευρές. Η Συμμαχία έχει εξαγγείλει μια σειρά από αντιπολεμικές εκδηλώσεις με αποκορύφωμα μια κοινή διαδήλωση στη βάση της Δεκέλειας για τις 15 Φεβρουαρίου που έχει κηρυχτεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ σαν πανευρωπαϊκή μέρα δράσης κατά του πολέμου. Όσοι ενδιαφέρονται για την ειρήνη στη Κύπρο αλλά και στην ευρύτερη περιοχή, όσοι θέλουν να δουν Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους να παλεύουν μαζί και να κτίζουν την ενότητα τους, θα πρέπει να δώσουν όλες τους τις δυνάμεις για την επιτυχία αυτής της προσπάθειας.

Έτσι μπορούμε να κτίσουμε ένα πραγματικό κίνημα και στις δύο πλευρές που να έχει τη δυνατότητα να επιβάλει τους δικούς του όρους στο Κυπριακό και να εξασφαλίσει μια ειρηνική και βιώσιμη διευθέτηση, παραμερίζοντας όλους αυτούς που ευθύνονται για τη δημιουργία του προβλήματος, για τους πολέμους και τις συγκρούσεις που το σημάδεψαν τα τελευταία πενήντα χρόνια.

Οργάνωση Εργατική Δημοκρατία

Από την χρεοκοπία στην αυτοαναίρεση:

Η διανόηση και οι «αριστερές» πατερίτσες του Κληριδισμού

Του Νίκου Τριμκλιωνίτη

A

ν μάθαμε κάτι για τον ρόλο του διανοούμενου σε σχέση με την εξουσία, είναι ότι ο διανοούμενος, δηλαδή το δημόσιο αυτό πρόσωπο που συμμετέχει στη διαμόρφωση της κουλτούρας, της γνώσης και των ιδεών, έχει ευθύνη: Να κρατήσει τουλάχιστον ένα ήθος κι ένα ύφος. Απαιτείται κριτική προσέγγιση προς την εξουσία κι όχι υπόκλιση, ή ακόμα χειρότερα ενσωμάτωση στο πλέγμα μιας διεφθαρμένης εξουσίας. Άλλο κράτης κι απολογητής της εξουσίας κι άλλο Διανοούμενος. Ιδιαίτερα σε στιγμές έντονων κοινωνικών διεργασιών, αναβρασμού κι μεταβολών, όπου η ιστορία αντανάκλα την διαλεκτική μεταξύ πολιτικών ιδεών και κοινωνικών μεταβολών, οι διανοούμενοι παίζουν σημαντικότητα ρόλο: Προσφέρουν ενεργό διαμεσολάβηση μεταξύ εξουσίας και γνώσης, διακυβέρνησης και νομιμοποίησης, κινημάτων κι ιδεολογίας. Ο «οργανικός διανοούμενος», όπως τόσο ευστοχά ονόμασε τον διανοούμενο της αντι-ηγεμονίας των κινημάτων και των κυριαρχούμενων τάξεων ο Γράμσι, σε αντίθεση με τους «παραδοσιακούς διανοούμενους» (τους βολεμένους ιδεολόγους του κράτους, κι απολογητές της εξουσίας και του κεφαλαίου), παίρνει θέση στο κίνημα για αλλαγή, ανασυγκρότηση και πρόοδο στη κοινωνία.

Η χρεοκοπία ορισμένων βολεμένων «διανοούμενων», οι οποίοι δηλώνουν αριστεροί κι εκσυγχρονιστές, έχει πλέον φτάσει στα όρια της, με κάλεσμα για ψήφο στον παραδοσιακό ηγέτη της δεξιάς και της ακροδεξιάς, τον κ. Κληρίδη για να «συνεχίσει» το «έργο του». Πρόκειται για πρόεδρο που έχει εκλεγεί δύο φορές με απορριπτικό και πολεμοκάπηλο πρόγραμμα (ενταφιασμό των ιδεών Γκάλι και πυραυλολογία) και τώρα θέλει επανεκλογή για να ... υπογράψει τη λύση.

Στη δεκάχρονη διακυβέρνηση Κληρίδη-Μαρκίδη τα πάντα υποτάχθηκαν στο παιχνίδι της εξουσίας: Γρήγορο κέρδος, φτηνή και ξετσιπωτή εθνικιστική δημαγωγία, βόλεμα, φίμωση και φθορά



αξιών κι ηθών στο εσωτερικό, και υποταγή προς τους «μεγάλους» και το κεφάλαιο. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια κι η «υπόκλιση» ορισμένων διανοούμενων, του παραδοσιακού τύπου. Όσο για τις «εθνικές νίκες» τύπου Κοπεγχάγης, ως προσγειωθούμε επιτέλους, αφού τα δύσκολα έπονται.

Ο κ. Θανασάς, λέκτορας του Πανεπιστημίου Κύπρου, αναφέρει: «Η μοναδική πραγματικά αριστερή ψήφος στις επικείμενες προεδρικές εκλογές είναι η ψήφος στον μοναδικό υποψήφιο που φαίνεται έτοιμος να υπογράψει τη λύση βάσει του σχεδίου Ανάν: στον δεξιό πρόεδρο Κληρίδη». Από την μια ασκεί κριτική στο ΑΚΕΛ γιατί υποστηρίζει τον .. «ακροδεξιό Τάσσο Παπαδόπουλο», κι έτσι «αυτοσυναιρείται» δήθεν, διότι «ο μόνος απτός λόγος ύπαρξης» του ΑΚΕΛ είναι «η καταπολέμηση του εθνικισμού» κι από την άλλη θρηνεί τον τερματισμό της «εθνικής ομοψυχίας» (Το Βήμα 15.1.03). Η όλη προσπάθεια να ηρωοποιηθεί ο Κληρίδης θα πέσει στο κενό, γιατί απλά είναι ανιστόρητη και κούφια. Πριν δύο μήνες άλλος συνάδελφος του, ο κ. Μαυράτσας, σε μια παρουσίαση βιβλίου, άσχετο με τις εκλογές, δεν δίστασε να υψώσει κι αυτός την κληριδική σημαία γιατί δήθεν «μόνο ο Κληρίδης [κι ο Βασιλείου] ενδιαφέρονται να λύσουν το Κυπριακό», ενώ σε άρθρο του στην Αυγή (21.1.03) ταυτίζεται πλήρως με τους Αμερικανο-Βρετανούς και κατηγορεί το ΑΚΕΛ ότι στον πολιτικό του λόγο δεν ξεχωρίζει από τον λόγο του Κουτσού! Παρόμοια στάση τηρούν και οι Παπαπέτρου, Κιζιλγιουρέκ, Ηγουμενίδης και άλλοι «εκσυγχρονιστές» τύπου Στυλιανίδη.

Η προσπάθεια να παρουσιαστεί ο Παπαδόπουλος σαν «ο εθνικιστής» και «ο ακροδεξιός» ηγέτης παραπλανεί και γίνεται εκ του πονηρού. Οφείλει, ο εξ Ελλάδας, κ. Θανασάς να σεβαστεί επιτέλους την ιστορία του τόπου: Ο κ. Παπαδόπουλος ουδέποτε υπήρξε ακροδεξιός, αντίθετα υπήρξε δεξιός ηγέτης της δημοκρατικής αντίστασης κατά του ακροδεξιού πραξικοπήματος της χούντας και της ΕΟΚΑ Β. Οφείλει ο κ. Θανασάς να έχει μέτρο, να κρατήσει ένα ήθος και μια αξιοπρέπεια απέναντι

στην ηθική-πολιτική ενός χώρου που υπέφερε κι αντιστέκεται στον μητροπολιτικό μεγαλο-ιδεατισμό, κι όχι να πετά λάσπη, ασυναρτησίες και ψεύδη. Ο εθνικισμός ασφαλώς είναι ένα περίπλοκο φαινόμενο, το οποίο παίρνει πολλές μορφές και διαστάσεις: Πρόκειται για ηγεμονία του εθνικισμού και σ' όλες τις βαθμίδες της κοινωνικής και πολιτικής ζωής, με αντιφάσεις και συγκρουσιακές εναλλακτικές ιδεολογίες μέσα από τις οποίες οι ιστορικοί πολιτικοί ηγέτες και τα κόμματα του τόπου είχαν ενεργό συμμετοχή. Κατά την μετασοσιαλιστική εποχή, αδιαμφισβήτητος ιστορικός ηγέτης της εθνικιστικής Δεξιάς, ο οποίος και νομιμοποίησε την (παρα)φασιστική ΕΟΚΑ Β και την ακροδεξιά μέσα στο κόμμα του, είναι ο Γλαύκος Κληρίδης. (Συν-ιδρυτής του ΔΗΣΥ είναι κι ο πολιτικά επίγονος «αντίπαλος» του Μαρκίδη, ο οποίος δεν χάνει ευκαιρία να μας το υπενθυμίζει). Επίσης, στα περί απορριπτισμού οφείλουμε να αναφέρουμε ότι το «απορριπτικό μέτωπο» που είχε ως σημείο αναφοράς τις ιδέες Γκάλι, έχει ουσιαστικά ρευστοποιηθεί, κι ως υπάρχει αντίδραση σε λαϊκό επίπεδο στο σχέδιο Ανάν. Σήμερα περιθωριακές καταστάσεις ηγούνται του «απορριπτικού μετώπου» κατά του Σχεδίου Ανάν: Οι νοσταλγοί των ΕΟΚΑΒήτικων καπετανάτων, οι διάφοροι joke candidates, ο Κουτσού, αποτυχημένοι πολιτικοί, και λαϊκιστές-δημαγωγοί από διάφορα κόμματα.

Η απογύμνωση των απολογητών της δεξιάς και της ακροδεξιάς γίνεται όλο και πιο γελοία με την συσπείρωση όλων των αντιπολιτευόμενων δυνάμεων γύρω από τον πόλο του ΑΚΕΛ- Παπαδόπουλου. Η κατάσταση έχει πλέον ξεκαθαρίσει: Το πρόγραμμα του Τάσσου Παπαδόπουλου δεν είναι αριστερό-ταξικό, είναι παρά ταύτα σοσιαλδημοκρατικό-κεντροαριστερό. Η επιλογή της ευρύτερης αριστεράς, όπως έχουν διαμορφωθεί τα πράγματα σήμερα δεν είναι άλλη από τη σύνταξη της με τις δυνάμεις που συσπειρώνονται γύρω από την υποψηφιότητα Παπαδόπουλου, με κεντρικό πόλο το ΑΚΕΛ, δηλαδή μια βασικά κέντρο-αριστερή συμμαχία, η οποία θα εκτοπίσει επιτέλους την συμ-



μαχία Δεξιάς-Ακροδεξιάς, είτε αυτή είναι κάτω από τον Κληρίδη, είτε τον Μαρκίδη.

Άκρως ενδιαφέρουσα είναι η ενδοπαρταξιακή κόντρα μέσα στους κόλπους της συμμαχίας δεξιάς-ακροδεξιάς, όπως αυτή ιστορικά εκφράστηκε από το σχήμα του ΔΗ.ΣΥ. Φαίνονται σημάδια μιας εσωτερικής κρίσης: Τόσο ο Κληρίδης, όσο ο Μαρκίδης, ενώ κι οι δύο παραδοσιακά ανήκαν στην ίδια «σχολή» της καθαρά αστικής ηγεμονίας της παραδοσιακού μπλοκ δεξιάς-εθνικιστικής παράταξης, σήμερα για πρώτη φορά η εξουσία διεκδικείται από δύο μνηστήρες. Δεν ξέρουμε τι διακανονισμός έγινε ανάμεσα στους δύο «ισχυρούς» άνδρες. Πιθανόν να διεκδικήσουν μέχρι τέλους, κι όποιος περάσει στο δεύτερο γύρο, αν υπάρχει, να έχει το «χρίσμα» της Δεξιάς. Πιθανό όμως να πρόκειται και για ένα σενάριο: οι δύο άνδρες να έχουν θέσει μια ημερομηνία λήξης της κόντρας στο παρά πέντε των εκλογών, έτσι ώστε να ενωθεί η άλλοτε «ενωτική» παράταξη λαμβάνοντας υπόψη τις δημοσκοπήσεις. Όπως και να 'χει το πράμα αυτή η κόντρα αναιρεί και την επίκληση δήθεν «εξαιρετικών συνθηκών» για να γαντζωθούν οι Κληρίδης και σία στην εξουσία και δίνει στην αντιπολίτευση ισχυρά όπλα. Αυτή η κόντρα πάντως είναι περιέρρη: Έχει χαμηλούς τόνους και παίρνει το χαρακτήρα «ανταρτοπόλεμου». Εκτίμησή μου είναι ότι πρόκειται για κρίση εξουσίας στους κόλπους της δεξιάς, η οποία όμως φαίνεται να «συγκρατείται».

Οι όντως κρίσιμες συνθήκες κάθε άλλο παρά δικαιολογούν παραμονή της Δεξιάς στην εξουσία. Αντιθέτως, η κρισιμότητα της στιγμής επιβάλλει την αποτομπή της εθνικιστικής Δεξιάς του Κληρίδη-Μαρκιδισμού από το πηδάλιο της χώρας, κι ως έχει ντυθεί τώρα με επαναπροσεγγιστικά χρώματα, υποσχόμενη λύση του Κυπριακού. Ευτυχώς, το παιχνίδι Κληρίδη αποκαλύπτεται με την στήριξη που προσφέρει στον Ντενκτάς ως του «μόνου αξιόπιστου συνομιλητή», και την ανταπόδοση κομπλιμέντων από τον δεύτερο. Οι ανίερτες συμμαχίες της ακροδεξιάς-εθνικισμού και στις δύο κοινότητες έχουν ήδη ξεκινήσει, ταυ-

“Μόνο με την συμμετοχή της Αριστεράς στην εξουσία υπάρχουν τα εχέγγυα εκείνα για μια βιώσιμη λύση με πολιτικό-κοινωνικό περιεχόμενο.”

τοχρόνως με τις πρωτοφανείς σε μαζικότητα διαδηλώσεις των Τουρκοκυπρίων κατά του Ντενκτάς! Το ζήτημα δεν είναι ποιος θα υπογράψει την λύση, αλλά η αξιοπιστία των δυνάμεων που θα διαπραγματευτούν και θα εφαρμόσουν την λύση. Η υπογραφή Κληρίδη-Μαρκίδη είναι χωρίς αντίκρισμα. Μόνο με την συμμετοχή της Αριστεράς στην εξουσία υπάρχουν τα εχέγγυα εκείνα για μια βιώσιμη λύση με πολιτικό-κοινωνικό περιεχόμενο. Σήμερα για πρώτη φορά στην ιστορία υπάρχει η ιστορική συγκυρία για κεντροαριστερή διακυβέρνηση και στις δύο κοινότητες! Πέραν αυτού, ο παράγοντας εθνικισμός δεν μπορεί να γίνεται αντιληπτός μακριά από τον δίδυμο αδελφό του τον ιμπεριαλισμό: Πρόκειται για συγκοινωνούντα δοχεία. Μόνο μέσα από μια Αριστερή αντίληψη μπορεί να γίνει κατανοητή αυτή η σχέση και να συνδεθεί το τοπικό με το διεθνές, ο αντι-εθνικισμός με τον αντι-ιμπεριαλισμό, το εθνικό με το κοινωνικό, διεμβολίζοντας έτσι την κεντροαριστερή συμμαχία. Υπάρχουν ορισμένες ενστάσεις από άτομα του ευρύτερου αριστερού κι αντι-εθνικιστικού χώρου για την επιλογή Παπαδόπουλου, άτομα τα οποία φύσει ανήκουν στην κεντροαριστερή συμμαχία. Από μέρους του κ. Παπαδόπουλου διαφαίνεται μια ειλικρίνεια στην προσπάθεια συνεννόησης με την Αριστερά και τους Τουρκοκυπρίους, και μια προσπάθεια προσαρμογής στις νέες συνθήκες με βάση μια ομοσπονδιακή λύση. Αυτό διαφαίνεται από τον σοβαρό και ήπιο πολιτικό λόγο του κ. Παπαδόπουλου στην εκλογική αντιπαράθεση. Εγγύηση βέβαια είναι ότι το ΑΚΕΛ

για πρώτη φορά θα συμμετάσχει στη διακυβέρνηση του τόπου και την διαχείριση του Κυπριακού, κι αυτό συνεπάγεται τεράστιες ευθύνες: Η πρόκληση είναι η συνεννόηση της κεντροαριστερής συμμαχίας και εμβάθυνση της δημοκρατίας στη βάση του προγράμματος που συμφωνήθηκε για λύση του Κυπριακού και εσωτερική διακυβέρνηση. Η νεοσυσταθείσα πρωτοβουλία «μια άλλη Κύπρος είναι εφικτή» ή άλλες ομάδες της αριστεράς έχουν καθήκον να πάρουν θέση. Ενώ οι εκλογές σίγουρα δεν είναι το άλφα και το ωμέγα για την αριστερά που θέλει ανατροπή κι υπέρβαση του κοινωνικού συστήματος, η αδιαφορία για τις εκλογικές μάχες και τις συγκρούσεις των πολιτικών λόγων δεν δικαιολογείται. Δεν μπορεί μια ομάδα, η οποία διατείνεται ότι θα εργαστεί για την ενότητα της Αριστεράς ή για την λύση του κυπριακού να ταυτίζεται με την Δεξιά-ακροδεξιά, ή να κρύβεται πίσω από φόρμουλες τύπου «άλλοι είναι με τον Μαρκίδη, άλλοι με τον Τάσσο, άλλοι με τον Κληρίδη κι άλλοι θα ρίξουν λευκό». Για ποια «ενότητα» μπορούν να μιλούν αν δεν μπορούν να πάρουν θέση πάνω στις επικείμενες εκλογές; Ποιες οι κοινωνικο-πολιτικές δυνάμεις που θα διαπραγματευτούν και θα εφαρμόσουν την λύση; Δεν υπάρχει, δυστυχώς, χώρος για ποντιοπλατισμούς, έστω κι αν διατηρούνται ορισμένες κατανοητές επιφυλάξεις. Όσο για τους προαναφερόμενους «διανοούμενους» της «Κληριδικής χαβιαροαριστεράς», αυτοί εδώ και καιρό έχουν αυτοανααιρεθεί ως αριστερά, γιατί αριστερά δεν είναι θέμα δήλωσης, αλλά ζή-

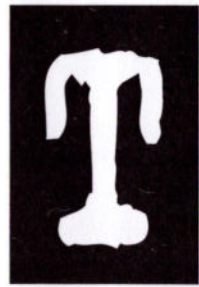
τημα καθημερινής πολιτικής επιλογής, λόγων και έργων. Ας αντικρίσουμε λοιπόν την ιστορία μέσα από μια διαλεκτική, μέσα από τον φακό της κοινωνικής ιστορίας. Η αριστοκρατική-συντηρητική αντίληψη θέλει την ιστορία να πλάθεται από «μεγάλους άνδρες», ενώ η προοδευτική αντίληψη θέλει την ιστορία προϊόν αγώνα και συγκρούσεων. Η ιστορία πλάθεται από τις μάζες, από τους αγωνιζόμενους λαούς, τις κοινωνικές τάξεις και τα κοινωνικά κινήματα. Οι προσωπικότητες είναι μεν σημαντικές, ως εκφραστές και αρθρωτές των αιτημάτων και συμφερόντων ευρύτερων κοινωνικών τάξεων, τάσεων κι ομάδων, γι' αυτό κι η επιμονή μας στις κοινωνικές ομάδες που εκφράζονται πίσω από κάποιο υποψήφιο. Ο Κληρίδο-Μαρκιδισμός εκφράζει την συντηρητική κι αντιδραστική δεξιά η οποία θέλει να διατηρήσει την εξουσία της. Ανεξάρτητα από το παρελθόν, μέσα στα τελευταία χρόνια έχουν επέλθει ριζικές μεταβολές στο πολιτικό σκηνικό, τόσο διεθνώς όσο και εσωτερικά, γι' αυτό κι οι αλλαγές στον πολιτικό λόγο κι αντιλήψεις, που τους οδηγεί σήμερα στην αποδοχή του Σχέδιο Ανάν σαν βάση για διαπραγμάτευση. Η ειδοποιός διαφορά είναι ότι σήμερα ο Κληρίδης (όσο ο Μαρκίδης μέσα από την περιέργη τους κόντρα) εξακολουθεί να ηγείται της συντηρητικής, δεξιάς-ακροδεξιάς παράταξης, ενώ ο Τάσσος Παπαδόπουλος σήμερα εκφράζει, μέσα από το συμφωνημένο πρόγραμμα του, το μαζικό λαϊκό κίνημα και τις ευρύτερες κεντροαριστερές δυνάμεις της αντιπολίτευσης. □

Αδιέξοδο η επιλογή του κατεστημένου



* Κληρίδης, Τάσσος, Μαρκίδης: Υποψήφιοι της άρχουσας τάξης

* Κουτσού: Ο Υποψήφιος της εθνικιστικής ακροδεξιάς



ο εκλογικό σκηνικό έχει ξεκαθαρίσει. Οι κύριοι υποψήφιοι: Γλαύκος Κληρίδης, Τάσος Παπαδόπουλος, Αλέκος Μαρκίδης είναι οι εκπρόσωποι της συντηρητικής δεξιάς,

της άρχουσας τάξης και του κεφαλαίου. Ο Νίκος Κουτσού είναι ο εκπρόσωπος της εθνικιστικής ακροδεξιάς. Ο Γλαύκος Κληρίδης ήταν ο πρόεδρος της εποχής απάτης των επενδυτών στο χρηματιστήριο. Ο Αλέκος Μαρκίδης, ο Γενικός Εισαγγελέας εξακολουθεί να υποστηρίζει, ότι οι εταιρείες που εξαπάτησαν τους επενδυτές (δεκάδες χιλιάδες νοικοκυριά) δεν έχουν διαπράξει κανένα αδίκημα. Ο Τάσος Παπαδόπουλος είναι μέλος διοικητικών συμβουλίων εταιρειών, που σύμφωνα με το πόρισμα της διερευνητικής επιτροπής για το χρηματιστήριο "έχουν παραπλανήσει και καταδολιεύσει το επενδυτικό κοινό" (βλ. Δημοσιεύσεις άρθρων του Παγκύπριου Συνδέσμου Επενδυτών Χρηματιστηριακών Αξιών (ΠΑΣΕΧΑ), www.paseha.org).

Δεν τόλμησαν τελικά οι προοδευτικές δυνάμεις του τόπου μας να προτείνουν το δικό τους υποψήφιο. Η δική μας υποψηφιότητα, είναι η υποψηφιότητα της προόδου και της βιώσιμης ανάπτυξης. Η φιλοσοφία της βιώσιμης ανάπτυξης μας προσφέρει τη δυνατότητα να προτείνουμε την εναλλακτική λύση στην κυπριακή κοινωνία, η οποία να βασίζεται στη Σύμβαση του Ρίο το 1992 και τις προτάσεις που περιέχονται στην Agenda21.

Σίγουρα οι επόμενες προεδρικές εκλογές μπορούν να σιγματίσουν την εξέλιξη της νέας Κυπριακής Δημοκρατίας. Θα φανεί αν η ελληνοκυπριακή κοινότητα είναι έτοιμη να αναλάβει την ευθύνη για τον ιστορικό συμβιβασμό στη νέα συνεργασία με την τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Ανεξάρτητα όμως από την επίλυση ή όχι του Κυπριακού, για την οποία απαιτείται η βούληση και των δύο πλευρών, το βέβαιο είναι ότι η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση δικαίωσε τη στρατηγική που χαράχθηκε από την ελληνική κυβέρνηση ήδη από το 1994,

με εμπνευστή τον αείμνηστο Γιάννο Κρανιδιώτη, και αποκόλλησε το όλο πρόβλημα από τη μίζερη δικαιοδική του διάσταση και του έδωσε ευρωπαϊκή προοπτική.

Είμαστε της άποψης, ότι το σχέδιο λύσης Ανάν θα πρέπει να αξιολογηθεί στο σύνολό του και όχι αποσπασματικά. Με την προοπτική της ομοσπονδιοποίησης της Ενωμένης Ευρώπης το σχέδιο Ανάν θα αποτελέσει ένα μεταβατικό στάδιο μέχρι την ολοκλήρωση της ενότητας του οικοσυστήματος στην Κύπρο. Η διαπραγμάτευση επί του σχεδίου Ανάν θα πρέπει να έχει ως κύριο στόχο τη συμφωνία και όχι την απόρριψη.

Για πρώτη φορά υπάρχει μεταξύ των Τ/Κ και Ε/Κ συναίνεση για κοινό κράτος και ευρωπαϊκή προοπτική ολόκληρης της Κύπρου. Είναι μέσα στο πνεύμα της φιλοσοφίας της βιώσιμης ανάπτυξης "οι επερχόμενες γενεές πρέπει να είναι σε θέση να κληρονομήσουν ανάλογο περιβάλλον απ' αυτό που έχουν οι παρούσες γενεές περιλαμβανόμενης και της βελτίωσης των κοινωνικών πτυχών που απορρέουν από την οικονομική ανάπτυξη". Η γενεά της ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας κληρονόμησε μια ενιαία Κύπρο και μας παρέδωσε μια διχοτομημένη Κύπρο. Η γενεά μας έχει την ιστορική ευκαιρία να παραδώσει μια επανενωμένη Κύπρο στην επόμενη γενεά.

Τη λύση πρέπει να την δούμε ως δυναμική που:

- θα τερματίσει τη διαίρεση της Κύπρου, θα εντάξει ολόκληρη τη Κύπρο στην Ε.Ε. και έτσι θα συμβάλει στην ενότητα του οικοσυστήματος και της κοινωνίας των ανθρώπων

- θα καλλιεργήσει την επικοινωνία και τον διάλογο και θα προσφέρει μια επαγγελματική συνεργασία μεταξύ Τ/Κ και Ε/Κ, οδηγώντας έτσι στην ειρηνική συμβίωση μεταξύ Τ/Κ και Ε/Κ

- θα συμβάλει στη βελτίωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων, θα δημιουργήσει σημαντικές οικονομικές προοπτικές με την Τουρκία και θα προσφέρει μια ευρωπαϊκή προοπτική στη Τουρκία

- θα προσφέρει μια στήριξη μηχανισμού ένταξης άμεσα από την Ελλάδα στη κυπριακή πολιτεία λόγω πρακτικής εμπειρίας

- θα παρέχει μια ασφάλεια και σιγουριά

για τη λειτουργικότητα της λύσης μέσα από την ευρωπαϊκή ένταξη

Μη λύση θα σήμαινε:

- απομόνωση της Άγκυρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση

- ένταση από τη Τουρκία προς την Ελλάδα στην περίπτωση που θέλουν για ευρύτερους λόγους σε σχέση με την Ε.Ε. να δημιουργήσουν προβλήματα

- διαιώνιση του προβλήματος, τουρκοποίηση του βορρά, μετανάστευση κ' άλλων Τ/Κ στο εξωτερικό και εν δυνάμει ένταση των σχέσεων Τουρκίας και Ε.Ε.

Η αποδοχή του σχεδίου Ανάν για περαιτέρω διευκρινίσεις και διαπραγματεύσεις (αποστρατιωτικοποίηση ολόκληρης της Κύπρου από όλα τα ξένα στρατεύματα, βελτιώσεις στο εδαφικό στην περιοχή Μόρφου, αποχώρηση και άλλων εποίκων, το δικαίωμα διαχείρισης της περιουσίας όλων των προσφύγων, μεταβατικές αλλά όχι μόνιμες παρεκκλίσεις από τις διεθνείς συμβάσεις και το ευρωπαϊκό κεκτημένο) θα είναι προς το συμφέρον της Ελλάδας και της Κύπρου αν επιδιώξουν τη διευθέτηση του κυπριακού στην παρούσα φάση, καθώς διαθέτουν ως "διαπραγματευτικά όπλα" την επικείμενη ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το όπλο του "βέτο" στη διεύρυνση, αλλά και την επιδίωξη της Τουρκίας να λάβει ημερομηνία έναρξης των δικών της ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Κοινότητα.

Ο επικείμενος πόλεμος εναντίον του Ιράκ από τους Αγγλοαμερικανούς πρέπει να μας προβληματίσει ιδιαίτερα όσον αφορά στο ρόλο των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο. Υπάρχει ο άμεσος κίνδυνος για τη σταθερότητα στην περιοχή και τη συνεργασία των τριών χωρών (Τουρκίας, Ελλάδας, Κύπρου) και η Κύπρος μπορεί δια μέσου των βρετανικών βάσεων να καταστεί ένα ορμητήριο πολέμων στην περιοχή. Επομένως πρέπει να εξασφαλίσουμε με συνέπεια την αποστρατιωτικοποίηση ολόκληρης της Κύπρου.

**Ο Ανεξάρτητος Υποψήφιος -
Παντελής Σοφοκλέους
Αλαμάνας 13
2310 Λακατάμεια
Τηλ.: 22 37 24 66**

ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΛΥΣΗ-ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ ΤΩΡΑ

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ



Οι υπογράφουμε την διακήρυξη αυτή, αλλά και μεγάλο μέρος του Κυπριακού Λαού, το οποίο θεωρούμε ότι εκφράζουμε, πιστεύουμε ότι έφτασε η ώρα για λύση του Κυπριακού. Οι οίονοι, για πρώτη φορά εδώ και 28 χρόνια, είναι τόσο καλοί:

Η Κύπρος έγινε αποδεκτή για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών έχει καταθέσει ένα έγγραφο το οποίο μετά την αναθεώρηση του αποτελεί μια καλή βάση για εξεύρεση της τελικής λύσης, η Ελλάδα είναι έτοιμη να εργαστεί προς το συμφέρον και των δύο κοινοτήτων στην Κύπρο, στην Τουρκία έχει εκλεγεί μια νέα κυβέρνηση η οποία για πρώτη φορά χρησιμοποιεί μια διαφορετική γλώσσα προσέγγισης στο Κυπριακό, ο διεθνής παράγοντας δραστηριοποιείται όσο ποτέ άλλοτε, ενώ στα κατεχόμενα οι Τουρκοκύπριοι έχουν ξεσηκωθεί και ζητούν λύση - ένταξη στην Ευρώπη εδώ και τώρα.

Εξαιρέση στα μηνύματα των καιρών αποτελούν στο Βόρειο μέρος της πατρίδας μας ο Ραούφ Ντενκτάς και οι στρατιωτικές, οικονομικές και πολιτικές ομάδες συμφερόντων που εκπροσωπεί καθώς επίσης και μερίδα Ελληνοκυπρίων πολιτικών και πολιτών οι οποίοι δεν οσμίζονται τα μηνύματα των καιρών γιατί είναι δέσμιοι τέτοιων νοσηροτήτων και συμφερόντων που τείνουν με τη στάση τους να οδηγήσουν την Κύπρο πιο κοντά στην οριστική διχοτόμηση.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι έως τις 28 Φεβρουαρίου ή το αργότερο έως τις 16 Απριλίου, οπότε και θα υπογραφεί η τελική συνθήκη προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπάρχει υπεραρκετός χρόνος για διαπραγμάτευση των στοιχείων εκείνων που κατά κύριο λόγο θεωρούνται αρνητικά ούτως ώστε να υπογραφεί η λύση του Κυπριακού και να ενταχθεί στην Ευρώπη μια Ομόσπονδη Κύπρος.

Καλούμε γι αυτό, την πολιτική ηγεσία στις ελεύθερες περιοχές να εγκύψει με επιμονή και συνέπεια στις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού και με ειλικρίνεια και υπευθυνότητα να ενημερώσει τον Κυπριακό Λαό και για τα πολλά θετικά στοιχεία

του σχεδίου Ανάν. Η επιμονή κάποιων πολιτικών να παρουσιάζουν μονόπλευρα το υπό συζήτηση σχέδιο, έχει οδηγήσει στη δαιμονοποίηση του και κατ'επέκταση έχει παρασύρει μεγάλο μέρος της ελληνοκυπριακής κοινής γνώμης στα πρόθυρα της απόρριψής του, κάτι που αν συμβεί θα έχει ανυπολόγιστες συνέπειες για τη χώρα μας.

Χαιρετίζουμε τον αγώνα των συμπατριωτών μας Τουρκοκυπρίων και τους καλούμε να συνεχίσουν και να κλιμακώσουν τις προσπάθειες τους ούτως ώστε το τείχος της ντροπής στην πράσινη γραμμή να πέσει οριστικά.

Καλούμε τέλος τον Κυπριακό Λαό σε εγρήγορση ενόψει των εξελίξεων στο Κυπριακό. Για πρώτη φορά από το 1974 οι Έλληνες και Τούρκοι της Κύπρου μπορούν να έχουν σημαντικό ρόλο να διαδραματίσουν στην επίλυση του Κυπριακού. Το σχέδιο Ανάν σίγουρα έχει αδυναμίες, ωστόσο για πρώτη φορά ένα σχέδιο των Ηνωμένων Εθνών που υποβάλλεται για την Κύπρο, επιχειρεί να ανατρέψει τα γεωπολιτικά δεδομένα που η Τουρκία έχει επιβάλει από το 1974. Το σχέδιο ακόμα επιτρέπει την άμεση επιστροφή 85 χιλιάδων Ελληνοκυπρίων προσφύγων στις εστίες τους και τη σταδιακή επιστροφή του μεγαλύτερου αριθμού των υπολοίπων και επιβάλλει την απομάκρυνση του μεγαλύτερου μέρους των κατοχικών στρατευμάτων αφού από τις 40 χιλιάδες θα παραμείνουν μερικές. Θέτει τέρμα στην ανεξλεγκτη ροή των εποίκων και απομακρύνει άμεσα το μεγαλύτερο αριθμό των ενώ, ίσως το σημαντικότερο, θεσμοθετεί μέσα από το Κοινό Κράτος την άμεση και δημοκρατική συνεργασία Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

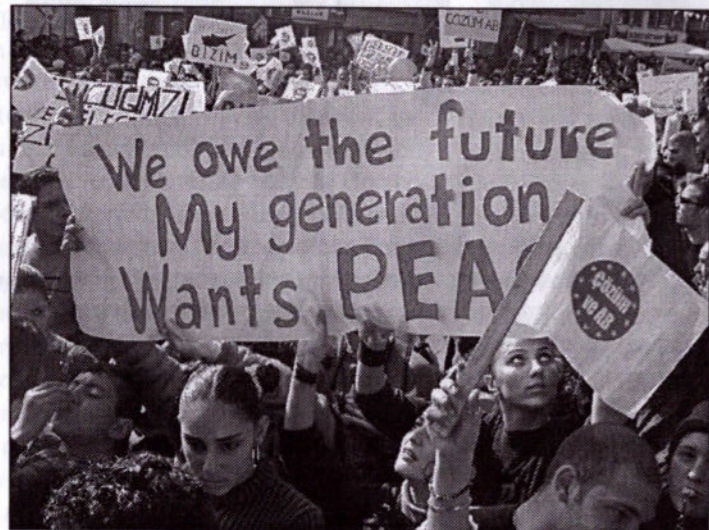
Γ' αυτό επιβάλλεται όπως το σχέδιο Ανάν μελετηθεί από όλους με νηφαλιότητα και σοβαρότητα και να ειδοωθεί κυρίως ως ένα όχημα το οποίο σε βάθος χρόνου θα φέρει στην Κύπρο την ειρήνη και τη συνεργασία όλων των κατοίκων της.

Η Πλατφόρμα Λύση-Επανεένωση Τώρα προγραμματίζει στη συνέχεια σειρά εκδηλώσεων σε συνεργασία με αντίστοιχες Ελληνοκυπριακές και Τουρκοκυπριακές ομάδες και φορείς.

Η Συντονιστική Επιτροπή της Πλατφόρμας

Μια άλλη Κύπρος είναι εφικτή Για το Κογκρέσο της Κυπριακής Αριστεράς

Του Κωστή Αχνιώτη



Οι εργατικές κινητοποιήσεις της δεκαετίας του 40 ήταν αφ' ενός μεν οι πιο σημαντικές στην ιστορία μας από πλευράς διεκδικήσεων και αποτελεσμάτων και αφ' ετέρου ήταν και το απόγειο της δικαιοδικής αγωνιστικής συνεργασίας. Αυτά σε μια εποχή που οι κομματική και συνδικαλιστική οργάνωση ήταν στα σπάργανα. Η πολιτική της Ένωσης οδήγησε με μαθηματική ακρίβεια

στην εθνική αντιπαράθεση. Η μη προώθηση άλλης πρότασης από την Αριστερά οδήγησε με την ίδια μαθηματική ακρίβεια και στην αποχώρηση των τουρκοκυπρίων από τη κοινή κομματική και συνδικαλιστική στέγη. Το μνημόσυνο των Καβάζογλου και Μισιαούλη μας θυμίζει την πρώην ενότητα αλλά επί του παρόντος είναι και το μνημόσυνο της, διαπίστωση του ότι είναι νεκρή. Μετά το 74 η εθνική συμμαχία στην τουρκοκυπριακή πλευρά έμοιαζε ανίκητη και καταξιωμένη. Η επιβίωση της τουρκοκυ-

πριακής αριστεράς φαινόταν αν όχι αδύνατη εξαιρετικά δύσκολη υπόθεση. Οι Ελληνοκύπριοι μπορούν να θυμηθούν την έπαρση των αγωνιστών της ΕΟΚΑ τα πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας, και την έπαρση του νέου κράτους. Κάτι αντίστοιχο έζησαν και οι Τουρκοκύπριοι μετά το 74. Ωστόσο οι Τουρκοκύπριοι οικοδόμησαν και σταθεροποίησαν τα δικά τους αριστερά κόμματα και συνδικαλιστικές οργανώσεις. Ας θυμηθούμε για παράδειγμα τις οργανώσεις των τουρκοκυπρίων εκπαιδευτικών που σε πολύ δύσκολα χρόνια προώθησαν με απίστευτη ριζοσπαστικότητα την αριστερή ιδεολογία και την ιδέα της κυπριακής ταυτότητας. Η θυελλώδης επέλαση της τουρκοκυπριακής αριστεράς την τελευταία δεκαετία προς την πλατφόρμα «αυτή η γη είναι δική μας» αφήνει άφωνους τους διεθνείς αναλυτές: «μα επιτελους ποιοι είναι αυτοί οι Τουρκοκύπριοι και από ποιο πουθενά ξεφύτρωσαν στη διεθνή αρένα»; Η τουρκοκυπριακή αριστερά δεν πλειοψήφησε σε κάποιες εκλογές ωστόσο τα δημοκρατικά αιτήματα που προώθησε και η αποφασιστικότητα της να συμπεριφερθεί ως μαζικό κίνημα με τις ανάλογες πρωτοβουλίες της επέτρεψαν να κατακτήσει την ηγεμονία μέσα στην κοινωνία.

Έχουμε λοιπόν στις δύο πλευρές του συρματοπλέγματος ισχυρές αριστερές παρατάξεις. Αριστερές με τον κυπριακό τρόπο: μια απόσταση από την σοσιαλδημοκρατία, ισχυρή εικόνα λαϊκών κομμάτων, συμμαχίες με την δεξιά που επηρέασαν ανάλογα την πολιτική τους δημιουργώντας και την ανάλογη απόσταση μεταξύ τους. Ταυτόχρονα όμως συνδέονται με ένα κυπριακό πατριωτισμό και κατάφεραν να σκέφτονται με μεγάλη δόση ανεξαρτησίας από τις μητέρες πατρίδες σε αντίθεση με την δεξιά.

Ο κόσμος τους τον οποίο δημιουργούν αλλά και αντανακλούν είναι ο κόσμος της κυπριακής ανεξαρτησίας και της κυπρια-



κής επανένωσης. Είναι ο κόσμος που υπέστη αν και δεν αντιμετώπισε σωστά την εθνική αντιπαράθεση ενώ δέχτηκε κατά καιρούς το αντικομμουνιστικό μένος της εθνικής παράταξης. Αυτός ο κόσμος είναι που αποτελεί την κύρια δύναμη ενάντια στις χωριστικές δυνάμεις όπως τις διαμόρφωσε η ιστορία αλλά και η κύρια δύναμη της υπέρβασης των δυσκολιών που διανθίζουν εκτεταμένα το σχέδιο Ανάν. Είναι σύμφωνα με το σκεπτικό που εξέθεσα πιο πάνω θεμελιακός άξονας πολιτικής η συγκρότηση ενός μετώπου κοινού αγώνα του κόσμου της Αριστεράς. Είναι η ώρα κοινών δυναμικών και μαζικών πρωτοβουλιών της Αριστεράς, όχι βέβαια για να αποκλειστεί οποιοσδήποτε αλλά γιατί εξ αντικειμένου αυτή πρέπει να ανοίξει το δρόμο. Ο καθένας γνωρίζει ότι ο ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ ούτε μια μικρή συγκέντρωση επαναπροσέγγισης δεν μπορούν να οργανώσουν με δικό τους κόσμο, όσο επαναπροσεγγιστές κι' αν αποφάσισαν να είναι ή να φαίνονται οι ηγέτες τους.

Με αυτές τις σκέψεις θεωρώ ότι η εκστρατεία της κίνησης «Μια άλλη Κύπρος είναι εφικτή» για τη συλλογή υπογραφών στη βάση ενός ψηφίσματος το οποίο ζητά τη δημιουργία ενός Συμβουλίου των τουρκοκυπριακών και ελληνοκυπριακών κομμάτων της Αριστεράς αποκτά κρίσιμη αξία στην παρούσα συγκυρία. Στόχος βέβαια είναι η κοινή αντιμετώπιση όλων των θεμάτων που αντιμετωπίζει η κοινωνία με κύριο ζήτημα αυτή τη στιγμή τη λύση του Κυπριακού. Πενήντα χρόνια εθνικό συρματοπλέγμα άφησε και στην Αριστερά βαθιές ουλές. Αυτό όμως είναι το κάλεσμα της Ιστορίας αυτή τη στιγμή. Η πρόταση θα πρέπει να αντιμετωπισθεί στη δυναμική της διάστασης. Σ' αυτή τη φάση μπορεί κάποια κόμματα να συμφωνήσουν πάνω σε κάποια θέματα και να αρχίσουν από κει. Μπορεί να χτιστούν κοινές πρωτοβουλίες στις δύο πλευρές πάνω σε συγκεκριμένη στόχευση. Όμως το Συμβούλιο της Αριστεράς είναι η πλήρης εναλλακτική πρόταση. Καθώς τα πράγματα κυλούν πολύ γρήγορα, καθώς πράγματα απίστευτα συμβαίνουν στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, καθώς με άλλα λόγια η Ιστορία βάλλεται να καλπάζει, ας συντονιστούμε με το ρυθμό της.

Μπορείτε αν το επιθυμείτε να φωτοτυπήσετε το ψήφισμα, να το υπογράψετε ή και να μαζέψετε υπογραφές από τον περίγυρο σας και να το στείλετε στην διεύθυνση: Κίνηση «Μια Άλλη Κύπρος Είναι Εφικτή», Αρχ. Μακαρίου Γ 127, Καϊμακλί, Λευκωσία 1021

Για τηλεφωνική επικοινωνία: Κωστής Αχνιώτης, 99-517413 μετά τις 15.00μμ

Ψήφισμα για δημιουργία συμβουλίου των κομμάτων της Αριστεράς

Οι σημαντικές εξελίξεις στο Κυπριακό και οι κινητοποιήσεις των τουρκοκυπριακών Προοδευτικών Δυνάμεων για λύση τώρα, δημιουργούν την αναγκαιότητα για συνεργασία και συντονισμό των δυνάμεων της αριστεράς στις δύο κοινότητες.

Ζητούμε από τα κόμματα της Αριστεράς (Ελληνοκυπριακά και Τουρκοκυπριακά) να προχωρήσουν στη δημιουργία ενός μόνιμου Συμβουλίου των κομμάτων της Αριστεράς.

Η συνεργασία θα δημιουργήσει συνθήκες κοινών δικοινοτικών προτάσεων και δράσεων που θα βοηθήσουν στη λύση του Κυπριακού και τη συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων.

ΟΝΟΜΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Να γίνουμε μέρος ενός παγκόσμιου κινήματος ενάντια στον πόλεμο του Μπους

Συμμαχία

«Σταματήστε τον Πόλεμο»

Φαίδωνας Βασιλειάδης
Μέλος της συντονιστικής της Συμμαχίας «Σταματήστε τον Πόλεμο»



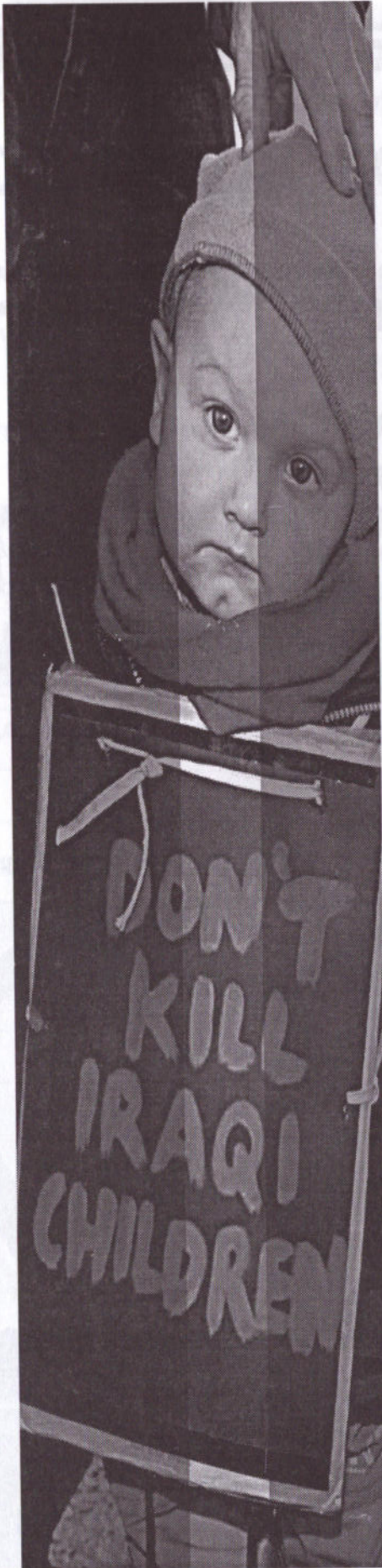
Κ

αθώς σύρονται αυτές οι γραμμές τα σύννεφα πολέμου στο Ιράκ πυκνώνουν και η κλαγγή των όπλων ακούγεται ολοένα και πιο δυνατά. Ο Μπους προειδοποιεί ότι «ο

χρόνος του Σαντάμ εξαντλείται» και ότι η αντίστροφη μέτρηση έχει αρχίσει για μια επίθεση ενάντια στο Ιράκ. Τόσο οι ΗΠΑ όσο και η Βρετανία συνεχίζουν την αποστολή δεκάδων χιλιάδων στρατευμάτων στον Περσικό Κόλπο ανάμεσά τους ειδικά εκπαιδευμένοι για μάχες στην έρημο. Αντίστοιχα ενισχύεται και ο στόλος αλλά και οι αεροπορικές δυνάμεις ενώ οι ΗΠΑ ζήτησαν από τις χώρες του ΝΑΤΟ να έχουν πρόσβαση στον εναέριο χώρο, τις βάσεις, τα λιμάνια και τις εγκαταστάσεις ανεφοδιασμού καυσίμων.

Σύμφωνα με το Πεντάγωνο η ανάπτυξη των Αμερικανικών δυνάμεων θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη Φλεβάρη. Όλη αυτή η κορύφωση των στρατιωτικών προετοιμασιών γίνεται την στιγμή που οι επιθεωρητές του ΟΗΕ, μετά από εβδομάδες ενδελεχών ελέγχων, δεν έχουν βρει οτιδήποτε που να μπορεί να αποδείξει την ύπαρξη οπλών μαζικής καταστροφής στο Ιράκ αλλά ούτε και οι διάφορες συνεντεύξεις Ιρακινών επιστημόνων, που υποτίθεται ότι θα αποκάλυπταν στοιχεία για τα πυρηνικά προγράμματα του καθεστώτος του Σαντάμ, απέδειξαν οτιδήποτε.

Το σφαγείο για εκατοντάδες χιλιάδες αθώους ανθρώπους ετοιμάζεται, όπως παραδέχονται όλοι ότι πρόκειται να είναι η επέμβαση στο Ιράκ. Υπάρχει όμως ένας αστάθμητος παράγοντας που μπορεί να ανακόψει αυτή την αντίστροφη μέτρηση του χρονόμετρου των Μπους και Μπλερ: ένα δυναμικό αντιπολεμικό κίνημα που τροφοδοτείται από το αντιπολεμικό αίσθημα εκατομμυρίων ανθρώπων στον κόσμο σήμερα.



58% των Αμερικανών δεν εγκρίνει την εξωτερική πολιτική του Μπους ενώ παράλληλα έχει αυξηθεί το ποσοστό των Αμερικανών που δεν θεωρούν τον Σαντάμ «άμεση απειλή» για τις ΗΠΑ (από 32% στα τέλη 2002 σε 40%). Οι σχετικές δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι το 76% των Γάλλων αντιδρά στο ενδεχόμενο ανάληψης στρατιωτικής δράσης με εντολή του Συμβουλίου Ασφαλείας (ΣΑ). Στη Γερμανία, η δήλωση του πρέσβη της χώρας στον ΟΗΕ ότι η Γερμανία δεν θα απαιτούσε νέα εντολή του ΣΑ για μια επέμβαση στο Ιράκ, ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων στο κόμμα των Πρασίνων και στο εσωτερικό του SPD υποχρεώνοντας τον καγκελάριο Σρέντερ να προτάσσει τη δέσμευση της Γερμανίας ότι δεν θα συμμετάσχει σε στρατιωτική επιχείρηση (εφημερίδα ΚΤΕ 18/1/03). Στη Βρετανία 58% των Βρετανών δεν θεωρεί «απειλή» τον Σαντάμ Χουσεϊν ενώ ο ίδιος ο Μπλερ αντιμετωπίζει έντονες εσωκομματικές αντιδράσεις σε μια ενδεχόμενη επίθεση στο Ιράκ. Εκατό βουλευτές δηλώνουν αντίθετοι στον πόλεμο ενώ όπως έγραψε η δημοσιογράφος της Γκάρντιαν Τζάκι Ασλι το υπουργικό συμβούλιο δεν είναι διαιρεμένο στο ζήτημα του πολέμου αλλά ενωμένο στην αντίθεσή του σ' αυτόν.

Το Αντιπολεμικό κίνημα
Οι πρώτες κινητοποιήσεις ενάντια σ' αυτόν τον πόλεμο υπήρξαν εντυπωσιακές. Τετρακόσιες χιλιάδες διαδηλωτές στο Λονδίνο τον περασμένο Σεπτέμβρη στη μεγαλύτερη αντιπολεμική διαδήλωση που έγινε στο Λονδίνο από το 1968 ενάντια στον πόλεμο του Βιετνάμ.

Όμως η αντιπολεμική έκρηξη στο Λονδίνο δεν ήταν η μόνη. Τον Οκτώβρη, μέσα στην καρδιά του κτήνους, στην Ουάσιγκτον διακόσιες χιλιάδες διαδηλωτές κατέβηκαν στους δρόμους. Ακόμα, χιλιάδες στην Αθήνα, στη Ρώμη, το Δουβλίνο, Μαδρίτη, το Κάιρο, στη Βηρυτό και βέβαια η Πανευρωπαϊκή διαδήλωση στις 9 Νοέμβρη στη Φλωρεντία όπου ένα εκατομμύριο διαδηλωτές βροντοφώναξαν «Basta Guerra»!

Στην Κύπρο είχαμε τέλη του Σεπτεμβρη 5.000 διαδηλωτές στην Πορεία Ει-

ρήνης που κάλεσε το Παγκύπριο Συμβούλιο Ειρήνης στο Ακρωτήρι που μετατράπηκε σε ένα αντιπολεμικό συλλαλητήριο εναντίον των βρετανών.

Βλέπουμε αυτό το αντιπολεμικό κίνημα να διογκώνεται διαρκώς και να απλώνεται σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Το Σάββατο 18 Γενάρη χιλιάδες διαδηλωτές πλημμύρισαν τους δρόμους της Ουάσιγκτον, στη μεγαλύτερη αντιπολεμική διαδήλωση που έχει γίνει μέχρι τώρα στις ΗΠΑ. Σύμφωνα με την αντιπολεμική κίνηση ANSWER που κάλεσε τη διαδήλωση, σ' αυτή συμμετείχαν πάνω από 300.000 άτομα! Ακόμα 200.000 διαδήλωσαν στο Σαν Φρανσίσκο και δεκάδες χιλιάδες σε άλλες αμερικάνικες πόλεις.

Εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές κατέβηκαν στους δρόμους στον Καναδά, στη Ν. Ζηλανδία, την Ιαπωνία, το Χονγκ Κονγκ, την Ευρώπη, την Αίγυπτο, το Λίβανο, τη Συρία, την Τουρκία και αλλού.

Με άλλα λόγια αναφερόμαστε σε ένα αντιπολεμικό κίνημα χωρίς προηγούμενο. Η διαφορά των αντιπολεμικών κινητοποιήσεων σήμερα, είναι ότι ξεκίνησαν πριν καν ξεσπάσει επίσημα ο πόλεμος στο Ιράκ. Στο Βιετνάμ, η επέμβαση των ΗΠΑ κλιμακώθηκε το 1964, οι διαδηλώσεις ενάντια στον πόλεμο στο Βιετνάμ κλιμακώθηκαν 4 χρόνια αργότερα, το 1968.

Ο λόγος είναι ότι σήμερα τα πράγματα είναι διαφορετικά. Τα δέκα τελευταία χρόνια, κάθε κίνηση του αμερικανικού ιμπεριαλισμού και της Ευρωπαϊκής Ένωσης έφερε καινούργιους πολέμους - Ιράκ 1991, πόλεμοι στη Γιουγκοσλαβία, Αφγανιστάν, Παλαιστίνη και ξανά τώρα το Ιράκ - και οι εμπειρίες των αντιπολεμικών κινητοποιήσεων είναι απανωτές. Οι μάχες της εργατικής τάξης με τις νεοφιλελεύθερες επιλογές στις χώρες τους, το νέο κίνημα του Σιάτλ, της Γένοβα και της Φλωρεντίας, δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για ένα αντιπολεμικό κίνημα μεγαλύτερο από του Βιετνάμ. Και όχι μόνο αυτό. Σήμερα υπάρχουν βάσιμες ελπίδες να μπορέσει το αντιπολεμικό κίνημα να βάλει φρένο στον πόλεμο ή ακόμα να τον σταματήσει μόλις ξεσπάσει.

Συμμαχία «Σταματήστε τον Πόλεμο»
Το ερώτημα πολλών που βλέπουν ότι πρόκειται για έναν άδικο και βάρβαρο πόλεμο και που θα ήθελαν να κάνουν κάτι είναι «μα καλά, τι μπορούμε να κάνουμε;» Η απάντηση είναι πως η δύναμη που μπορεί να σταματήσει τον πόλεμο είναι στο πεζοδρόμιο και τους χώρους δουλειάς. Με άλλα λόγια βρίσκεται στο χτίσιμο ενός αντιπολεμικού κινήματος παντού. Και στην Κύπρο αυτό το καθήκον είναι κάτι περισσότερο από απαραίτητο.

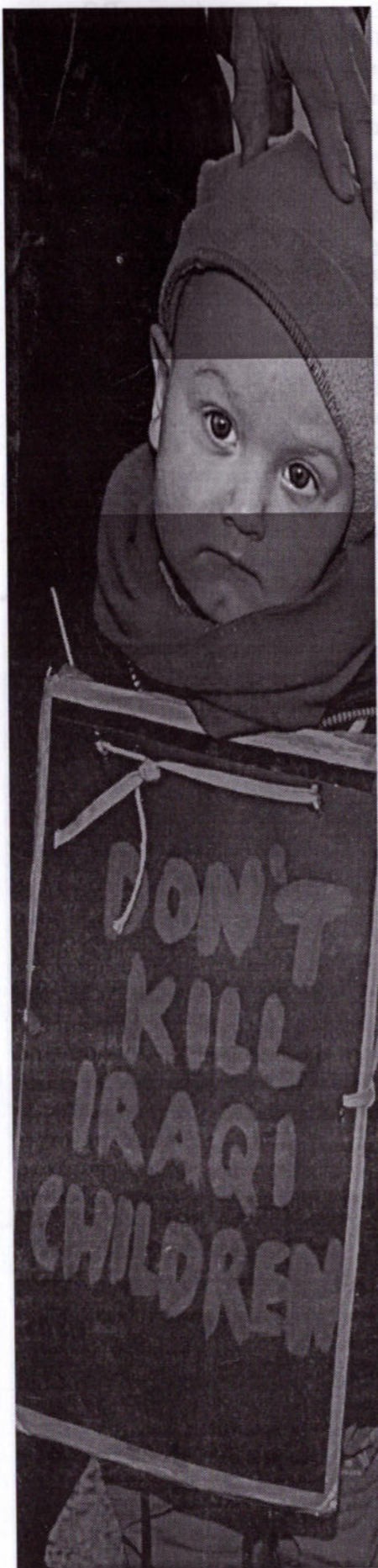
Σ' αυτή την πολεμική εξόρμηση του Μπους και Μπλερ το τρίγωνο Ελλάδα - Τουρκία - Κύπρος πρόκειται να δραματίσει αποφασιστικό ρόλο. Ο ρόλος των βάσεων στη Σούδα, στο Ιντσιρλίκ και στην Επισκοπή/Δεκέλεια αναβαθμίστηκε. Η πολεμική εκστρατεία του Μπους είναι μια ευκαιρία για τις άρχουσες τάξεις, που επιδιώκουν «αναβάθμιση» μέσα από μεγαλύτερη εμπλοκή, να αποσπάσουν πολιτικά και οικονομικά ανταλλάγματα από τους ιμπεριαλιστές. Αυτό για την ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη είναι πια δεδηλωμένη πολιτική: χρειάζεται ο παράγοντας ΗΠΑ και Βρετανίας ('κινητικότητα') για να εξασφαλιστεί μια διευθέτηση του Κυπριακού όσο πιο κοντά με τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής πλευράς. Όμως το αντιπολεμικό κίνημα, για το οποίο τροχάδην έγινε πιο πάνω αναφορά, δεν χτίζεται ούτε αυτόματα ούτε και αυθόρμητα. Χρειάζεται κάποιοι να πάρουν την πρωτοβουλία, να σπρώξουν, να συντονίσουν τις προσπάθειες τους, να καλέσουν. Η πορεία Ειρήνης στο Ακρωτήρι που οργάνωσε το Παγκύπριο Συμβούλιο Ειρήνης (ΑΚΕΛ) τον περασμένο Σεπτέμβρη αντί να ήταν η απαρχή για το χτίσιμο ενός αντιπολεμικού κινήματος, δυστυχώς δεν είχε καμία συνέχεια. Ούτε όμως και από το Κυπριακό Κοινωνικό Φόρουμ δεν υπήρξε καμία ουσιαστική πρωτοβουλία για να βάλει εμπρός για αντιπολεμικές κινητοποιήσεις και εκδηλώσεις, παρόλο που υπήρξαν και εισηγήσεις και πίεση από μέλη του Φόρουμ για να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση. Όμως επειδή δεν αρκεί να περιμένουμε τότε θα γίνουμε περισσότεροι χρει-

άζεται κάποιοι να αποφασίσουν να κινηθούν, να πάρουν τα επόμενα βήματα. Να πάρουμε πρωτοβουλίες παντού, κι εκεί που η Αριστερά διστάζει. Γι' αυτό λοιπόν με πρωτοβουλία διαφόρων οργανώσεων, ανάμεσά τους οι Οικολόγοι, η Εργατική Δημοκρατία, η Αυτόνομη Παρέμβαση Εκπαιδευτικών, η Πρωτοβουλία «Μαθητές ενάντια στον Πόλεμο», ο Νεοκυπριακός Σύνδεσμος, μαζί με ακτιβιστές, φοιτητές, Παλαιστίνιους και μετανάστες που ζουν και εργάζονται στην Κύπρο συγκροτήθηκε στις 4 Γενάρη στο ξενοδοχείο Κλεοπάτρα στη Λευκωσία η Συμμαχία «ΣΤΑΜΑΤΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ». Στη σύσκεψη αποφασίστηκε όπως η Συμμαχία έχει το χαρακτήρα μιας πλατειάς και ανοιχτής καμπάνιας ενάντια στον πόλεμο στο Ιράκ. Από την αρχή έγινε καθαρό πως η Συμμαχία δεν πρόκειται να είναι ένας φορέας οργανώσεων αλλά ένα συντονιστικό κινήσεων, πρωτοβουλιών, οργανώσεων και ακτιβιστών που θέλουν να κινητοποιηθούν ενάντια στον επερχόμενο πόλεμο. Γι' αυτό και καλέστηκαν διάφορες οργανώσεις και άτομα και την πρόσκληση μπορούν να την κάνουν σε άλλους που θα ήθελαν να συμμετάσχουν.

Ένα άλλο στοιχείο της Συμμαχίας είναι η επιδίωξη να συμπεριλάβει και τουρκοκυπριακές οργανώσεις και ακτιβιστές από τον βορρά. Το Κυπριακό Σοσιαλιστικό Κόμμα (Kıbrıs Sosyalist Partisi) έχει ανταποκριθεί θετικά, όμως λόγω των δυσκολιών στην επικοινωνία που υπάρχουν αυτή την περίοδο δεν μπόρεσαν να συμμετάσχουν στη συνάντηση. Παρ' όλες τις δυσκολίες όμως η Συμμαχία θα επιδιώξει να οργανώσει παράλληλες αλλά και κοινές αντιπολεμικές εκδηλώσεις με τους Τουρκοκύπριους.

Η Συμμαχία αποφάσισε επίσης ότι θα συντονιστεί με τις αντίστοιχες αντιπολεμικές Συμμαχίες στην Ελλάδα, στην Τουρκία αλλά και στη Βρετανία αφού οι βρετανικές βάσεις στην Κύπρο δραματίζουν σημαντικό ρόλο και σε αυτό τον πόλεμο. Επιδίωξη επίσης είναι να συνδεθεί με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ και με τη Διεθνή Καμπά-

να Ενάντια στην Επίθεση στο Ιράκ που συγκροτήθηκε στο Κάιρο με πρόεδρο τον ηγέτη του αγώνα για την αλγερινή ανεξαρτησία και πρώην προέδρου της Αλγερίας Αμεντ Μπεν Μπελά. Από τα πρώτα της βήματα η Συμμαχία συναντάει μεγάλη ανταπόκριση γεγονός που δείχνει τη διάσταση που υπάρχει ανάμεσα στην αντιπολεμική διάθεση του κόσμου και την πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση που προσφέρει όλων των ειδών τις διευκολύνσεις στους Αγγλοαμερικάνους ιμπεριαλιστές, τα λιμάνια, τον εναέριο χώρο, τα αεροδρόμια και βέβαια τις βάσεις. Ταυτόχρονα η ανταπόκριση που βρίσκει η Συμμαχία είναι χαρακτηριστική της διάστασης που υπάρχει ανάμεσα στην διάθεση του κόσμου και την απροθυμία που δείχνουν μέχρι στιγμής τόσο η Αριστερά όσο και τα συνδικάτα να μπουν μπροστά, να αναλάβουν και να στηρίξουν την αντιπολεμική δράση. Εκατοντάδες είναι οι υπογραφές που μαζεύτηκαν από τις πρώτες κιόλας μέρες ενώ ο κόσμος απλόχερα προσφέρει οικονομική ενίσχυση για να μπορέσει η Συμμαχία να οργανώσει την αντιπολεμική της εκστρατεία. Στην πρώτη αντιπολεμική εκδήλωση της Συμμαχίας «Σταματήστε τον Πόλεμο» που έγινε το Σάββατο 18 Γενάρη, περισσότερα από 150 άτομα συγκεντρώθηκαν στην Πλατεία Ελευθερίας στη Λευκωσία και διαδήλωσαν την αντίθεσή τους στον πόλεμο στο Ιράκ. Στην εκδήλωση συμμετείχαν Παλαιστίνιοι με τις σημαίες τους και ξένοι φοιτητές και εργάτες ενώ έντονη ήταν και η παρουσία μαθητών, φοιτητών και εκπαιδευτικών. Η εκδήλωση συμπεριλάμβανε αντιπολεμικά τραγούδια από το μουσικό σχήμα μαθητών του Παγκυπρίου Γυμνασίου, ζωγραφική από μαθητές του Λυκείου Αρχαγγέλου και μάζεμα υπογραφών για συμμετοχή στη Συμμαχία. Πρώτη προσήλθε και υπέγραψε αντιπροσωπία του Παγκύπριου Συμβουλίου Ειρήνης και ακολούθησαν εκατοντάδες άλλοι επώνυμοι και ανώνυμοι πολίτες. Η εκδήλωση έκλεισε με συμβολική πορεία στη Λεωφόρο Μακαρείου. Η εκδήλωση της Συμμαχίας Σταματή-



στε τον Πόλεμο ήταν συντονισμένη με τις αντιπολεμικές εκδηλώσεις που έγιναν την ίδια μέρα σε όλα τα μέρη του κόσμου.

Η επόμενη κεντρική αντιπολεμική εκδήλωση της Συμμαχίας θα γίνει το Σάββατο 1η του Φλεβάρη και θα συμπεριλαμβάνει συγκέντρωση στην Πλατεία Ελευθερίας η ώρα 11:00 π.μ και πορεία στην Αμερικάνικη Πρεσβεία.

Στη συνάντηση της Φλωρεντίας το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ κήρυξε την 15η Φλεβάρη σαν παγκόσμια ημέρα δράσης ενάντια στον πόλεμο στο Ιράκ. Σύμφωνα με τη βρετανική εφημερίδα Daily Mirror περισσότεροι από 10 εκατομμύρια αναμένεται ότι θα διαδηλώσουν εκείνη την ημέρα σε ολόκληρο τον κόσμο. Αν γίνει κάτι τέτοιο θα είναι το μεγαλύτερο κίνημα στην ιστορία. Η Συμμαχία, ανταποκρινόμενη στο κάλεσμα του ΕΦΚ καλεί το Σάββατο στις 15 Φλεβάρη (ώρα 13.00 μ.μ) σε αντιπολεμική εκδήλωση στο χώρο της βρετανικής Βάσης στη Δεκέλεια.

Η επιλογή αυτού του χώρου έγινε όχι μόνο για το ρόλο που παίζουν οι βάσεις σαν ορμητήριο για τον πόλεμο στο Ιράκ αλλά και επειδή στις 16 Φλεβάρη θα είναι οι προεδρικές εκλογές και με βάση το νόμο απαγορεύονται οι πολιτικές συγκεντρώσεις την προηγούμενη μέρα. Στο έδαφος των βάσεων αυτή η απαγόρευση δεν έχει εφαρμογή. Επίσης η βάση της Δεκέλειας συνορεύει και με τις δύο πλευρές κάνοντας πιο εύκολη την πρόσβαση στους Τουρκοκύπριους.

Στις 15 Φλεβάρη θα πρέπει όλοι να δώσουμε το παρόν μας στο μεγαλύτερο κίνημα που εμφανίστηκε ποτέ και ταυτόχρονα να επιχειρήσουμε την πρώτη κοινή αντιπολεμική διαδήλωση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εδώ και πολλές δεκαετίες. ☐

Φαίδωνας Βασιλειάδης
Μέλος της συντονιστικής της Συμμαχίας «Σταματήστε τον Πόλεμο»
Επικοινωνία με τη Συμμαχία «Σταματήστε τον Πόλεμο»:
Τηλ: Έφη Ξάνθου 99879266, Φαίδωνας Βασιλειάδης 99625620
E-mail: stopthewar2@yahogroups.co.uk

Το Δράμα των δραματικών εξελίξεων

“Κανένας άνθρωπος δεν είναι νησί, αέραςιος μοναχός του. Κάθε άνθρωπος είν' ένα κομμάτι της ήπειρος, ένα μέρος της στεριάς. Αν η θάλασσα ζεπλύνει ένα σβώλο χώμα, η Ευρώπη γίνεται μικρότερη, όπως κι αν ζεπλύνει ένα ακρωτήριο, ή έναν πύργο των φίλων σου ή δικό σου. Κάθε ανθρώπου θάνατος λιγοστεύει εμένα τον ίδιο, γιατί είναι ένα με την ανθρωπότητα, κι έτσι ποτέ σου μη στέλνεις να ρωτήσεις για ποιον χτυπά η καμπάνα. Χτυπάει για σένα.”

John Donne

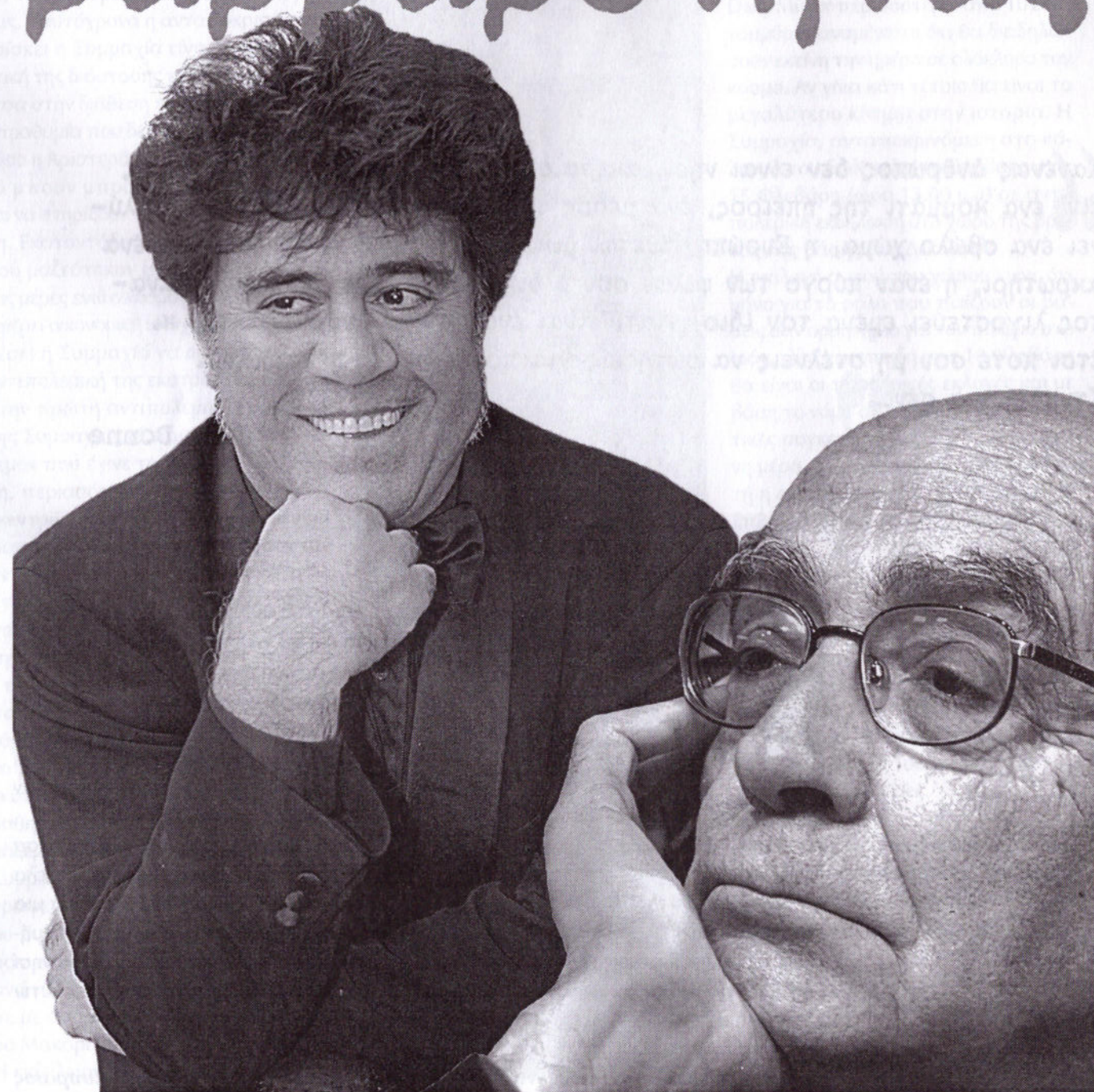


Υπάρχουν λοιπόν δραματικές εξελίξεις; Ιδού το ερώτημα που πλανάται πάνω από την Κύπρο εν όψει εκλογών. Οι πολιτικοί μας βέβαια, με διάφορες αλχημείες το απαντούν κατά το δοκούν και κατά πως ταιριάζει στο κοστούμι του ανάλογου υποψήφιου που μας προτείνουν. Κατανούω ότι ένα γεγονός μπορεί να το δει κάποιος από διαφορετική οπτική γωνιά. Αν είσαι, ας πούμε, αναθρεμμένος με την αστική ιδεολογία μπορεί να βλέπεις μια λαϊκή εξέγερση και να την καταλαμβάνεις για οχλαγωγία. Αντιθέτως, αν είσαι ποτισμένος με αριστερή ιδεολογία μπορεί να βλέπεις

έξω από την αυλή σου μια λαϊκή επανάσταση και συ να χτενίζεσαι σφουρίζοντας ανέμελα σαν να μην συμβαίνει τίποτα. Αυτό έπαθαν οι ηγεσίες της αριστεράς στην Κύπρο. Κι ενώ ο κάθε Κύπριος πολίτης νοιώθει ότι τίποτα δεν είναι όπως και χτες, οι αριστερές ηγεσίες ετοιμάζονται να μπουν σαν σόγαμπροι στο προεδρικό. Κάπου, όμως, στη μακρυνή Αφρική, μέσα στις απέραντες σαβάνες, βόσκει ανέμελα ένα κοπάδι από ελέφαντες. Ξαφνικά μια ανησυχία τους κυριαρχεί. Τους φέρνει το μήνυμα ο αέρας, ότι κάπου σ' ένα μικρό νησί οι άνθρωποι ξεσηκώνονται για μια καλύτερη ζωή.

Γ. Κυπραίος

ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ Φωνές κατά της βαρβαρότητας



“Ο Πορτογάλος κομμουνιστής συγγραφέας Ζοσέ Σαραμάγκο (βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας) και ο γνωστός Ισπανός σκηνοθέτης Πέδρο Αλμοδοβάρ πήραν την πρωτοβουλία για μία εκστρατεία Ευρωπαίων διανοουμένων ενάντια στον πόλεμο που προετοιμάζουν οι ΗΠΑ κατά του Ιράκ.”

Π

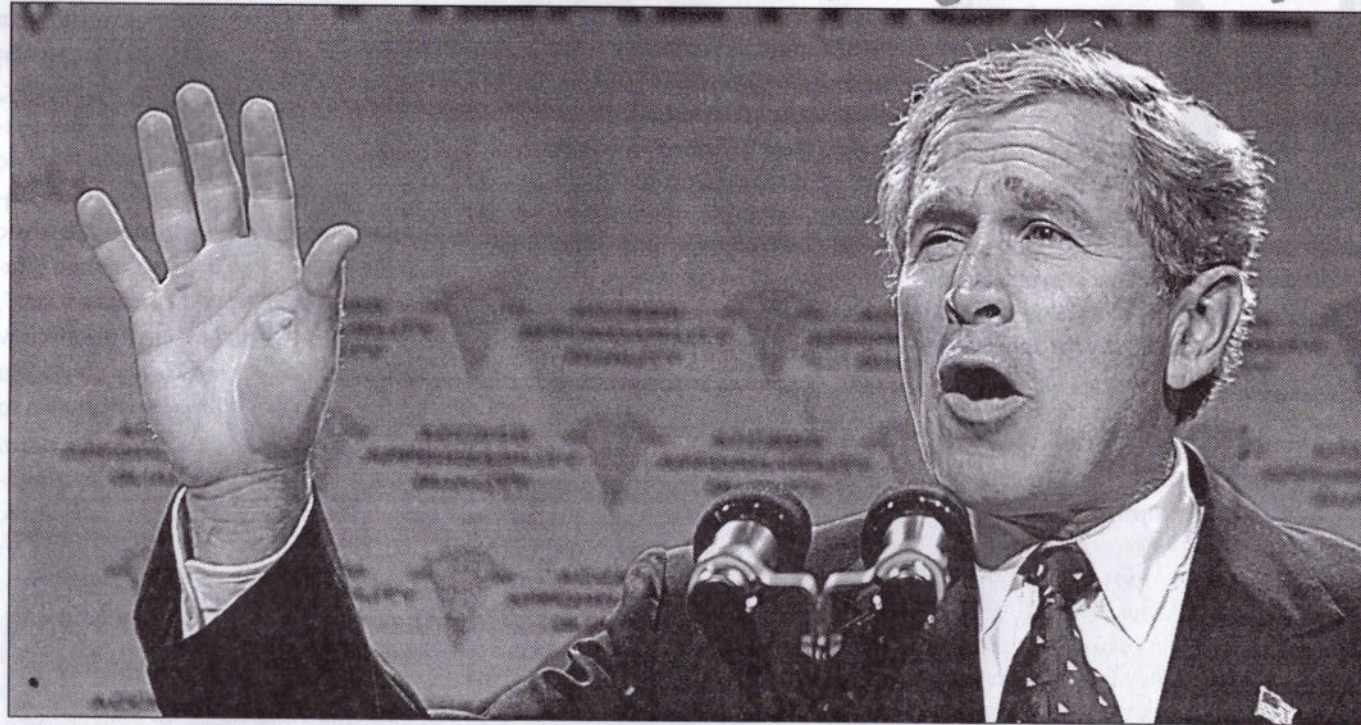
άνω από 100 Ευρωπαίοι διανοούμενοι, συγγραφείς, καλλιτέχνες και πανεπιστημιακοί συγκεντρώθηκαν στη Μαδρίτη, στις αρχές του Οκτώβρη, στηρίζοντας μία δημόσια ανακοίνωση, ένα μανιφέστο ως απάντηση στα σχέδια της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών για έναν πόλεμο κατά του Ιράκ. Στο παραπάνω μανιφέστο γίνεται έκκληση, μεταξύ άλλων, στις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να μη στηρίξουν τα πολεμικά σχέδια των ΗΠΑ. Η πρωτοβουλία αυτή, που φέρει το όνομα «Συμμαχία Αντιιμπεριαλιστών Διανοουμένων», εμπνεύστηκε από το ιστορικό Συνέδριο των Αντιφασιστών Διανοουμένων, που έγινε το 1936, και το οποίο απαιτούσε, μεταξύ άλλων, μία συνεννόηση μεταξύ των Ευρωπαίων ηγετών ώστε να αποφευχθεί ένας πόλεμος. Ο στόχος αυτής της πρωτοβουλίας, όπως αναφέρουν οι εμπνευστές της, είναι να δείξουν ότι υπάρχει περιθώριο για μία εναλλακτική πρόταση στον πόλεμο. Από το δισέλιδο μανιφέστο, που παρουσίασε ο Ζοσέ Σαραμάγκο στην εκδήλωση στη Μαδρίτη, παραθέτουμε μερικά χαρακτηριστικά αποσπάσματα: «Η ανθρωπότητα σύρεται προς μία υλική και ηθική καταστροφή χωρίς προηγούμενο. Η λεγόμενη σταυροφορία κατά της τρομοκρατίας, που ξεκίνησε η κυβέρνηση των ΗΠΑ και των συμμάχων

της, δεν είναι παρά μία νέα και άνιση ιμπεριαλιστική επίθεση, στόχος της οποίας είναι να εδραιωθεί, με οποιοδήποτε τίμημα, η βορειοαμερικανική ηγεμονία, ενισχύοντας το Ισραήλ και εξασθενώντας τις αραβικές και ισλαμικές χώρες, που θα μπορούσαν να αποτελέσουν μία απειλή για το σιωνισμό». Θεωρούμε, συνεπώς, απαραίτητο να φέρουμε σε πέρας μία ευρεία συζήτηση για την παγκόσμια κατάσταση, όπως αυτή διαμορφώθηκε μετά τα γεγονότα της 11ης του Σεπτεμβρίου και να προωθήσουμε έναν άλλο, εναλλακτικό λόγο στον επίσημο λόγο που κρύβει και παραποιεί την πληροφόρηση και τείνει να ποινικοποιήσει κάθε μορφή διαφωνίας ή διαμαρτυρίας. Συνεπώς, η ευθύνη όλων μας, που έχουμε κάνει τον πολιτισμό και την επικοινωνία επάγγελμά μας, είναι ιδιαίτερα μεγάλη, αφού ο ιμπεριαλισμός σκοπεύει να αντικαταστήσει την ελεύθερη κυκλοφορία ιδεών με την «ενιαία σκέψη» που προωθεί η εξουσία, με στόχο να καλύψει τη βαθιά αδικία των σκοπών της και την αμελικτική κτηνωδία των μέσων της. (...) Δεν αρκεί ο καθένας μας να αντιπαραθέτει την προσωπική του δουλιά στην πολεμική μηχανή και στους μηχανισμούς καταστολής που έχει δρομολογήσει ο ιμπεριαλισμός: Μόνο μέσα από την ενότητα και το συντονισμό, κατ' αρχάς σε κρατικό και μετά σε διεθνές επίπεδο, θα μπορέσουμε να τα σταματήσουμε. Εμείς, επίσης, δε δεχόμαστε να στηρίξουν οι κυβερνήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο όνομά μας την αι-

ματηρή "σταυροφορία" του βορειοαμερικανικού ιμπεριαλισμού. Ο πόλεμος δεν είναι αναπόφευκτος, όπως ισχυρίζονται οι υποστηρικτές του. Ο πόλεμος είναι η αποτυχία της πολιτικής και της λογικής, η ήττα όλων των λαών που αναμειγνύονται σε αυτόν. Ο πόλεμος ευνοεί τις μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες, τους πληρωμένους τους πολιτικούς και τους οργανισμούς στην υπηρεσία τους (Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα), που θυσιάζουν την ευημερία, την υγεία, την ελευθερία και τη ζωή εκατομμυρίων ατόμων στο βωμό των συμφερόντων των πλουσίων. (...) Εμείς οι υπογράφωντες δεσμευόμαστε να στηρίξουμε με τα λόγια και τις πράξεις μας τα αναριθμήτα θύματα του ιμπεριαλισμού και της νεοφιλελεύθερης "παγκοσμιοποίησης": Τους φτωχούς και καταλεηλατημένους λαούς σε ολόκληρο τον πλανήτη, τους εξαθλιωμένους και περιθωριοποιημένους των λεγόμενων αναπτυσσόμενων χωρών, οι οποίοι, με τη δραματική ροή μεταναστών που προσπαθούν να διαφύγουν από την πείνα και την αδικία, αυξάνονται συνεχώς. Ναι, θα αντιπαλέψουμε την τρομοκρατία, ξεκινώντας, όμως, από τις πιο αποτρόπαιες και απαράδεκτες μορφές της: Την κρατική τρομοκρατία και την τρομοκρατία του κεφαλαίου (...), μέχρις ότου δεν τελειώσουμε με αυτά, δε θα μπορούμε να μιλάμε για δημοκρατία αλλά ούτε και για πολιτισμό». ☐

Ο γνωστός δημοσιογράφος John Pilger είχε την καλοσύνη να παραχωρήσει στο Εξ Υπαρχής την άδεια να αναδημοσιεύει κείμενα του από το περιοδικό "New Statesman".

Αυτό που χρειαζόταν η Αμερική ήταν ένα καινούργιο: Περλ Χάρμπορ



Αυτό σκέφτονταν πριν δύο χρόνια αυτοί που περιστοιχίζουν σήμερα τον George W. Bush.

Του John Pilger

H

απειλή που επικρέμαται για την ασφάλεια των κρατών αλλά και ιδιωτών από την τρομοκρατία των Η.Π.Α., σκιαγραφήθηκε με προφητική λεπτομέρεια σ' ένα έγγραφο που γρά-

φτηκε πριν περισσότερα από δύο χρόνια και που αποκαλύφθηκε μόλις πρόσφατα. Εκείνο που χρειαζόταν για να μπορέσει η Αμερική να κυριαρχήσει στο μεγαλύτερο μέρος της ανθρωπότητας και τις παγκόσμιες πλουτοπαραγωγικές πηγές, ανέφερε το έγγραφο, ήταν «κάποιο καταστροφικό και καταλυτικό γεγονός – όπως ένα νέο Περλ Χάρμπορ». Οι επιθέσεις της 11ης του Σεπτεμβρίου του 2001, που περιγράφονται ως «η ευκαιρία του αιώνα», πρόσφεραν το «νέο Περλ Χάρμπορ». Οι εξτρεμιστές που έχουν έκτοτε εκμεταλλευτεί την 11η του Σεπτεμβρίου προέρχονται από την εποχή του Ρόναλτ Ρήγκαν, όταν δημιουργήθηκαν ακροδεξιές ομάδες και «δεξαμενές σκέψης» για να εκδικηθούν την Αμερικανική «ήττα» στο Βιετνάμ. Στη δεκαετία του '90 προστέθηκε σ' αυτό ένας ακόμα λόγος: Να δικαιολογηθεί η άρνηση του «μερίσματος ειρήνης» που ακολούθησε το τέλος του ψυχρού πολέμου. Έτσι δημιουργήθηκε το Σχέδιο για τον Νέο Αμερικανικό Αιώνα, μαζί με το American Enterprise Institute, το Ινστιτούτο Χάτσον καθώς και άλλα, που έχουν έκτοτε συγχωνεύσει τις φιλοδοξίες της Κυβέρνησης Ρήγκαν με εκείνες του παρόντος καθεστώτος Bush.

Ένας από τους «στοχαστές» του George W. Bush είναι ο Richard Perle. Σε μια συνέντευξη που πήρα από τον Perle όταν ήταν σύμβουλος του Ρήγκαν και μίλησε για «ολικό πόλεμο», λανθασμένα το θεώρησα τρελό. Πρόσφατα ωστόσο χρησιμοποίησε και πάλιν τον ίδιο όρο, όταν περιέγραφε τον «πόλεμο της Αμερικής εναντίον της τρομοκρατίας». «Όχι στάδια» είχε πει. «Εδώ πρόκειται για ένα ολικό πόλεμο. Πολεμούμε διάφορους εχθρούς. Εκεί έξω υπάρχουν πολλοί τέτοιοι. Οι κουβέντες ότι πρώτα θα κανονίσουμε το Αφχανιστάν, μετά θα κανονίσουμε το Ιράκ... αφορούν σε μια εντελώς λανθασμένη προσέγγιση. Αν αφήσουμε το όραμά μας για τον κόσμο να

προχωρήσει, και το ενστερνισθούμε πλήρως και δεν προσπαθήσουμε να αναμείξουμε έξυπνη διπλωματία αλλά ξεκινήσουμε ένα ολικό πόλεμο... τα παιδιά μας για πολλά χρόνια θα μας δοξάζουν». Ο Perle είναι ένας από τους ιδρυτές του Σχεδίου για το Νέο Αμερικανικό Αιώνα, το PNAC. Στους ιδρυτές περιλαμβάνονται επίσης ο Ντικ Τσέινυ, τωρινός Αντιπρόεδρος [των Η.Π.Α.], ο Ντόναλντ Ράμσφελτ Υπουργός Άμυνας, ο Πωλ Γούλφοβιτς Υφυπουργός Άμυνας, ο Λιούις Λίμπυ επιτελάρχης του Τσέινυ, ο Ουίλλιαμ Μπέννεντ, Υπουργός Παιδείας του Ρήγκαν και ο Ζάλμαϊ Καλιτζάτ, πρεσβευτής του Bush στο Αφχανιστάν. Αυτοί είναι οι μοντέρνοι εκφραστές της αμερικανικής τρομοκρατίας. Η αρχική έκθεση του PNAC, «Ξανακτιζοντας την Άμυνα της Αμερικής: στρατηγική, δυνάμεις και πόροι για ένα καινούργιο αιώνα», ήταν υπόδειγμα των αμερικανικών επιδιώξεων μόνο κατόνομα. Πριν δύο χρόνια εισηγήτο η έκθεση αύξηση των στρατιωτικών δαπανών κατά \$48 δις., ώστε να μπορέσει η Washington «να καταπολεμήσει και να κερδίσει πολλαπλές, ταυτόχρονες μείζονος σημασίας πολεμικές επιχειρήσεις». Τούτο έχει συμβεί. Προέβλεπε ότι οι Η.Π.Α. θα κατασκευάσουν πυρηνικά όπλα τύπου «bunker buster» και θα κάμουν «τον πόλεμο των άστρων» εθνική προτεραιότητα. Αυτό ήδη συμβαίνει. Προέβλεπε ακόμα ότι σε περίπτωση που ο Bush θα κέρδιζε την εξουσία, το Ιράκ θα έπρεπε να είναι στόχος. Και έτσι γίνεται.

«Αν αφήσουμε το όραμά μας, για τον κόσμο να προχωρήσει και το ενστερνισθούμε πλήρως και δεν προσπαθήσουμε να αναμείξουμε έξυπνη διπλωματία αλλά ξεκινήσουμε ένα ολικό πόλεμο τα παιδιά μας για πολλά χρόνια θα μας δοξάζουν».

Όσο για τα κατ' ισχυρισμό «όπλα μαζικής καταστροφής» του Ιράκ αποτελούσαν απλώς μια εύσημη δικαιολογία. «Ενώ η άλυτη διαφορά με το Ιράκ προσφέρει το άμεσο δικαιολογητικό» λέγει η έκθεση, «η ανάγκη για μια σημαντική αμερικανική παρουσία στον Κόλπο υπερ-

βαίνει το θέμα του καθεστώτος του Σαντάμ Χουσεΐν.

Αλλά πώς έχει τύχει εφαρμογής αυτή η περίφημη στρατηγική; Μια σειρά από άρθρα στην Washington Post που συνοπογράφει ο Bob Woodward, που απέκτησε τη φήμη του με το σκάνδαλο του Γουότεργκέιτ και βασίζεται σε συνεντεύξεις με ανώτερα στελέχη της Κυβέρνησης Bush, αποκαλύπτει πως χρησιμοποιήθηκε κατά το δοκούν η 11η Σεπτεμβρίου.

Το πρωί της 12ης Σεπτεμβρίου του 2001, χωρίς την παραμικρή μαρτυρία για το ποιό ήταν οι αεροπειρατές, ο Ράμσφελτ απαιτούσε οι ΗΠΑ να επιτεθούν εναντίον του Ιράκ. Κατά τον Woodward ο Ράμσφελτ ανέφερε σε συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου, ότι το Ιράκ θα πρέπει να αποτελέσει «πρωταρχικής σημασίας στόχο του πρώτου γύρου του πολέμου ενάντια στην τρομοκρατία». Το Ιράκ γλίτωσε προσωρινά, μόνο και μόνο γιατί ο Υπουργός Εξωτερικών Κόλιν Πάουελ έπεισε τον Bush ότι «πριν γίνει οποιαδήποτε κίνηση ενάντια στο Ιράκ, η κοινή γνώμη θα πρέπει να προετοιμαστεί». Επιλέγει το Αφχανιστάν ως ευκολότερη περίπτωση. Αν είναι σωστοί οι υπολογισμοί του Jonathan Steele της Guardian, κάπου 20.000 άτομα στο Αφχανιστάν πλήρωσαν με τη ζωή τους αυτή τη συζήτηση.

Η 11η του Σεπτεμβρίου περιγράφεται κατ'επανάληψη ως μια «ευκαιρία». Στο τεύχος του "New Yorker", του περασμένου Απριλίου, ο διεισδυτικός δημοσιογράφος Nicholas Lemann ανέφερε ότι, η σημαντικότερη σύμβουλος του Bush Condoleezza Rice, του είχε αναφέρει ότι είχε συγκαλέσει τα ανώτατα στελέχη του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας και τους είχε ζητήσει «να σκεφτούν πώς θα μπορούσαν να εκμεταλλευτούν αυτή την ευκαιρία», που συνέκρινε με εκείνη του 1945-1947, την έναρξη του ψυχρού πολέμου.

Από τις 11 του Σεπτεμβρίου, η Αμερική έχει δημιουργήσει βάσεις στους πυλώνες όλων των μείζονος σημασίας πετρελαϊκών αποθεμάτων και ιδιαίτερα την κεντρική Ασία. Η εταιρεία πετρελαιοειδών Unocal πρόκειται να τοποθετήσει πετρελαιοαγωγό που να διασχίζει το Αφχανιστάν. Όσο για το Bush έριξε στον κάλαθο των αχρήστων το Πρωτόκολλο



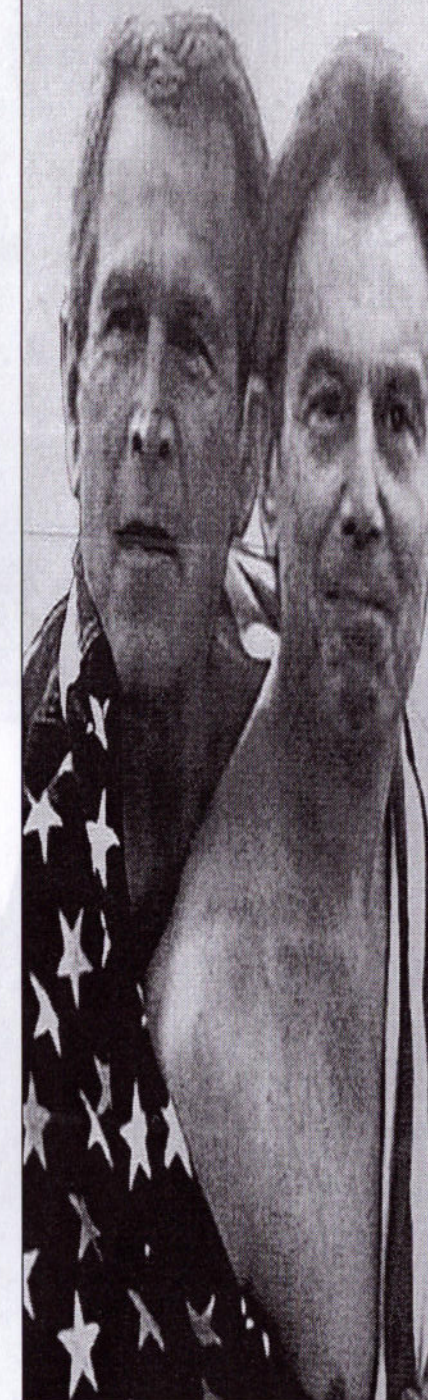
του Κυτο για την εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου, τις πρόνοιες του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου για εγκλήματα πολέμου καθώς και τη σύμβαση για τους αντιβαλλιστικούς πυραύλους. Μάλιστα δήλωσε ότι, «αν χρειαστεί» θα χρησιμοποιήσει πυρηνικά όπλα εναντίον κρατών που δεν κατέχουν πυρηνικά όπλα.

Με προκάλυμμα την προπαγάνδα για τα δήθεν όπλα μαζικής καταστροφής του Ιράκ, το καθεστώς Bush κατασκευάζει νέα όπλα μαζικής καταστροφής, τα οποία υπονομεύουν τις διεθνείς συμβάσεις για τα βιολογικά και χημικά όπλα. Στους Los Angeles Times, ο στρατιωτικός αναλυτής William Arkin κάνει περιγραφή του μυστικού στρατού που δημιούργησε ο Ντόναλντ Ράμσφελτ, παρόμοιου εκείνου που είχαν δημιουργήσει ο Richard Nixon και ο Henry Kissinger και τους οποίους το Κογκρέσο είχε κηρύξει παράνομους. Αυτή η «υπερ-κατασκοπευτική δραστηριότητα στήριξης» θα φέρει σε συνεργασία την C.I.A. και τις μυστικές στρατιωτικές υπηρεσίες πληροφοριών και εξαπάτησης. Σύμφωνα με μυστικό έγγραφο που ετοιμάστηκε για τον Ράμσφελτ, η νέα οργάνωση γνωστή με τον Οργουελλιανό της όρο ως Proactive Preemptive Operations Group, θα προκαλεί τρομοκρατικές επιθέσεις που στη συνέχεια θα χρειάζονται «αντεπιθέσεις» από μέρος των Η.Π.Α., εναντίον των χωρών που «προσφέρουν καταφύγιο στην τρομοκρατία».

Εν ολίγοις, αθώοι άνθρωποι θα σκοτώνονται από τις Η.Π.Α. Τουτό θυμίζει την περίπτωση Επιχείρηση Northwoods, το σχέδιο που τέθηκε μπροστά στον Πρόεδρο Kennedy από τους αρχηγούς του στρατού για μια «στημένη» τρομοκρατική εκστρατεία - που να περιλαμβάνει βομβαρδισμούς, αεροπειρατείες, καταρρίψεις αεροπλάνων και νεκρούς Αμερικάνους - σαν δικαιολογία για εισβολή στην Κούβα. Ο Kennedy απέρριψε το σχέδιο. Λίγους μήνες αργότερα δολοφονήθηκε. Τώρα ο Ράμσφελτ έχει αναστήσει το σχέδιο Northwoods αλλά με μέσα που κανείς δεν θα μπορούσε να ονειρευτεί το 1963 και χωρίς βέβαια το οποιοδήποτε αντίπαλο δέος που θα μπορούσε να προκαλέσει αναστολές.

Θα πρέπει να θυμίζουμε διαρκώς τους εαυτούς μας ότι δεν πρόκειται για φαντασιώσεις αλλά ότι πραγματικά επι-

WRONG

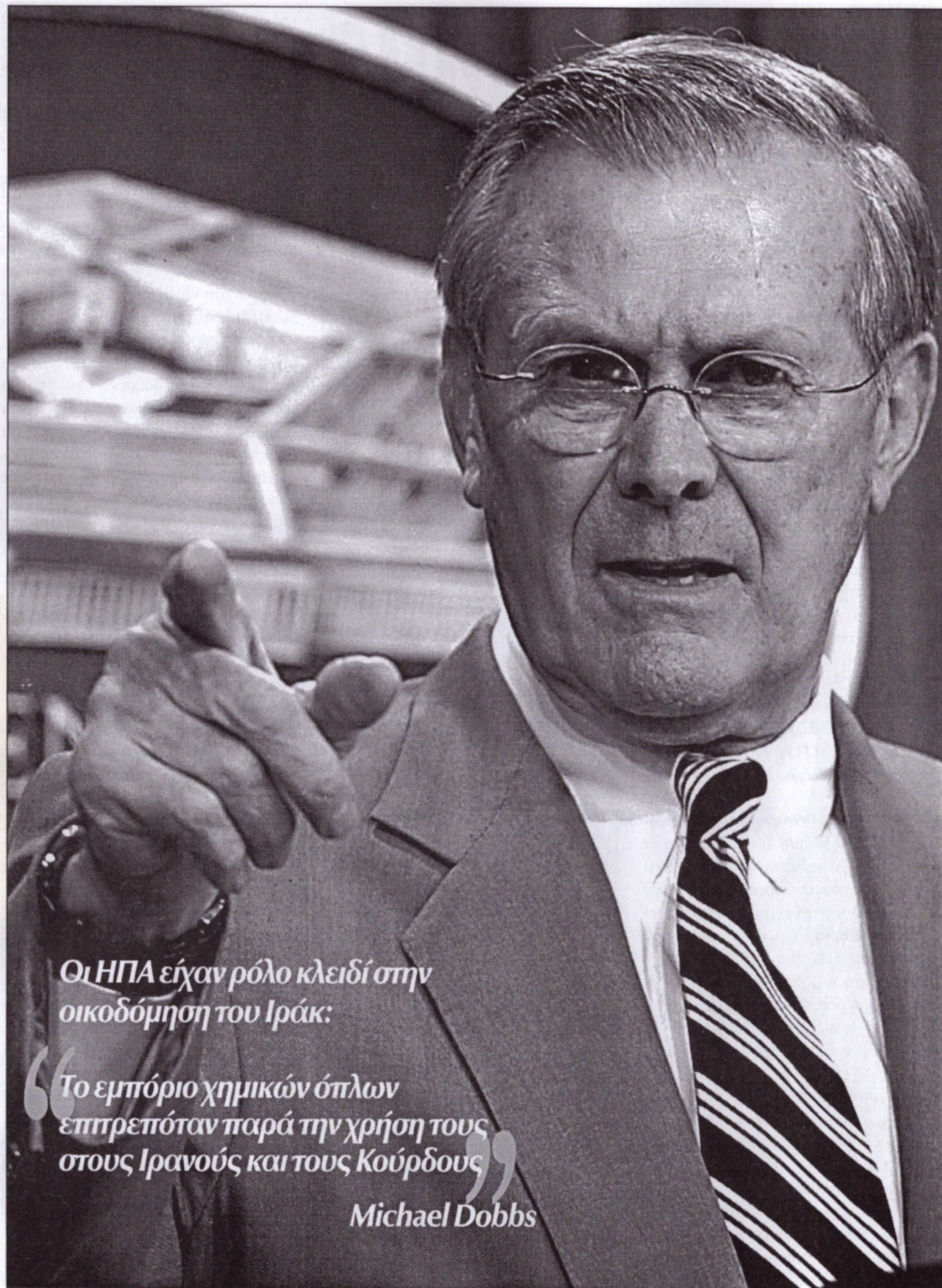


κίνδυνα άτομα όπως ο Perle, ο Ράμσφελτ και ο Τσέινυ έχουν δύναμη στα χέρια τους. Η απειλή που διαρκώς μηρυκάζουν είναι η σημασία των μίντια: «το πρωταρχικής σημασίας έργο είναι να φέρουμε στην επιφάνεια δημοσιογράφους με υπόληψη που θα αποδεχθούν τις θέσεις μας».

«Οι θέσεις μας» είναι βέβαια συνώνυμες του ψεύδους. Σας διαβεβαιώ ότι ως δημοσιογράφος ουδέποτε γνώρισα επίσημα ψεύδη που να είναι τόσο εισδυτικά όσο σήμερα. Μπορεί να γελούμε για την κενότητα του «Ιρακινού Φακέλου» του Τώνη Μπλαϊρή ή το αδέξιο ψεύδος του Jack Straw ότι το Ιράκ έχει κατασκευάσει πυρηνική βόμβα (που οι ευνοούμενοι του έσπευσαν «να εξηγήσουν»). Όμως τα πιο δόλια ψεύδη, που θα δικαιολογούσαν μια απρόκλητη επίθεση εναντίον του Ιράκ και θα το συνέδεαν με πιθανούς τρομοκράτες, που υποτίθεται παραμονεύουν σε όλους τους σταθμούς του μετρώ, παρουσιάζονται στα νέα καθημερινώς ως θέμα ρουτίνας. Δεν πρόκειται όμως για ειδήσεις αλλά για μαύρη προπαγάνδα.

Αυτή η διαφθορά, ωστόσο, μετατρέπει τους δημοσιογράφους και τα ραδιοτηλεοπτικά κανάλια σε κούκλες εγγαστρίμυθων. Η επίθεση εναντίον ενός κράτους 22 εκατομμυρίων ανθρώπων που υποφέρουν, συζητάται από τους φιλελεύθερους σχολιαστές σαν να ήταν το αντικείμενο ενός ακαδημαϊκού σεμιναρίου, όπου τα διάφορα κομμάτια θα μπορούσαν να μετακινούνται σ'ένα χάρτη, όπως συνήθιζαν να κάνουν οι παλιοί ιμπεριαλιστές.

Το θέμα γι'αυτούς τους «ανθρωπιστές» δεν είναι κατά κύριο λόγο η κτηνωδία της μοντέρνας αυτοκρατορικής κυριαρχίας αλλά το πόσο «κακός» είναι ο Σαντάμ Χουσεϊν. Δεν υπάρχει ούτε η παραδοχή ότι η απόφασή τους να ταυτιστούν με την ομάδα του πολέμου σφραγίζει την τύχη χιλιάδων ίσως Ιρακινών, που είναι καταδικασμένοι να αναμένουν την αμερικανική διεθνή αρμάδα του θανάτου. Δεν πρόκειται να δουλέψει η διπλοπροσωπία τους. Δεν μπορείς να στηρίξεις τη δολοφονική πειρατεία εν ονόματι του ανθρωπισμού. Ακόμα, οι ακραίοι Αμερικανοί φανταμενταλιστές που αντιμετωπίζουμε αυτή τη στιγμή, μας κοιτάζουν στα μάτια για πολύ καιρό, έτσι που δεν είναι δυνατό να μη τους αναγνωρίζουν όσοι έχουν καθαρή καρδιά και καλή προαίρεση.



Οι ΗΠΑ είχαν ρόλο κλειδί στην οικοδόμηση του Ιράκ:

“Το εμπόριο χημικών όπλων επιτρεπόταν παρά την χρήση τους στους Ιρανούς και τους Κούρδους”

Michael Dobbs

Τα τύμπανα του πολέμου χτυπούν στο Ιράκ

Ο νυν υπουργός Άμυνας των ΗΠΑ είναι παλιός γνώριμος του Σαντάμ Χουσεΐν



την κορυφή της λίστας αιτιολογιών της διακυβέρνησης Bush για τον πόλεμο εναντίον του Ιράκ βρίσκονται η χρήση από μέρους του προέδρου Saddam Hussein χημικών όπλων, τα πυρηνικά και βιολογικά προγράμματα και οι επαφές του με τη διεθνή τρομοκρατία. Αυτό όμως που οι αξιωματούχοι των ΗΠΑ συχνά αγνοούν είναι ότι αυτά τα αδικήματα χρονολογούνται από την περίοδο που ο Hussein θεωρείτο από την Ουάσιγκτον ως ένας πολύτιμος σύμμαχος. Ανάμεσα στους ανθρώπους που συντέλεσαν στη στροφή της αμερικανικής πολιτικής προς την Βαγδάτη κατά τη διάρκεια του ιρανό-ιρακινού πολέμου το 1980-88 ήταν ο Donald H. Rumsfeld, νυν υπουργός Άμυνας των ΗΠΑ, του οποίου η συνάντηση το Δεκέμβριο του 1983 με τον Hussein, ως ειδικού προεδρικού απεσταλμένου, άνοιξε το δρόμο προς την εξισορρόπηση των σχέσεων ΗΠΑ-Ιράκ. Απόρρητα έγγραφα που είδαν το φως της δημοσιότητας υποδεικνύουν ότι ο Rumsfeld ταξίδευε στην Βαγδάτη σε μια περίοδο που το Ιράκ χρησιμοποιούσε χημικά όπλα σχεδόν επί καθημερινής βάσης κατά παράβαση των διεθνών συμβάσεων.

Η ιστορία της ανάμιξης των ΗΠΑ με τον Saddam Hussein στα χρόνια προ της επίθεσης στο Κουβέιτ -η οποία περιελάμβανε μεγάλης κλίμακας ανταλλαγή μυστικών πληροφοριών, προμήθεια καταστροφικών βομβών διασποράς μέσω μιας Χιλιανής εταιρείας βιτρίνας και διευκολύνσεις προς το Ιράκ για να αποκτήσει πρόδρομους χημικών και βιολογικών όπλων- είναι ένα επίκαιρο παράδειγμα της υποχθόνιας εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ. Πρόκειται για έναν κόσμο μέσα στον οποίο συμφωνίες μπορούν να οικοδομηθούν με δικτάτορες, οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κάποτε παραβλέπονται, συμβιβασμοί γίνονται με πολλαπλασιαστές όπλων, στη βάση της αρχής «ο εχθρός του εχθρού μου είναι φίλος μου».

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980, το Ιράκ του Hussein ήταν ο ορκισμένος εχθρός του Ιράν, ακόμα και κατά τη διάρκεια των ωδίνων μιας Ισλαμικής επανά-

στασης. Οι αξιωματούχοι των ΗΠΑ είδαν τη Βαγδάτη ως προπύργιο ενάντια στον εξτρεμισμό του μαχητικού Shiite και στην πτώση αμερικανόφιλων πολιτειών, όπως το Κουβέιτ, η Σαουδική Αραβία ακόμα και η Ιορδανία - πρόκειται για μια μεσανατολίτικη έκδοση της θεωρίας του Domino στην νοτιοανατολική Ασία. Αυτό ήταν αρκετό να τρέψει τον Hussein σε στρατηγικό σύμμαχο των ΗΠΑ και οι αμερικανοί διπλωμάτες στη Βαγδάτη να αναφέρονται σε τακτική βάση στις ιρακινές δυνάμεις ως τα «καλά παιδιά», σε αντίθεση με τους ιρανούς που χαρακτηρίζονταν ως «τα κακά παιδιά».

Μια περίληψη χιλιάδων απόρρητων κυβερνητικών εγγράφων που είδαν το φως της δημοσιότητας καθώς και συνεντεύξεων με πρώην χαρακτες πολιτικής (policymakers), δείχνουν ότι η υποστήριξη που έδωσαν οι ΗΠΑ στον τομέα των πληροφοριών και της διοίκησης, έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην αναστήλωση της ιρακινής άμυνας ενάντια στο ανθρώπινο κύμα επιθέσεων αυτοκτονίας από τα ιρανό στρατεύματα. Η διακυβέρνηση των Ronald Reagan και George H.W. Bush εξουσιοδότησε την πώληση στο Ιράκ πολλών αντικειμένων που είχαν τόσο στρατιωτικές, όσο και πολιτικές εφαρμογές, συμπεριλαμβανομένου χημικών και θανατηφόρων βιολογικών ιών, όπως του άνθρακα και της βουβωνικής πανώλης.

Οι απόψεις ανάμεσα στους ειδικούς σε θέματα Μ. Ανατολής και στους πρώην κυβερνητικούς αξιωματούχους διαφέρουν ως προς την στροφή προς το Ιράκ και στο κατά πόσον η Ουάσιγκτον μπορούσε να κάνει περισσότερα για να αποτρέψει τη ροή προς τη Βαγδάτη τεχνολογίας για ανάπτυξη όπλων μαζικής καταστροφής.

«Ήταν ένα τρομερό λάθος τότε αλλά το έχουμε διορθώσει τώρα», λέει ο Kenneth M. Pollack, πρώην στρατιωτικός αναλυτής της CIA και συγγραφέας του: "The Threatening Storm" το οποίο αναφέρεται στην περίπτωση πολέμου με το Ιράκ. «Οι συνάδελφοί μου αναλυτές (της CIA) και εγώ προειδοποιούσαμε τότε πως ο Hussein ήταν ένας πολύ άσχημος χαρακτήρας. Βρισκόμασταν σε συνεχή διαμάχη με το υπουργείο».

«Βασικά η πολιτική ήταν δικαιολογημένη», υποστηρίζει ο David Newton, ένας πρώην πρέσβης των ΗΠΑ στη Βαγδά-

τη, ο οποίος λειτουργεί έναν αντί-χουσεϊνικό ραδιοσταθμό στην Πράγα. «Ανησυχούσαμε για το ότι το Ιράκ δεν έπρεπε να χάσει τον πόλεμο με το Ιράν, γιατί αυτό θα απειλούσε την Σαουδική Αραβία και τον Κόλπο. Η μακροπρόθεσμη μας ελπίδα ήταν ότι η κυβέρνηση Hussein θα γινόταν λιγότερο καταπιεστική και περισσότερο υπεύθυνη».

Τι κάνει τον παρόντα Hussein διαφορετικό από τον Hussein της δεκαετίας του 1980, διερωτούνται οι ειδικοί επί της Μ. Ανατολής. Είναι η ωρίμανση της ιρακινής επανάστασης και η επίθεση του Αυγούστου του 1990 στο Κουβέιτ που μεταμόρφωσε τον ιρακινό δικτάτορα εν μια σχεδόν νυκτί, από ένα δύσκολο σύμμαχο, σε ένα θανάσιμο εχθρό. Επιπρόσθετα, οι ΗΠΑ έχουν αλλάξει. Ως αποτέλεσμα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, τις τρομοκρατικές επιθέσεις κατά της Νέας Υόρκης και της Ουάσιγκτον οι πόλισι μείκερς, αντιλαμβάνονται με πολύ περισσότερη εγρήγορση την απειλή από τον πολλαπλασιασμό όπλων μαζικής καταστροφής.

Οι ΗΠΑ μετακινούνται στον ιρανό-ιρακινό πόλεμο

Όταν ο ιρανό-ιρακινός πόλεμος ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 1980 σε μια επίθεση του Ιράκ κατά μήκος της αραβικής πλωτής δίοδου του Shatt al, που οδηγεί στον Περσικό Κόλπο, οι ΗΠΑ ήταν ένας απλός παριστάμενος. Δεν είχαν διπλωματικές σχέσεις ούτε με τη Βαγδάτη ούτε και με την Τεχεράνη. Οι αμερικανοί αξιωματούχοι είχαν σχεδόν τόσο λίγη συμπάθεια για το δικτατορικό στίγμα του αραβικού εθνικισμού του Hussein, όσο για τον ισλαμικό φονταμενταλισμό που υιοθετούσε ο ιρανός Ayatollah Ruhollah Khomeini. Όσο οι δυο χώρες οδηγούνταν σε αδιέξοδο, κανείς στην Ουάσιγκτον δεν ήταν διατεθειμένος να επέμβει.

Ως το καλοκαίρι του 1982, στρατηγική εικόνα άλλαξε δραματικά. Μετά τα αρχικά κέρδη του το Ιράκ ήταν σε άμυνα, τα ιρανό δε στρατεύματα είχαν προσχωρήσει ως λίγα μίλια πριν την Μπάσρα, τη δεύτερη σε μέγεθος πόλη του Ιράκ. Οι πληροφορίες των ΗΠΑ εισηγούνταν ότι οι ιρανοί μπορεί να πετύχαιναν διάσπαση του μετώπου της Μπάσρα, αποσταθεροποιώντας το Κουβέιτ, τις πολιτείες του Κόλπου, ακόμα και την Σαου-



δική Αραβία, έτσι που απειλούνταν οι προμήθειες πετρελαίου των ΗΠΑ.

« Πρέπει να καταλάβετε το γεωστρατηγικό πλαίσιο, το οποίο ήταν πού διαφορετικό από αυτό που έχουμε σήμερα», είπε ο Howard Teicher, πρώην αξιωματούχος του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας, ο οποίος εργάστηκε στην πολιτική κατά την διάρκεια της θητείας Reagan. «Η ρεαλιστική πολιτική υπαγορεύει να δράσουμε έτσι που να αποτρέψουμε τα πράγματα από το να γίνουν χειρότερα».

Για να αποτρέψει μια πιθανή κατάρρευση του Ιράκ η διακυβέρνηση Reagan προμήθευε τους ιρακινούς με πληροφορίες πεδίου μάχης αναφορικά με την ανάπτυξη των ιρακινών στρατευμάτων, κάποτε μέσω τρίτων όπως η Σαουδική Αραβία. Η στροφή των ΗΠΑ προς το Ιράκ εμπειρέχτο στην απόφαση εθνικής ασφάλειας υπ' αριθμόν 114 της 26ης Νοεμβρίου, μιας από τις λίγες αποφάσεις του Reagan στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής που ακόμα παραμένει απόρρητη. Σύμφωνα με πρώην αμερικανούς αξιωματούχους οι κατευθυντήρια γραμμή ήταν ότι θα έκαναν «οτιδήποτε ήταν αναγκαίο και νόμιμο» για να αποτρέψουν πιθανή ήττα του Ιράκ από το Ιράν.

Η προεδρική κατευθυντήρια γραμμή δόθηκε ανάμεσα σε μια έξαρση αναφορών ότι οι ιρακινές δυνάμεις χρησιμοποιούσαν χημικά όπλα στην προσπάθειά τους να

απαθήσουν τους Ιρανούς. Θεωρητικά, η Ουάσιγκτον ήταν έντονα ενάντια στον χημικό πόλεμο, μια ενέργεια που απαγορεύει και το πρωτόκολλο της Γενεύης του 1925. Στην πράξη όμως η καταδίκη του Ιράκ για την χρήση χημικών όπλων κατείχε μια σχετικά χαμηλή θέση στη λίστα διοικητικών προτεραιοτήτων, ειδικότερα συγκρινόμενη με τον καθόλα σημαντικό στόχο αποτροπής ενός Ιρακινού θριάμβου.

Έτσι την 1 του Νοέμβρη του 1983 ένας ανώτερος αξιωματούχος του State Department, ο Jonathan T. Howe, είπε στον υπουργό George P. Shultz ότι σύμφωνα με τις μυστικές αναφορές τα ιρακινά στρατεύματα κατέφευγαν σχεδόν επί καθημερινής βάσης στην χρήση CW ενάντια στους ιρανούς. Αλλά η κυβέρνηση Reagan είχε ήδη δεσμευτεί σε μια μακροσκελή διπλωματική και πολιτική πρόταση έναντι της Βαγδάτης, αποκορύφωμα της οποίας οι πολλές επισκέψεις του τότε πρόσφατα διορισμένου, προεδρικού ειδικού απεσταλμένου Donald Rumsfeld.

Κάποια από τα απόρρητα σημεία που θα διαπραγματευόταν ο Rumsfeld στην πρώτη του επίσκεψη στη Βαγδάτη εμπειρίχαν κάποια από τα σημεία του NSDD 114 συμπεριλαμβανομένου της δήλωσης ότι οι ΗΠΑ θα θεωρούσαν οποιαδήποτε μεγάλη μεταστροφή της τύχης του Ιράκ ως μια στρατηγική ήττα για τη Δύση». Όταν τελικά ο Rumsfeld συναντήθηκε με

τον Hussein στις 20 Δεκεμβρίου, είπε στον ιρακινό ηγέτη ότι η Ουάσιγκτον ήταν έτοιμη για σύναψη πλήρων διπλωματικών σχέσεων, σύμφωνα με την αναφορά του State Department για τη συζήτηση. Οι ιρακίνοι ηγέτες αργότερα περιέγραψαν τους εαυτούς τους ως εξαιρετικά ευχαριστημένους με την επίσκεψη Rumsfeld η οποία είχε «ανυψώσει τις σχέσεις ΗΠΑ- Ιράκ σε άλλο επίπεδο».

Σε μια συνέντευξη του το Σεπτέμβρη στο CNN, ο Rumsfeld είπε ότι είχε προειδοποιήσει τον Hussein σχετικά με την χρήση χημικών όπλων, ένας ισχυρισμός αταίριαστος με τα δημοσιοποιημένα απόρρητα έγγραφα του State Department, αναφορικά με την 90λεπτη συνάντησή του με τον ιρακινό ηγέτη.

Ο Brian Whitman, εκπρόσωπος του Πενταγώνου, τώρα ισχυρίζεται ότι ο Rumsfeld συζήτησε το θέμα όχι με τον Hussein, αλλά με τον ιρακινό υπουργό εξωτερικών Tariq Aziz. Οι σημειώσεις του State Department δείχνουν ότι το ανάφερε ευρέως και το πέρασε ως ένα από τα πολλά ζητήματα που αναστέλλουν τις προσπάθειες των ΗΠΑ να βοηθήσει το Ιράκ.

Ο Rumsfeld είτε επίσης πως δεν είχε καμιά σχέση με τη βοήθεια που δόθηκε στο Ιράκ στον πόλεμο με το Ιράν. Αν και οι πρώην αξιωματούχοι των ΗΠΑ συμφωνούν ότι ο Rumsfeld δεν υπήρξε αρχιτέκτονας της πολιτικής του Reagan για

Η πολιτική κοινωνιολογία του συντάγματος της Ζυρίχης στα πλαίσια της δυτικοευρωπαϊκής σκέψης

Μάριος Κωνσταντίνου

Καθηγητής Κοινωνιολογίας στο INTERCOLLEGE



Υπάρχει μια ιδιαίτερη επιλεκτικότητα και μονομέρεια στον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείριση των Δυτικοευρωπαϊκών αξιών και πολιτικών παραδόσεων στην Κύπρο και την Ελλάδα. Για να καταδειχθεί για παράδειγμα το παραδεδομένο προβληματικό status της έννοιας της κυριαρχίας στο συνταγματικό σχέδιο Ανάν (αλλά και σ' αυτό της Ζυρίχης) γίνεται προκατειλημμένη χρήση και καταφυγή σε αμφιλεγόμενες ιδιοφυΐες. Στην αρνητική γνωμάτευση του για το σχέδιο Ανάν για παράδειγμα ο εξ Ελλάδος καθηγητής Κώστας Χρυσόγονος επιστρατεύει προς υποστήριξη της κριτικής του, θεωρητικούς της απολυταρχίας όπως ο Jean Bodin και ακόμα επικαλείται ως αυθεντική αρχή τον θεωρητικό συνταγματολόγο της ναζιστικής Γερμανίας Carl Schmitt ο οποίος επινόησε την επεκτατική θεωρία περιζωτικού χώρου, την αντίληψη περί εθνικά ομοιογενών κρατών και σφαιρών επιρροής ενώ επικρότησε την Χιτλερική δικτατορία καταδικάζοντας την κοινοβουλευτική δημοκρατία, την διάκριση εξουσιών και τον πλουραλισμό ως ανεπιθύμητα εμπόδια στην απρόσκοπτη εξάσκηση της κρατικής κυριαρχίας. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι η επίκληση του Carl Schmitt πέρα από το ότι είναι περισσότερο ατυχής αφού ο ίδιος θεωρούσε το κρατικό μοντέλο εθνικής ομοιογένειας που πέτυχε η Κεμαλική Τουρκία ως παράδειγμα προς μίμηση για την Ναζιστική Γερμανία αντανακλά επίσης τα εσφαλμένα εννοιολογικά θεμέλια πάνω στα οποία διεξάγεται η συζήτηση για το σχέδιο Ανάν και μαζί μ' αυτό κατ' επέκταση η αποτίμηση της Ζυρίχης. Εισηγούμαι ότι υπάρχει μια εναλλακτική παράδοση στην ιστορία της Δυτικοευρωπαϊκής πολιτικής σκέ-



**Εισηγούμαι
ότι υπάρχει
μια εναλλακτική
παράδοση
στην ιστορία της
Δυτικοευρωπαϊκής
πολιτικής
σκέψης**



ψης που θα μπορούσε να ήταν περισσότερο χρήσιμη απ' ό,τι είναι σήμερα για τους καθηγητές συνταγματικού δικαίου αλλά και για τους πολιτικούς αποτιμητές της Ζυρίχης. Η αποσιώπηση αυτού του θεωρητικού πλουραλισμού στην δυτικοευρωπαϊκή πολιτική και συνταγματική παράδοση δεν φαίνεται τελικά να είναι τυχαία ειδικά σε σχέση με τους μικρούς και μεσαίους κρατικούς σχηματισμούς της Ευρώπης όπως είναι η Ελβετία, η Ολλανδία και το Βέλγιο οι οποίοι χαρακτηρίστηκαν ιστορικά από ένα εθνογλωσσικό, κοινωνικό και ταξικό κατακερματισμό αρκετά παραπλήσιο με τους ανταγωνισμούς που διαπέρασαν το κυπριακό κράτος. Αυτή η διχαστική παράδοση υποχρέωσε τα πολιτικά τους συστήματα να διαμορφώσουν

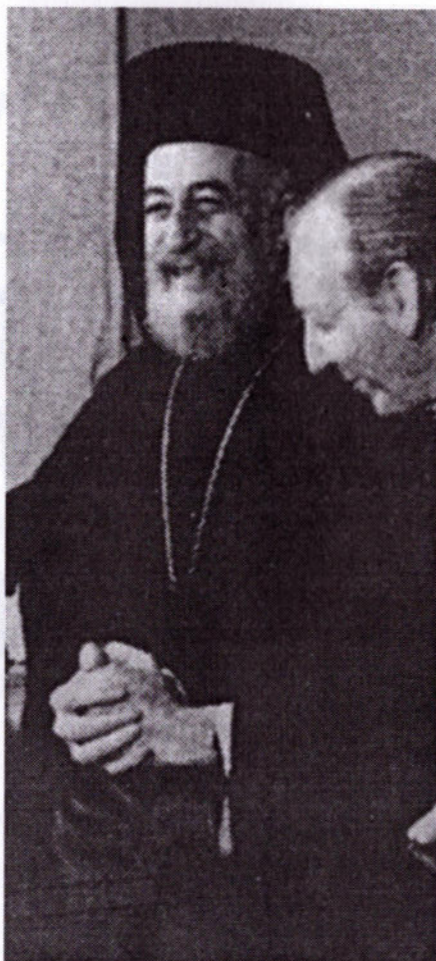
ένα πλουραλιστικό συνταγματικό πολιτισμό στηριγμένο στους σταθερούς πυλώνες των γλωσσικών, εκκλησιαστικών και ταξικών διαιρέσεων στα πλαίσια μιας μη-ανταγωνιστικής δημοκρατίας η οποία δεν στηρίζεται στο πλειοψηφικό δόγμα της απεριόριστης κυριαρχίας αλλά στην συναινετική κουλτούρα των συμβαλλομένων μερών του πλουραλιστικού κράτους.

Για να κατανοήσουμε λοιπόν την Ζυρίχη αλλά και το σχέδιο Ανάν πέρα από τις γεωπολιτικές τους συντεταγμένες -οι οποίες είναι σημαντικές αλλά όχι και οι μόνες- πρέπει να απαλλάξουμε την συνταγματική και πολιτική θεωρία του Κυπριακού προβλήματος από την επιρροή των θεωρητικών της απολυταρχίας όπως οι Thomas Hobbes και Jean Bodin καθώς και από τα κατάλοιπα της νεοσιζιονιστικής θεωρίας του Carl Schmitt οι οποίοι κληροδότησαν στην πολιτική και συνταγματική θεωρία της νεωτερικότητας την κομβική έννοια της κυριαρχίας η οποία εξυπακούει κρατικό απολυταρχισμό, διοικητικό συγκεντρωτισμό, εθνική ομοιογένεια και φυλετική συνοχή. Τα πιο πάνω ήταν από την άποψη της πολιτικής κοινωνιολογίας τα κεντρικά χαρακτηριστικά των ανερχόμενων εθνικών μοναρχιών του 16ου αιώνα και που μπορούν να συμπυκνωθούν στην προσπάθεια των τελευταίων να ισχυροποιήσουν την κεντρική εξουσία σε συμβολικό και πρακτικό επίπεδο και να ενδυναμώσουν τους δεσμούς μεταξύ κυρίαρχου κράτους και υπηκόων. Αυτή η θεωρία της κυριαρχίας έγινε εργαλείο για την θεμελίωση της σύγχρονης αστικής κοινωνίας πάνω στα καταρρέοντα θεμέλια της φεουδαρχικής τάξης πραγμάτων παρόλο που στην πολιτική θεωρία του Bodin επιβιώνουν ακόμα κατάλοιπα της τελευ-

ταίας. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι στην πολιτική του θεωρία περί κυριαρχίας ο Hobbes επιφυλάσσει στην πολιτική τον ρόλο μιας επιστήμης που θα καθυποτάξει κάθε πηγή ανθρώπινης ποικιλομορφίας όπως αυτή εκδηλώνεται μέσα από την εθνική ταυτότητα, τις κοινωνικές τάξεις και το ατομικό ταμπεραμέντο. Ο Montesquieu ήταν σίγουρα ένας αυθεντικός εξερευνητής της ανθρώπινης ποικιλομορφίας αλλά σε καμιά περίπτωση δεν θεματοποίησε το πρόβλημα του συνταγματικού συντονισμού μεταξύ ανταγωνιστικών εθνικών ομάδων, κοινωνικών τάξεων και γεωγραφικών περιοχών σ' ένα ενιαίο πολιτικό σύστημα.

Αν ο 17ος αιώνας καθιέρωσε τις αξίες του φιλελεύθερου ατομικισμού ο 18ος αιώνας έγινε μάρτυρας της επαναανακάλυψης της έννοιας της κοινότητας στο έργο του Rousseau και του Burke. Μέσα σε λίγες δεκαετίες η ιδέα του κοινοτισμού θα έμπαινε αδίστακτα στην υπηρεσία των ανερχόμενων εθνικών κινημάτων και της συγκρότησης εθνικών κρατών. Αυτός που αμφισβήτησε από την οπτική του φιλελευθερισμού την ιδέα της εθνικότητας ως ιδεολογικής βάσης για σύσταση κρατών ήταν ο Λόρδος Acton. Ο πολυεθνικός συντονισμός υπο την αιγίδα ενός ενιαίου κράτους είναι, κατά τον Acton, αναγκαία και υποχρεωτική συνθήκη βιωσιμότητας του συνταγματικού πολιτισμού της νεωτερικότητας. Με αυτό τον τρόπο παρηκμασμένες κοινότητες και εξαντλημένα έθνη μπορούν ν' αποκτήσουν μέσα από την επαφή τους νέα ζωτικότητα. Η συνταγματική ελευθερία προκαλεί την ποικιλομορφία και η ποικιλομορφία προστατεύει την ελευθερία.

Πέρα όμως από τον μοναχικό αριστοκρατικό φιλελευθερισμό του Acton υπήρξε και η σοσιαλιστική αμφισβήτηση της κρατικής κυριαρχίας



από τα δυτικοευρωπαϊκά εργατικά κινήματα τα οποία έθεσαν την διεθνιστική τους αλληλεγγύη ως εναλλακτικό πόλο συσπείρωσης και κοινωνικής οργάνωσης απέναντι στον θεσμό του κυρίαρχου αστικού κράτους. Επίσης σημαντική είναι η κορπορατιστική απάντηση του Otto Von Guericke ο οποίος αρνούμενος τον φιλελεύθερο ατομικισμό επέμεινε στην θεμελιώδη σημασία των κοινωνικών ομάδων και συνεταιρισμών ως οργανικών και αυτόνομων οντοτήτων με την δική τους νομική υπόσταση. Η επιρροή της σκέψης του Von Guericke στην Αγγλική σχολή του πλουραλισμού μεταδόθηκε από τον νομικό ιστορικό Maitland. Με βάση την Αγγλική πλουραλιστική παράδοση οι ενδιαμέσες οργανωτικές συνομαδώσεις μεταξύ κράτους και πολιτών δεν πρέπει να θεωρούνται απλές μηχανικές συγκολλήσεις ατόμων ή πλασματικές νομικές οντότητες τις οποίες το κράτος απλά ανέχεται ή εξουσιοδοτεί να υπάρχουν με βάση δικά του διατάγματα. Αυτές οι ενδιαμέσες συνομαδώσεις δεν είναι οργανωτικές συσσωρεύσεις ατόμων οι οποίες επιφυλάσσουν το κύριο μέρος της νομιμοφροσύνης τους για το κράτος αλλά αντίθετα διαθέτουν εξίσου και ίσως μεγαλύτερο ηθικό κύρος, νομική αυτοτέλεια συμβολική επιρροή και δυνατότητα καθοδήγησης των μελών τους. Τέτοιο κύρος και δυνατότητα αυτοδιάθεσης διέθεταν για τον Figgis και τον Harold Laski οι εκκλησιαστικοί οργανισμοί και για τον G.D.H.Cole οι συντεχνιακές κουλτούρες των παραγωγικών τάξεων. Αυτός ο λόγος εξηγεί γιατί τα κυπριακά κόμματα, οι συντεχνίες και η εκκλησία διέθεταν ιστορικά περισσότερο συμβολικό κεφάλαιο και οργανωτική επιρροή απ' ό,τι το Ζυριχικό κράτος.

Η μετεξέλιξη του πλουραλισμού στα πλαίσια της δυτικοευρωπαϊκής πο-

λιτικής σκέψης και συνταγματικής παράδοσης ως απάντηση στο δόγμα της κυριαρχίας βρήκε την ολοκληρωμένη του έκφραση στην σχολή της λεγόμενης «συμμορφικής δημοκρατίας» (consociational democracy) ή «συμμερισμένης δημοκρατίας» ή «δημοκρατίας της συναινετικής κοινωνιώσεως» η οποία εκπροσωπείται από τους Arend Lijphart, Gerhard Lehmbruch, Haans Daalder, Jurg Steiner και Paul Hirst. Αυτή η σχολή σκέψης από την οποία αναδείχθηκε το σύνταγμα της Ζυρίχης (αλλά και το σχέδιο Ανάν) ερευνά βαθύτατα διαιρεμένες μεταποικιακές κοινωνίες αλλά και μικρά Ευρωπαϊκά κράτη τα οποία βίωσαν την εμπειρία της πολυδιαιρεμένης κυριαρχίας στην βάση σταθερών κοινωνιώσεων (consociations) η πυλώνων όπως ο εθνοκοινοτισμός, η πολυγλωσσία, η πολυθρησκευτικότητα και η ταξική κουλτούρα. Το κράτος σ' αυτές τις περιπτώσεις λειτουργεί στην βάση αναλογικού διαμοιρασμού των κυβερνητικών θέσεων, εγγυημένων ποσοτώσεων και αναβαθμισμένης πέραν των αριθμητικών αναλογιών εκπροσώπησης των μειονοτήτων οι οποίες είναι εξοπλισμένες με το δικαίωμα αρνησικυρίας. Αυτό το μοντέλο κράτους δεν διαθέτει το επιφυλαγμένο δικαίωμα να προβαίνει σε πράξεις κυριαρχίας αλλά απολαμβάνει αυτό που θα αποκαλούσα πολυκεντρική νομιμοποίηση. Αυτό το αδύνατο κράτος της διαιρεμένης κυριαρχίας των κοινωνιώσεων (corpus consociatum) οι οποίες εξασκούν το δικαίωμα της χωριστής τους αυτοδιάθεσης σ' όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης δεν είναι κατ' ανάγκη δυσλειτουργικό. Η συνταγματική κατοχύρωση του εθνοκοινοτισμού συνέβηκε και αλλού και μάλιστα με πρωτοβουλία των ίδιων των

Το σχέδιο Ανάν το οποίο αναμφίβολα είναι απότοκο της ίδιας τεχνοκρατικής συνταματολογίας των think-tanks μας επανατοποθετεί μπροστά στο ίδιο δίλημμα μεταξύ ελευθερίας και κυριαρχίας

συμβαλλομένων μερών χωρίς γεωπολιτικές δεσμεύσεις, πιέσεις και εξαρτήσεις. Η διαιρεμένη κυριαρχία του κράτους το οποίο άλλωστε διαχειρίζονται διευθυντικές ελίτ και όχι τα μέλη των κοινοτήτων δεν συνιστά συνταγματικό μειονέκτημα αλλά εγγύηση ελευθερίας και μη αλληλοϋποταγής στην τυραννία της κρατικής κυριαρχίας.

Αντίθετα, το μειονέκτημα της Ζυρίχης είναι ότι δεν θεσμοθέτησε εξισορροπητικά αντίδοτα στο συνταγματικό εθνοκοινοτισμό. Θα μπορούσαν οι συντάκτες του σχεδίου της Ζυρίχης να θεσμοθετήσουν συνταγματικές διεξόδους για πολιτικούς, πολιτιστικούς και συντεχνιακούς οργανισμούς των υποσυστημάτων των δύο κοινοτήτων με την έννοια της δυνατότητας απεμπλοκής από τα αδιέ-

ξοδα των πολιτικο-γραφειοκρατικών ελίτ σε κυβερνητικό επίπεδο. Στην απουσία αυτής της δυνατότητας η κοινωνία, οι θεσμοί και οι οργανισμοί που την αποτελούσαν ήταν καταδικασμένοι σε διαρκή ομηρία από τα απελλιστικά αδιέξοδα των διακυβερνητικών ελίτ των δυο κοινοτήτων. Η Ζυρίχη δηλαδή αποστέρησε τα υποσυστήματα των δυο κοινοτήτων από την κοινή συνταγματική δυνατότητα οριζόντιας αυτοκυβέρνησης και οριζόντιου αυτοκαθορισμού παράλληλα με τις δομές της διαιρεμένης κυριαρχίας του κράτους.

Αυτό το συνταγματικό μειονέκτημα της Ζυρίχης προδίδει το τεχνοκρατικό ενδιαφέρον των συντακτών της. Και εκεί που επικρατεί το τεχνοκρατικό ήθος ειδικά όταν αυτό αφορά την συντακτική διαδικασία παραγωγής συνταγμάτων τότε εύλογα αναδεικνύονται και προβλήματα νομιμοποίησης του κράτους. Το 1960 το σύνταγμα της Ζυρίχης έθεσε τους Κύπριους μπροστά στο δίλημμα ελευθερία ή κυριαρχία. Τότε επέλεξαν την ελευθερία αλλά την αποδυνάμωσαν αναζητώντας την ακραία αυταπάτη της κυριαρχίας. Έχω την εντύπωση ότι το σχέδιο Ανάν το οποίο αναμφίβολα είναι απότοκο της ίδιας τεχνοκρατικής συνταματολογίας των think-tanks μας επανατοποθετεί μπροστά στο ίδιο δίλημμα μεταξύ ελευθερίας και κυριαρχίας. Στο πρώτο σκέλος διακυβεύεται η αξιοπρέπεια μας, στο δεύτερο ο ναρκισσισμός μας. Η απάντηση θα είναι ξανά η ίδια χωρίς όμως το κινήρι της ακραίας αυταπάτης της κυριαρχίας. Αν είναι να συγκρουστούμε με το τεχνοκρατικό ήθος των συντακτών του σχεδίου Ανάν ως συγκρουστούμε από τα μέσα αποδεχόμενοι μειωμένη κυριαρχία υπέρ όμως της ελευθερίας και της κοινωνικής αυτοδιάθεσης εντός, εκτός και στα ενδιαμέσες των κοινοτήτων. ☐

**DROP
BUSH
NOT
BOMBS**

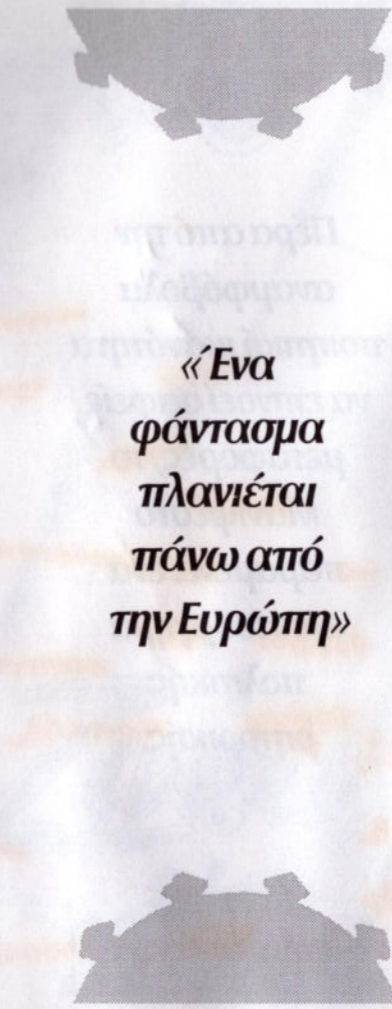


**Τύφος
του Μανιφέστου**

Ουμπέρτο Εκο

Δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι μερικές ωραίες σελίδες αρκούν από μόνες τους ν' αλλάξουν τον κόσμο. Ολόκληρο το έργο του Δάντη δεν κατάφερε να επανορθώσει τον Άγιο Ρωμαίο Αυτοκράτορα στα μάτια των ιταλικών κοινοτήτων. Ωστόσο, αν επιστρέψουμε στο κείμενο του Μανιφέστου του Κομμουνιστικού Κόμματος του 1848, το οποίο επηρέασε βαθύτατα τα γεγονότα δύο αιώνων, πιστεύω ότι θα πρέπει να το ξαναδιαβάσουμε από την άποψη της λογοτεχνικής ποιότητάς του ή τουλάχιστον –ακόμα κι αν δεν το διαβάσουμε στα γερμανικά– από την άποψη της εκπληκτικής δομής της ρητορικής και των επιχειρημάτων του. Το 1971, εμφανίστηκε το βιβλίο ενός συγγραφέα από τη Βενεζουέλα, του Loudonico Silva. Το βιβλίο μεταφράστηκε το 1973 και κυκλοφόρησε από την Bompriani με τον τίτλο *Lo stile letterario di Marx*. Πιστεύω ότι έχει πια εξαντληθεί κι ότι θα άξιζε τον κόπο να ξανακυκλοφορήσει. Αφού πρώτα παραθέτει το ιστορικό της λογοτεχνικής παιδείας του Μαρξ (ελάχιστοι ξέρουν ότι έχει γράψει ποιήματα, παρότι όσοι τα διάβασαν είπαν ότι ήταν κάκιστα), ο Silva αναλύει καταλεπτώς όλο το έργο του Μαρξ. Όπως παραδόξως, αφιερώνει μόνο ελάχιστες γραμμές στο Μανιφέστο, ίσως επειδή δεν ήταν έργο αυστηρά προσωπικό. Είναι κρίμα πρόκειται για ένα αξιοθαύμαστο κείμενο που εναλλάσσει την κινδυνολογία με την ειρωνεία, τα πιασάρικα συνθήματα με τις σαφείς εξηγήσεις και (αν πράγματι η καπιταλιστική κοινωνία ήθελε να πάρει εκδίκηση για τους μπελάδες που της προκάλεσαν αυτές οι λιγοστές σελίδες) θα έπρεπε σήμερα να αναλύεται καταλεπτώς στις δια-

εξ υπαρχής



«Ένα
φάντασμα
πλανιέται
πάνω από
την Ευρώπη»

φημιστικές σχολές.

Αρχίζει με μια εκπληκτική τυμπανοκρουσία, όπως η Πέμπτη του Beethoven: «Ένα φάντασμα πλανιέται πάνω από την Ευρώπη» (ας μην ξεχνάμε ότι πλησιάζουμε στην προρομαντική και ρομαντική άθηση του γοτθικού μυθιστορήματος και τα φαντάσματα δεν είναι να τα παίρνει κανείς στ' αλήθεια). Στη συνέχεια, ακολουθεί μια επί τροχάδην ιστορία των κοινωνικών αγώνων από την αρχαία Ρώμη μέχρι την γέννηση και την ανάπτυξη της αστικής τάξης, της οποίας θεμελιακό ποίημα είναι οι σελίδες που αφιερώνονται στις κατακτήσεις αυτής της νέας «επαναστατικής» τάξης – ποίημα που ισχύει ακόμα και σήμερα για τους υποστηρικτές του φιλελευθερισμού. Βλέπουμε (και εννοώ «βλέ-

πουμε» κυριολεκτικά, με τον κινηματογραφικό σχεδόν τρόπο) αυτή τη νέα ακατάλυτη δύναμη που, ωθούμενη από την ανάγκη νέων αγορών για τα προϊόντα της, απλώνεται σε ολόκληρη την υδρόγειο (και κατά την άποψη μου εδώ ο εβραϊσμός και μεσσιανιστής Marx σκέφτεται την αρχή της Γέννησης), αναστατώνει και μεταμορφώνει μακρινές χώρες, μιας και οι χαμηλές τιμές των προϊόντων της είναι το βαρύ πυροβολικό, με το οποίο ρίχνει όλα τα σινικά τείχη και αναγκάζει σε συνθηκολόγηση τους βαρβάρους, ακόμα κι αν είναι πλημμυρισμένοι από μίσος για τους ξένους, δημιουργεί και αναπτύσσει πόλεις σαν σημείο και θεμέλιο της δύναμής της, γίνεται πολυεθνική, παγκόσμια, επινοεί τέλος μια λογοτεχνία όχι πια εθνική, αλλά οικουμενική.

Στο τέλος αυτού του εγκωμίου (που κατακτά και προκαλεί ειλικρινή θαυμασμό), να σου η δραματική ανατροπή: ο μάγος αποκαλύπτεται ανίκανος να δαμάσει τις υποχθόνιες δυνάμεις που ο ίδιος επικαλέστηκε, ο νικητής πνίγεται από την υπερπαραγωγή και αναγκάζεται να βγάλει από μέσα του, να γεννήσει μέσα απ' τα ίδια του τα σπλάχνα, τους νεκροθάφτες του, τους προλετάρους. Βγαίνει λοιπόν επί σκηνής αυτή η νέα δύναμη που, αρχικά συγκεχυμένη και διαιρεμένη, αναλώνεται στην καταστροφή των μηχανών, χρησιμοποιείται από την αστική τάξη ως δύναμη κρούσης ενάντια στους εχθρούς του δικού της εχθρού (τις απόλυτες μοναρχίες, τους γαιοκτήμονες, τους μικροαστούς), απορροφά σιγά σιγά μέρος των αντιπάλων της, τους οποίους εξαθλιώνει η αστική τάξη, όπως τους τεχνίτες, τους μαγαζάτορες, τους μικροϊδιοκτήτες γης, οι αναταραχές

γίνονται οργανωμένος αγώνας, οι εργάτες έρχονται σε επαφή μεταξύ τους, χάρη σε μιαν άλλη εξουσία που ανέπτυξαν οι αστοί για δικό τους λογαριασμό, τις επικοινωνίες. Και εδώ το Μανιφέστο παραθέτει τους σιδηροδρόμους, αλλά έχει κατά νουν και τις νέες μαζικές επικοινωνίες (ας μην ξεχνάμε ότι ο Marx και ο Engels με την Αγία Οικογένεια χρησιμοποιούσαν την τηλεόραση της εποχής, δηλαδή το μυθιστόρημα των επιφυλλίδων, ως πρότυπο της συλλογικής φαντασίας και ασκούσαν κριτική στην ιδεολογία του, μέσα από το ιδίωμα και τις καταστάσεις που το ίδιο είχε καταστήσει δημοφιλείς).

Στο σημείο αυτό βγαίνουν επί σκηνής οι κομμουνιστές. Πριν κάνουν προγραμματικές δηλώσεις σχετικά με το τι είναι και τι θέλουν, το Μανιφέστο (με μια έξοχη ρητορική κίνηση) ενστερνίζεται τη ματιά του αστού που τους φοβάται και θέτει έντρομα ερωτήματα: μα θέλετε να καταργήσετε την ιδιοκτησία; Θέλετε κοινοκτημοσύνη των γυναικών να καταστρέψετε την θρησκεία, την πατρίδα, την οικογένεια;

Και εδώ έχουμε ένα πονηρό παιχνίδι, διότι το Μανιφέστο μοιάζει ν'απαντά σ'όλες αυτές τις ερωτήσεις καθυστερημένα, σαν να θέλει να καλοπιιάσει τον αντίπαλο - κι έπειτα, με μια ξαφνική κίνηση, του καταφέρνει ένα χτύπημα κάτω απ' τη ζώνη, αποσπώντας τις επευφημίες του προλεταριακού κοινού... Θέλουμε να καταργήσουμε την ιδιοκτησία; Μα όχι οι σχέσεις ιδιοκτησίας ήταν πάντα αντικείμενο μεταβολών, μήπως η Γαλλική Επανάσταση δεν κατέργησε τη φεουδαρχική εξουσία προς όφελος της αστικής; Θέλουμε να καταργήσου-



Πέρα από την αναμφόβη ποιητική ικανότητα να επινοεί σαφείς μεταφορές, το Μανιφέστο παραμένει ένα αριστούργημα πολιτικής ρητορικής.



με την ατομική ιδιοκτησία; Μα τι ανοησία, ατομική ιδιοκτησία δεν υπάρχει, διότι είναι η ιδιοκτησία του ενός δεκάτου του πληθυσμού σε βάρος των υπόλοιπων εννέα δεκάτων. Δηλαδή, μας κατηγορείτε ότι θέλουμε να καταργήσουμε τη «δική σας» ιδιοκτησία; Ε, ναι, αυτό ακριβώς θέλουμε να κάνουμε. Η κοινοκτημοσύνη των γυναικών; Μα ελάτε τώρα, εμείς απλώς θέλουμε να αφαιρέσουμε από τη γυναίκα το χαρακτήρα ενός μέσου παραγωγής. Την κοινοκτημοσύνη των γυναικών την επινοήσατε εσείς, που πέραν του ότι χρησιμοποιείτε τις δικές σας γυναίκες, εκμεταλλεύεστε και τις γυναίκες των εργατών και, για το γούστο σας, προσπαθείτε να πλανέψετε και τις γυναίκες των μοιρών σας. Να καταστρέψουμε

την πατρίδα; Μα πώς μπορείς να στερήσεις από τους εργάτες κάτι που δεν έχουν; Αντίθετα, εμείς θέλουμε να θριαμβεύσουν και να γίνουν κράτος... Και ούτω καθεξής μέχρι εκείνο το αριστούργημα επιφυλακτικότητας που είναι η απάντηση για την θρησκεία. Εννοείται ότι η απάντηση είναι «θέλουμε να καταστρέψουμε αυτήν τη θρησκεία», αλλά το κείμενο δεν το λέει πουθενά: προσεγγίζει αυτό το τόσο λεπτό θέμα και το παρακάμπει, αφήνει να εννοηθεί ότι όλες οι αλλαγές έχουν ένα αντίτιμο, αλλά εν πάση περιπτώσει, ας μην βιαστούμε να θίξουμε τόσο καυτά ζητήματα.

Στη συνέχεια, ακολουθεί το πιο δογματικό μέρος, το πρόγραμμα του κινήματος, η κριτική των διαφόρων σοσιαλισμών, αλλά ήδη ο αναγνώστης έχει μαγευτεί από τις προηγούμενες σελίδες. Και αν τελικά το προγραμματικό μέρος αποδεικνύεται πολύ δύσκολο, να και το τελικό κτύπημα, δύο συνθήματα που σου κόβουν την ανάσα, δύο εύκολα συνθήματα που εντυπώνονται αμέσως στο μυαλό και προορίζονται (πιστεύω) για μια εξαιρετική μοίρα: «Οι προλετάριοι δεν έχουν τίποτα να χάσουν πέρα από τις αλυσίδες τους» και «Προλετάριοι όλου του κόσμου ενωθείτε».

Πέρα από την αναμφοβία ποιητική ικανότητα να επινοεί σαφείς μεταφορές, το Μανιφέστο παραμένει ένα αριστούργημα πολιτικής ρητορικής (και όχι μόνο) και θα έπρεπε να διδάσκεται στα σχολεία μαζί με τις Catilinarie και τον σαιξπηρικό μονόλογο του Μάρκου Αντώνιου πάνω απ' το πτώμα του Καίσαρα. Και για έναν επιπλέον λόγο: η γερή κλασική κουλτούρα του Marx μας εγγυάται ότι γνώριζε καλύτερα αυτά τα κείμενα. ☐

Zivania

LOEL

45

GRADUS

η πρώτη επιλογή



Η πρώτη και καθιερωμένη πια Ζιβανία που δίνει στην Κύπρο την οινόπνευματική της ταυτότητα.

Με την προσεγμένη διαλογή των στεμφύλων (Ζίβανα), την περίτεχνη διαδικασία απόσταξης και την επιστημονική παρατήρηση των στατικών για την απομόνωση των ανεπιθύμητων ουσιών και την τόνωση των ελκυστικών χαρακτηριστικών της.

Η μοναδική μας λοιπόν Ζιβανία, πέρα από την πρωτιά στη ΛΟΕΛ, δίνει στην Κύπρο ένα προϊόν απόλυτα άξιο για ευνοϊκές συγκρίσεις στο στίβο των οινόπνευματών οποιασδήποτε χώρας.

- ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ
- ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ
- ΦΥΣΙΚΗ
- ΥΓΙΕΙΝΗ



ΛΟΕΛ ΛΤΔ, ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ 18,
Τ.Κ. 50139, 3601 ΛΕΜΕΣΟΣ
ΤΗΛ.: 25579344, 25579345, 25579346
ΦΑΞ: 25564042
e-mail: loel @ zenon. logos. cy. Net

εξ υπαρχής

Πολυαγαπημένοι μου
συνδρομητές και συνδρομήτριες,
νώθω τη θέρμη των χεριών σας
στο σώμα μου και αντικαθρεφτίζω
το ενδιαφέρον της ματιάς σας
στο πρόσωπό μου.

Θα ήταν άραγε πολύ να σας ζητήσω
να μου βρείτε ακόμα ένα
συνδρομητή/συνδρομήτρια ο καθένας σας
ή η κάθε μια σας; Τώρα που περάσαμε
τις δυσκολίες των βουνών, συνοδέψτε με
για λίγο στις δυσκολίες των πεδιάδων.